مكتبة الأمل
THE UNIVERSITY OF JORDAN

המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית / בעריכת: ירושלים ועשי"ק הרי שרה כג חשון תשל"ה / דף היומי: בכורות לה / (8 בנובמבר 74') / שנה כו גליון 8772 / המחיר 80 אגורות

ארגוני המחבלים קראו לשביתה בשטחים

ביירות, יום ה' — לקראת הדיון בשאלה הפלשתינאית שייערך בעצרת האו"ם פנו המחבלים בקריאה לתושבי השטחים הקרובים והכבושים שיקיימו שביתה כללית — על כך מסרה סוכנות הידיעות הפלשתינאית „ואפא".

הסוכנות מציינת כי כרוזים ובהם קריאה לשביתה כללית הופצו בכל השטחים הכבושים.

בכרוזים נאמר כי על התושבים „להרים את הכובשים הציונים ב־13 בנובמבר יום הדיון בשאלה הפלשתינאית בעצרת האו"ם".

— משלחת פלשתינאית ובראשה נאיף חוואתמה, מנהיג החזית הדמוקרטית העממית לשחרור פלשתין, הגיעה למוסקבה, כדי לדווח למנהיגים הסובייטיים על תוצאות ועידת רבאט.

מקורות ערבים אמרו כי הדובר הראשי של המשלחת יהיה יאסר עבד רבו, מי שעומד בראש מחלקת ההסברה של הארגון לשחרור פלשתין. המשלחת טסה למוסקבה ביום ב'. (יופ"י ע"צ)

הממשלה דחתה ליום א' ההחלטות בעניני כלכלה

ביקורת על ההשהיה בנקיטת צעדים דחופים למניעת הבהלה שפשטה בציבור ✶ נציג התעשיינים: על הממשלה להחליט מיד

— מאת סופרנו —

הממשלה שהתכנסה אתמול לישיבה שלא מן המנין לדון בסקומה צעדים בתחום הכלכלי, לא הגיעה לידי סיכום החלטה. הוחלט להמשיך בדיון בישיבתה ביום ראשון הקרוב.

רשמית נמסר אתמול, כי הממשלה החלה לדון בישיבה שלא מן המנין במסגרת התקציב לשנת 1975 ובהצעת האוצר לקצץ בתקציב לשנת 1974 בכמיליארד ל"י.

כפי שנודע, דרש שר האוצר, מר יהושע רבינוביץ לקצץ מן התקציב של שנת הכספים הנוכחית כמיליארד ל"י, כלומר מאתיים מליון ל"י לכל אחד מחמשת החדשים שנותרו עוד לשנה זו. כמחצית הקיצוץ נועד לבוא מתקציב הבטחון והמחצית השניה באמצעות קיצוץ בשירותים, בעיקר בנושא השיכון.

בדיון שהתחיל, הספיקו רק ארבעה שרים להביע דעתם, והם השרים רוזן, יעקבי, פרס ואוזן. כולם הסכימו על הצורך בצמצומים, אך יחד עם זאת התנגדו לקיצוץ בתקציבי משרדיהם. רק שר החקלאות, מר אוזן, הסכים כי חלק מן הקיצוצים יבוא על־ידי ביטול סובסידיות למוצרי חקלאות, דבר הנכלל בתקציב משרדו הוא.

הואיל וכל השרים הביעו משאלתם להשתתף בדיון זה ולהביע את דעתם, סוכם כי המשך הדיון יהיה בישיבה הרגילה של הממשלה ביום א', ואז מצפים לסיכום הדיון בשאלה זו. ביחד עם זאת עומד על סדר יומה של הממשלה ספוח התקציב לשנת הכספים הבאה. בהתאם לדרישות שהוגשו על ידי המשרדים השונים מסתכמת ההצעה ב־63 מיליארד ל"י. אולם שר האוצר, מר רבינוביץ, הציע במסגרת את הסכום של 50 מיליארד, בערך בפתכונת השנה הנוכחית.

לאחר ישיבת הממשלה אמר שר האוצר לכתבים, כי הכל היה מוכן להחלטות וכי הוא מקווה שביום ראשון יסוכם הדיון.

שביט מותח ביקורת

חוסר הישע שמגלה הממשלה בטיפול המצב הכלכלי, העדר החלטה ברורה, גורמים להשתוללות חסר רסן ובהלה, מצב ממנו נהנים אך ורק הספסרים — אמר אתמול ממלא מקום נשיא התאחדות התעשיינים, מר אברהם שביט, ב„בית רוטנברג" — בחיפה.

מר שביט קרא לממשלה לא להשהות עוד את החלטותיה הכלכליות ומיד ועוד הלילה כדי שייפסק ההשתוללות ובולמוס הקניות".

לדבריו, החלו הפניקה ו„סיבוב בית השכול של התמוטטות" לפני מספר שבועות ועבר את החלו כבר כלכלנים ופקידים בכירים להתנבא, מה עתיד לקרות במשק. פשוט „לקחו וגרמו את עצבי הישוב והיבו כל אחד, לצאת להגנות ולעשות את כל כה שאסור למדינה היום לעשות, לבזבז ללא שום תחושה של חשבון, לקנות ולצרוך, בדיוק ההיפך ממה שדרוש".

מר שביט אמר, כי כולם ציפו לתוצאות מישיבת הממשלה ביום ה', אך זו טרם יצאה בהחלטה ברורה.

וושינגטון מכחישה החשת משלוחים לישראל

וושינגטון, יום ה' — ממשלת ארה"ב הכחישה היום את הידיעה, לפיה החליטה להחיש את משלוחי הנשק לישראל.

דובר משרד החוץ פול האר הכריז, כי הידיעות הרבות בדבר האצה פתאומית ניכרת של משלוחי הנשק לישראל „אינן מדויקות".

הדובר אישר כי שגריר ישראל בארה"ב שמחה דיניץ אכן נועד בשבוע שעבר עם שר ההגנה האמריקאי שלזינגר.

פיסגה מרובעת עם אש"פ בנובמבר

ביירות, יום ה' — חאלד פאהום, נשיא המועצה הפלשתינית הלאומית, אמר היום בראיון כי ועידת פיסגה תיערך בין מצרים, סוריה, ירדן ואש"פ היעד במשך החודש נובמבר בקהיר או בדמשק, כדי לדון בדרכים להשלמת החלטות ועידת רבאט לגבי הפלשתינאים.

בראיון שפורסם בעתון הלבנוני „דיילי סטאר", אמר פאהום כי „המלך חוסיין הסכים בפיסגת רבאט לא לנקוט צעדים כלשהם לגבי הדרכונים ולא לחולל שינוי כלשהו העלול להציב בסכנה את מעמדם של הפלשתינאים בממלכתו ובגדה המערבית, לפני כינוס ועידת פיסגה זוטא זו".

להלן אמר כי „ערפאת לא יבקר בעתיד הקרוב ברבת עמון". (ע"צ)

זמני הדלקת הנרות

	כניסה	מוצש"ק
ירושלים	4.09	5.21
תל אביב	4.27	5.19
חיפה	4.17	5.21

חוסיין מסרב עקרונית למרות לחצים, לדון עם ישראל על השטחים

קיסינג'ר בהגיעו: לא חל שינוי בעמדת ארה"ב לא הצליח להשיג שינוי עמדה בארצות ערב

תשובה אחידה ש לקהיר, רבת-עמון ודמשק: ישראל חייבת לפנות השטחים ולהחזיר ה"זכויות הלגיטימיות" לפלשתינאים ✶ אלון בלוד: החלטות עצרת או"ם ורבאט הרסניות ופוגעות בשלום ✶ קיסינג'ר: ההחלטות סיבכו המצב ואפשרויות הפתרון

שר החוץ של ארה"ב ד"ר הנרי קיסינג'ר, הגיע אמש במטוסו, בטיסה ישירה מדמשק, יחד עם בני פמלייתו, לביקור של כ־24 שעות בישראל.

בבואו לנמל התעופה, הצהיר ד"ר קיסינג'ר: „אני רוצה לחזור ולומר שלא חל שום שינוי במדיניות ארה"ב כשמדובר בנושאים שלפנינו".

מטוסו של ד"ר קיסינג'ר אמור היה להגיע בשעה 7.15 אך בשעה זו התברר כי עדיין לא יצא מדמשק. בשעה 7.50 נחת המטוס והתגיע את כנפיו מול בית הנתיבות כאשר לידו כבש המטוס בפרש השטיח האדום.

בנמל המתינו לד"ר קיסינג'ר שר החוץ יגאל אלון ופמלייתו, המשנה לנ... במשרד החוץ, מר אפרים עברון, שגריר ישראל בארה"ב, מר שמחה דיניץ, שגריר ארה"ב בישראל, מר קנת קיטינג, ואחרים.

ד"ר קיסינג'ר ירד ממטוסו לבוש בחליפה כחולה, ובהיותם לחוץ את ידי מקבלי פניו. אחר כך נראה כשוחח עם שר החוץ מר אלון. היה זה כחוזר לסוות שמיצה של העתונאים, אך נוצר הרושם שמר אלון מבקש לשכנע את קיסינג'ר לומר כמה מלים לאנשי העתונות.

לאחר מכן ניגש מר אלון אל המיקרופון ואמר כי הוא שמח שוב לקבל את פני שר החוץ של ארה"ב שנטל על עצמו משימה בלתי נלאית באיזורנו.

אלון: החלטות הרסניות

מר אלון הזכיר כי משימה זו קשה במיוחד נוכח התפתחות של שני אירועים שאירעו באחרונה מאז ביקורו הקודם של ד"ר קיסינג'ר בישראל. מר אלון הזכיר כי מדובר בהחלטה שקיבלה העצרת הכללית של האו"ם בעניין יצוגו של אש"פ באו"ם והחלטת ועידת הפיסגה ברבאט שאש"פ הוא המייצג הבלעדי של הפלשתינאים.

שתי החלטות אלו, אמר מר אלון, הן הרסניות ופוגעות בשלום אולם אל לנו להתיאש משום שכל אלה המאמינים בשלום כמו שד"ר קיסינג'ר מאמין בשלום, סבורים שאסור לנו לאבד את התנופה ומשום כך יש לחפש אחר צעדים נוספים הדרושים כדי שהתנופה לא תעצר.

אחר ניגש ד"ר קיסינג'ר אל המיקרופון, ובפנותו לשר החוץ הישראלי, המעים: „אני נמצא כאן לדון עם ידידינו על ההשפעה של האירועים האחרונים ולחפש אפשרות לקראת מצבים חדשים לשלום. „אני רוצה לחזור ולומר שלא חל שום שינוי במדיניות ארה"ב בנושאים שלפנינו".

כפי שכבר אמרתי בבירות ערב הרי סוף ארה"ב לעשות כל מאמץ להמשך צעד אחר צעד ליצירה בסיס לקראת שלום במזה"ת. בשיחותי כאן נבדוק מה הם הצעדים הדרושים, כדי להגיע לכך וזאת באווירה בלווית הלב הידידותית והחמה שאיפיינה את שיחותינו בעבר".

לאחר דברים קצרים אלה נכנסו שרי החוץ למכוניות ויצאו לירושלים לסעודת עבודה.

הודעת שר החוץ בישיבת הממשלה על ביקור קיסינג'ר

בראשית ישיבת הממשלה אתמול, סקר סגן ראש הממשלה ושר החוץ את תוכן הודעת דובר הבית הלבן והודעת ציר ישראל בוושינגטון על ההבהרה שקיבל מהממשל האמריקאי בקשר הודעת הדובר בעניין הגורם הפלסטינאי.

שר החוץ ציין, כי דוברים מוסמכים של הבית הלבן ושל משרד החוץ האמריקאי הבהירו שלא חל שום שינוי במדיניות ארה"ב בשאלה זו. שר החוץ הביע את דאגתו מהסתירה שבין איזכור אש"ף במסיבת עתונאים של הנשיא פורד ובין הודעה זו, וציין כי הדבר יבורר עם מזכיר המדינה של ארה"ב בעת ביקורו הקרוב בארץ.

דמשק יום ה', — שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר סיים את שיחותיו עם מנהיגים ערביים, כשהוא משוכנע כפי הנראה שהדלת נשארה פתוחה ל„הסדר בשלבים" במזה"ת.

פקידים אמריקאים אמרו כי מצפים שקיסינג'ר יסיים את סיורו בישראל וישוב הישר לוושינגטון. הפקידים אמרו כי סבורים שהוא יבטל את הביקור המתוכנן בתורכיה, ביום ו' ושבת, שנועד לדיון בבעיית קפריסין.

אתמול קיים קיסינג'ר שיחות ברבת עמון עם המלך חוסיין ולאחר מכן טס לדמשק לשיחות עם נשיא סוריה חאפז אסאד ועוזריו.

בטרם המריא מרבת עמון לדמשק, אמר קיסינג'ר לעתונאים כי „ההחלטות בסדרייות שנתקבלו לאחרונה סיבכו את הבעיות ואת האפשרויות של פתרון".

אולם פקידים מפמלייתו של קיסינג'ר אמרו, כי הוא מאמין שעדיין קיים סיכוי סביר לקידום הסדר בין מצרים וישראל לגבי נסיגה ישראלית נוספת בסיני.

הפקידים אמרו, כי נראה שהחלטה של ועידת רבאט לגבי אש"פ, סיכלה את הסיכויים למו"מ ירדני־ישראלי לגבי הגדה המערבית. אך הם הוסיפו כי קיסינג'ר כלל אינו פסימי בדבר מציאת דרך חדשה כלשהי לטיפול בבעיית הגדה המערבית.

2 פגישות ברבת עמון

ברבת עמון נועד קיסינג'ר משך שלושים דקות עם המלך חוסיין, ו כתבים ציינו כי בבואם נראו שניהם קודרים למדי.

לאחר פגישה זו, בארבע עיניים, נמשכו השיחות בין קיסינג'ר וחוסיין משך 90 דקות נוספות, אולם הפעם בנוכחות ראש ממשלת ירדן זיד ריפאעי והרמטכ"ל הגנרל זיד בן שאקר.

ראש הממשלה ריפאעי אמר בתום הפגישה, כי „המלך חוסיין אישר בפני ד"ר קיסינג'ר כי ירדן מסכימה לכל ההחלטות של ועידת הפיסגה של רבאט". הוא הוסיף: „ירדן סומכת את ידיה על החלטות רבאט לגבי התמיכה בארגון לשחרור פלשתין במילוי תפקידו הלאומי והבינלאומי". אנ"י

(המשך בעמוד ד')

קיסינג'ר נועד עם ראש הממשלה

שעה לאחר הגיעו ארצה, החלה „סעודת עבודה" עם שר החוץ האמריקאי, הפרופ' קיסינג'ר, בירושלים.

הפגישה התקיימה בביתו של ראש הממשלה, מר יצחק רבין, ומלבדו השתתפו שר החוץ, מר יגאל אלון, שר הבטחון, מר שמעון פרס ושגריר ישראל בארה"ב, מר שמחה דיניץ.

גינוי לישראל באונסקו

חוגים ישראליים: החלטה חמורה שכמוה כגירוש מהארגון ✶ תגובה חריפה מפי נציג ארה"ב

פאריס, יום ה' — ועדת התרבות של אונסקו אישרה הערב הצעת החלטה ערבית, אשר לדברי נציגים ישראליים מגרשת למעשה את ישראל מן הארגון הבינלאומי.

ההצעה הובאה ב־54 קולות בעד ו־21 קולות נגד, עם 25 נמנעים, על הצעת החלטה ערבית לגנות את ישראל ולנתק את כל הסיוע של אונסקו לישראל, בנימוק כי ישראל פגעה באתרים מוסלמיים ונוצרים בירושלים באמצעות חפירות ארכאולוגיות.

פקידים של ארגון האו"ם לחינוך, מדע ותרבות אמרו כי ההחלטה הערבית שנתמכה על ידי הגוש הסובייטי וארצות העולם השלישי, ללא ספק תאושר עוד החודש גם על ידי האסיפה הכללית של אונסקו משום שארצות מתפתחות התומכות בערבים שולטות באירגוני האו"ם.

צירים ישראליים אמרו כי ההחלטה היא המכה הראשונה במתקפה ערבית שנועדה לבודד את ישראל ולהוציא פך מכוחות הקיום שלה, על ידי גירושה מכל הארגונים הבינלאומיים.

ארה"ב שהצביעה נגד ההחלטה האשימה כי אין להחלטה זו כל קשר עם „הגנה על אתרים, אלא היא סנקציה בלתי מוצדקת מושתתת על מצב פוליטי, היא מהווה סכנה למדיניות אונסקו והפיכתו של הארגון לזירה פוליטית".

ועדת או"ם מאשימה את ישראל בהריסת קונייטרה

דובר ישראלי: הועדה מורכבת מנציגי מדינות שאינן מקיימות יחסים עם ישראל

מרכז האו"ם, יום ה', — ועדת חקירה מטעם האו"ם האשימה אתמול את ישראל בהריסת העיר קונייטרה ברמת הגולן, זמן קצר לפני שכוחות צה"ל נסוגו מהמקום.

בהודעת הועדה נאמר כי לאור חומרת הנושא נראה כי היה זה מוצדק למנות ועדה מיוחדת שתחקור את משמעותו המשפטית, תעריך את הנזק שנגרם ותגיש המלצות.

הועדה, שבה חברים נציגי סרי לנקה, סנגאל ויוגוסלביה, התיחסה בהקשר זה לאמנת ז'נבה הרביעית הנוגעת לשטחים כבושים ולתקנות בית המשפט לפשעי מלחמה שפעל בנירנברג.

בהודעה שפורסמה על ידי הנציגות הישראלית באו"ם נאמר כי הועדה, המורכבת מנציגי מדינות שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל, „ממשיכה לשמש כלי שרת בידי מנגנון התעמולה הערבי".

הרה"ג ר' י. מ. צימרמן — בארץ

הרה"ג יצחק מאיר צימרמן מראשי אגו"י ויו"ר ועדת ההצלה לעולי רוסיה בבריטניה הגיע אמש לביקור קצר בארץ.

בימי שהותו בארץ ייפגש מר צימרמן עם ראשי מחלקת הקליטה של אגו"י וידון עמם בתכנית הפעולות בתקופה הקרובה.

הרה"ג צימרמן החוזר בשבוע הבא לאנגליה יעמוד בראש מגבית ההצלה שנפתחה בימים אלה ברחבי בריטניה למען משיכת הקליטה הרחבית של אגו"י.

הרה"ג ר' חיים יהודה יעקבזון זצ"ל

בהלוויה המונית, בה השתתפו אלפי איש, הובא אתמול למנוחה בהר המנוחות הרה"ג ר' חיים יהודה יעקבזון זצ"ל, ממחנכי התשב"ר וממוסדות התורה והחסד של ירושלים.

שבוע של המנוח הלך לפניו בשקידתו והענוה, בצדקה, בדרכיו, ביראתו הטהורה ובהליכותיו הישרות עם אלקים ואנשים. את הערכת הציבור רכש במיוחד בתפקידו החינוכי כראש מלמדי תלמוד תורה של בית רבן, בו ראה את ייעודו בחיים.

במשך עשרות בשנים הדריך תורה להתשב"ר בתלמוד תורה „עץ חיים", שם העמיד אלפי תלמידים, רבים מהם כיום בתפקידים רבניים בארץ ובחו"ל.

לאחר שנפטר את משמרתו בתית עץ חיים המשיך להקדיש את כל עתותיו במתן הדרכה חינוכית למלמדי התשב"ר בירושלים ובמקומות רבים.

בשנים האחרונות חלה קשות ועם זאת לא שקט משיעוריו. בהלווייתו שיצאה מביתו השתתפו אלפים מבני ירושלים ובראשם גדולי התורה, ראשי ישיבות, רבנים, מחנכים ואישי ציבור.

הספדים נשאו הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך, ראש ישיבת קול תורה, ורבנים נוספים, שציינו את דמותו והביעו את צער הציבור על האבדה.

יהי זכרו ברוך.

נתן זאב גרמייזה — ישראל
אגוזה גלבמן — בני־ברק
מאורשים
בס"ד, ב"ב כ"ב מרחשון תשל"ה

מנחם שלוס — לונדון
חיה שבע ויזל — בני־ברק
מאורשים
בס"ד, אור ליום כ"ב חשון תשל"ה

יהודה מנחם הכהן קורנרייכר — ברוקלין—תל־אביב
שפרינצה רחל נוזק — בני־ברק
מאורשים
בס"ד, אור ליום כ"ב מרחשון תשל"ה

בעצב רב אנו מודיעים על פטירתה הפתאומית של אשתי, בתי
חיה חנה שנדיל שיפפר ע"ה
מניו־יורק — ברוקלין
הארון יגיע היום, יום ששי, בטיסת „אל־על" מס. 244, בשעה 9.30 לפנה"צ
הלויה תתקיים בבית־העלמין של נציני פתיבה, בני־ברק
על מועד הלויה להתקשר טל. 228588
בעלה — נחום נתן שיפפר והמשפחה
אביה, יהודה זייס ומשפחתו

מתיבתא תפארת ישראל
ע"ש הסי"ק מרוזין זצוקל — בעיה"ק ירושלים ת"ו
כוס תנחומים
אנו מגישים בזה למכובדי ידידינו היקרים והנכבדים רבי פעלים וכו', ידידים נאמנים לישיבתנו הק'
משפחת שפירא הכבודה
בהלקח מהם עטרת ראשם היקרה, אם המשפחה המפוארה בת קדושים וטהורים
הרבנית מרת בלומה רייזל ע"ה
נכדת הסי"ק מרוזין זצוק"ל
ומביעים בזה תנחומינו הכנים המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
ההנהלה

עירית ירושלים
המחלקה לתרבות האגף לתרבות תורנית
„מבקש אתה ללמוד תורה — עלה לירושלים"
(דברי אליהו הנביא לרבי אליעזר בן הורקנוס)
(פרקי דר"א, א' א')
יום כלה
יתקיים אי"ה ביום שני, ב' בטבת תשל"ה (16.12.74)
בבנייני קרית נוער בית וגן, במסגרת "ירחי כלה בחורי ירושלים"
שיעורים בהלכה ובמחשבת ישראל
ע"י רבנים וראשי ישיבות
פרטים והרשמה, עד יום רביעי, כ' בכסלו תשל"ה (4.12.74),
במשרד האגף לתרבות תורנית, רח' חיי אדם 2, בשעות העבודה הרגילות.

„אלמוג־פוקסמן"
רחוב מלכי ישראל 15, טל. 285422, ירושלים
חדש בירושלים
כל צרכי חשמל
• מערכות אזעקה לבתים • מפסק מגן נגד התחשמלות
• נתיכים אוטומטיים • מערכת סטריו
מכירה ותיקונים
הנחה לבני ישיבות — בואו והיווכחו

„איטה" סלון לבגדי הריון
בני־ברק, רח' ירושלים 8 פינת רח' רבי עקיבא
מבחר דגמים באיכות מעולה
מחלקה מיוחדת לחולצות וחצאיות

הזדמנות!
דירות לוקסוס
5 חדרים, 135 מ"ר, מרפסות סגורות בסביבה ישיבתית
נשארו רק 18
טל. 527584, 02-527516

דרושות לנו מדריכות
לעולי רוסיה־בוכרה
א. לבנות גדולות מגיל 14—16
ב. לגיל 10—12
לפנות בית לפליטות ירושלים בשעות בין 1—11

כסא מלא ברכתא
אנו משגרים בזה למעל"כ הנהלת מוסדות
בית חינוך חרדי לבנות בית מלכה
שע"י חסידי בעלזא
בעיה"ק ירושלים ת"ו
לרגל העברתם לדירה נאה ומרווחת ... תיחת כיתה א'
אחותנו את היי לאלפי רבבה
יזכו להגביר פעלים לחינוכן והדרכתן של בנות ישראל על טהרת הקודש
לפי דרכם הסלולה של רבוה"ק אבות החסידות לבית בעלזא זיע"א ועכי"א
ולאור הדרכתו והוראותיו של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ומדירה ארעית זו יזכו במהרה בע"ת לעבור לדירה קבועה משלהם ולהמשיך
בפיתוח המוסדות ביתר שאת וביתר עז ובתנופת מרץ מתוך
רוב נחת והרווחה עכטו"ס.
כעתירת הנהלת
מוסדות בית חינוך חרדי לבנות
בית מלכה
שע"י חסידי בעלזא
בני ברק

עוזרת לגן חרדי
בכפר חסידים (ליד חיפה)
תנאים טובים
ואפשרות לינה במקום
בדבר פרטים להתקשר
טל. 04-952140

דרושה פקידה
חרוצה
קבלת הזמנות בטלפונים
סדור עניני הבנקים
לפנות א. הבר ושות'
הרצל 23 תל־אביב

מתיבתא תפארת ישראל
ע"ש הס"ק מרוזין זצוק"ל — בעיה"ק ירושלים ת"ו
ברגשי שמחה מתכבדים אנו להביע בזה
ברכת מזל טוב לבבית
למעלת כבוד קדושת הרב הצדיק המפורסם מוהר"ר
יעקב יוסף שלמה הלפרין שליט"א
האדמו"ר מואסלוי — מנשיאי ישיבתנו הק'
ולמחותנו הדגול והנערץ, איש האשכולות,
הגאון מוהר"ר יצחק ידידי' פרנקל שליט"א
הרב הראשי לתל־אביב—יפו
ולחתנו — בנו ידידינו הנכבד
הרב שמעון פרנקל שליט"א
ומשפחותיהם
לרגל שמחת הבר־מצוה של נכדם—בנם היקר, ינוק וחכים חיים דוב הי"ו
יזכו לרוות ממנו ומכל יו"ח רוב נחת ואושר
לתפארת המשפחה שלשלת הקודש
ההנהלה

דרוש
מלמד מוכשר
לתלמוד תורה מסודר
לגילאי 9—10
לפנות ת"ד 5213 ירושלים
טל. 288553
סודיות מובטחת

אנגלית
קורסי חורף
לגברים, נשים וילדים
„אולפן אנגלית"
שיטה אור קולית
בני־ברק, טל. 781882

דרושה
זבנית חרדית
לקונדיטוריה ברמת־גן
טלפון 728656
או למשפ' רוזנפלד
רחוב דבורה הנביאה 24 בני־ברק

המועצה המקומית ראש העין
למכובדנו ד"ר יצחק רפאל, שר הדתות
ד"ר יוסף בורג, שר הפנים
ומר מיכאל חזני, שר הסעד
שאו ברכות ממרום השוכן בציון
ימלא ידיכם לברכותיו להגמולכם על מעשה רצונו
יהי רצון שפעלכם יהא לברכה בעד עמנו
ובעד ערי אלוקנו
יוסף מלמד
ראש המועצה המקומית ראש העין

דרושה
דרוש מיד בפתח תקוה
מלמד דרדקי
מומחה
תנאים טובים
פרטים טלפון
914856 — 919770

לישיבה
בבית וגן ירושלים
דרוש שרת
עם מגורים
תנאים:
• זוג בגיל 45—55
• רצוי בעל נסיון
למתאים תנאים טובים
ת"ד 6174 ירושלים
טל. 534152

בהזדמנות!
למסירה
אטליז במרכז
פרנסה טובה —
— השקעה קטנה
טל. 905974

"הועד למען הילד העולה" של נשי אגו"י בא"י בנשיאותה של הגב. חנה אורדנטליך תח'
הכונו! לערב חנוכה אמנותי
שיתקיים אי"ה ביום שני ג' כסלו (זאת חנוכה) 16.12.1974 ולמחרת ביום שלישי 17.12 הצגה יומית לבנות באולם "אהל שם" ת"א
בתכנית: „מה אנוש"... הצגה בת 5 מערכות
חברה וביימה: הגב. סימה פריינה תחי'
בביצוע בנות אגו"י בבני ברק
פרטים יבואו

مكان الأصل

הד היום

בעיה של אימון

ב/ה. רפואה מונעת איננה יכולה לבוא במקום מניעה של בריאות למווח ארוך. כי הדבר גם בתחום הכלכלה; ביטול סובסידיות, ייקור ריפוי של מצרכי יסוד ופיחות המטבע אינם יכולים להיות תחליף למדיניות כלכלית ארוכת-טווח. זוהי פעולה נחוצה באורח עקרוני, אם כי אפשר לחלוק על רבים מפרטיה, אך בוודאי שאינה יכולה לבוא במקום תכנון יסודי והעמדת יצרי המשק על יסודות בריאים.

אין זו הפעם הראשונה שממשלה בישראל מבצעת פיחות ומבשרת לציבור הרחב על „תכנית כלכלית חדשה"; תמיד הובטח כי בעתה ואילך ישולקו כל הצעדים הנוטים בתחום הכלכלה, ייעקרו עיוותים ויבוטלו חריגות המזרות, אך תמיד נבארו כל התכניות על הנייר ולא רק שהכלכלה לא הובראה ביסודה אלא גם בוהנו עד הסוף הצעד לכשעצמו, בין אם מדובר היה בפיחות ובין בתכנית כלכלית אחרת.

דומה שהעובדה שפעילות הממשלה נתקלת בעוינות כה רבה של בריות מצד הציבור, נובעת לא רק בשל הפגיעה המצטיינת בסטנדרט החיים ובשלב-החיים האלמנטריים, הן של המשפחה הגדולה והן גם של המשפחה הבינונית, אלא גם, ובמידה רבה, בשום הספק הגדול השוכן בלב כולם שלפנינו מחזרה נוספת של „רפואה מונעת", בלי שייעשה מה שדרוש לריפוי יסודי של חוליי המשק הישראלי.

אמנם נכון, כי הפעם הצטברו גם כמה וכמה סיבות אובייקטיביות לתמורת המצב הכלכלי, כמו הצורך החיוני והדוחק בהתעצמות בטחונית. אין זה סוד, כי מדינות ערב עוברות תהליך חמור של התעצמות כוח, כאשר מהסכי הנשק של בריה"מ מצפיעים עליהן נשק מכל הסוגים, ולנוכח זה נאלצה ישראל לגייס את פרוטותיה האחרונות כדי להכין לעצמה במה שתוכל להתייצב על אתגר הכיור זה. נוסף לכך, אי-אפשר להתעלם מן המשבר הכלכלי בעולם הגדול. מדינות גדולות ומבוססות מישראל צימודיות בפני בעיות דומות כשלנו. התייקרות הדלק ומוצרים חיוניים איננה תופעה ישראלית בלעדית. אך תהיה זו אחיזת-עיניים לטעון, כי רק בשל אלה הגיעה כלכלתה של ישראל למה שהגיעה, עד שהממשלה נאלצה לאחוז בצעדים החריפים שאחזה בהם.

הבעיה ביסודה היא, גיבת-האילתורים במשק הישראלי, חוסר הפקביות, מדיניות ה„הסבים", המיסוי המצוות שמצד אחד מכביד עילו במידה שאין לה דוגמה בעולם כולו ומצד שני — שורה ארוכה של „חריגות" הצרכות כמעט כל אורח לרמאי הכהן. תהיה זו התעלמות אווילית מן המציאות, אם לא יבא בחשבון הגורם הבלוני-הפנימי, של מצבר המחוק בשלטון מאז קום המדינה ושמה את כל הקומבינציות האפשריות והלא-אפשריות, בעיקר בכלכלה, כדי שרשון השלטון לא ייושש מבנה, ולכן היה נכון תמיד להתר לקומבינציות אלימות שתכמו עיד יסודי. הממשלה לא עצרה התהליך זה אלא מגדרה אותו עלידי הוגנות מפירות והנלאתר שכר עמפר לכל קבוצה-לחץ מקובל ונעלי לכל מה שהמשק הישראלי המתגבל יכול היה לשאת.

הבעיה היסודית היא איפוא בעיה של אימון הציבור. ספק רב אם הממשלה תוכל בתוך-יד אחד להחזיר לעצמה אימון שירד למינימום במשך שנים רבות. אף כאישים בשלטון התחלפו, הרי הקבוצה השלטת נשארה כשהיתה, כשאותה שיטה מדריכה אותה ואותו עקרון „מקודש" שיש לעשות הכל כדי שלא יתחלף לעולם.

הממשלה תוכל לעמוד במשימה הכבדה שנטלה על עצמה, רק אם תוכיח בעקביות שהיא נאמנה להכרזותיה וכי היא מתכוונת הפעם באמת ובתמים לנקוט בכל הפעולות הדרושות להבראה יסודית של המשק, שהיא איננה מופתת על „פירות קדירה" ומוכנה להתמודד עם כל מי שיעמוד בדרכה להשגת מטרה זו, גם אם תתכן באפשרויות של אבדן יוקרה פוליטית. אם לא כן, יהיה גורלה של התכנית הכלכלית הנוכחית כגורלן של כל „התכניות הכלכליות החדשות" שקדמו להוראות הזהרה.

שר הבריאות ממשיך בהסתה

ב/ה. החלטה של הממשלה ביום ראשון השבוע, להאריך את השירות הצבאי לבנות מ-20 ל-24 חדשים, היא הנה גם באופיה ובמיוחד הנובה נגביבת של היהדות החרדית, כאשר במקום לגבל להתלהם במצב אנטי-... — חלפה הממשלה בכיוון ההפיך של הארכת השירות הזה.

מיותר שנביע חשש רציני, כי כל הארכת השירות נעשתה אך ורק כדי „להוכיח" בכך עד כמה „חיוני" השירות הזה למדינה, ואולי גם כדי להוסיף שמן למדורת-ההסתה נגד בנות דתיות שבהתאם לפסקי-דינים של כל גדולי ישראל הן מצהירות על היותן דתיות ומשתחררות בכך מן השירות הצבאי.

אנו אומרים כך, משום שמיד עם פרסום ההחלטה החל שוב שר הבריאות המפמ"י, שהוכיח כשלון חרוץ בתחום תפקידו — בניהול מסע-הסתה נגד בנות דתיות, שלדידו, כפי שכבר חזר על כך פעמים רבות — צריכות בנות דתיות להשתלב בשירות לאומי ולשרת בבתי-חולים.

הפעם מסתמך מר שמטוב על החלטת הממשלה להאריך את השירות הצבאי לבנות, אותה הוא מנצל כדי להבליט בעיני הציבור הרחב את „האפליה לטובה" של בנות דתיות „היושבות בבית" בצד בנות אחרות מישרתות בצה"ל 24 חדשים.

אגודת ישראל, מאז ומתמיד, לא דגלה באפליה לטובה או לרעה, היא לא הסיפה לגייס חלק מהבנות וחלק לא. אגודת ישראל תבעה מאז קום המדינה להסיר את החרפה הזו של גיוס בנות מגויר ולא לגייס בכלל שום בת. דבר שלא מקובל אף במקולקלים שבעמים — איננו צריך שיהיה קיים אצלנו. הדבר פוגע במסורה, משחית כל חלקה טובה, גובל באחד האיסורים החמורים ביותר שעליהם יש למסור את הנפש וכה במידה איננו חיוני ואיננו תורם דבר לעילות כוחות הבטחון.

גיוס הבנות איננו אלא קפריזה של המימסד החילוני הרואה בכך ענין של „שוויון זכויות וחובות לנשים", בעוד שאנו רואים בכך לא רק ענין אנטי-הלכתי אלא אחד מסימני-השיעבוד ועיוות אנטי-אנושי ממדריגה ראשונה.

על מר שמטוב וחבריו להבין, שבשום דבר לא ישכנע את הציבור שומר התורה והמצוות במדינה להתיר בענין היהרג-ובל-יעבור זה; שום דבר לא יניעו מהתנגדותו הנחרצת לגיוס בנות במסווה צבאי או „לאומי". „כל כבודה בת מלך פנימה". הבת בישראל מקומה בטבור-הבתים של המשפחה הישראלית. בכך כבודה ובזה גדולתה. ניצול המצב הבטחוני הקשה לשם הסתה פרועה של התחברות שנאת-אחים, גם זה לא יועיל לשר הבריאות. ומוטב כי יתפנה כבר כוח-פוקו לבעיות הדוחקות של עולם הרפואה ובל יתחוק ראשו לענינים שאין לו כל מושג בהם.

מנכ"ל משרד החקלאות בועידת המזון העולמית של האו"ם

ישראל מוכנה לעזור בהגדלת היבולים בעולם

נסיון ישראל הוכיח, כי רבע אקר אדמה בכוחו לזון אדם אחד משך שנה ✱ יצור המזון גדל בקצב שנתי רצוף של קרוב ל-8 אחוזים ✱ ישראל תומכת בהצעה של שיטת "האזהרה המוקדמת" של כשלונות יבולים בארצות השונות

רומא — ישראל הודיעה בועידת המזון העולמית של האו"ם, כי נסיונה הוכיח שרבע אקר אדמה בכוחו להזין אדם אחד משך שנה. היא הוסיפה כי היא מוכנה להתחלק בידע ובנסיון שלה עם ארצות העולם.

ראובן איילנד, מנכ"ל משרד החקלאות הישראלי, אמר כי לממשלתו "השקפות עמוקות לגבי האזהרה המוקדמת של האנושות במלחמה נגד הרעב".

הוא אמר, כי למרות התנאים הקשים הקיימים במדבר המהווה חלק ניכר משטחה של ישראל, הצליחה המדינה להגדיל את יצור המזון בקצב שנתי רצוף של קרוב ל-8 אחוזים, "ובכך תפסנו אחד המקומות הראשונים בין המדינות המגדילות את היצור החקלאי".

נסיונה של ישראל הוכיח, הוא אמר, "כי את צרכי המזון השנתיים של אדם אחד ניתן לגדל על 1000 מטר מרובע של אדמה בעזרת 1,300 מטר מעוקב של מים".

איילנד אמר כי "המהפכה הכחולה" — הנהגת שיטת ההשקיה בטפטוף החסך לעולם בליוני מטר מעוקב של מים ותאפשר ניצול חקלאי אינטנסיבי של מיליוני הקטארים של גבעות ואדמות מלוחות.

"ממשלתי מוכנה להתחלק, כפי שעשתה בעבר, בידע ובנסיון שלה עם כל מדינה שהיא או גוף בינלאומי המעוניינים לגלות עניין בתוכנית פעולה כזו" — הכריז.

ישראל גם תמכה בהצעות לשיטה של "אזהרה מוקדמת" לגבי אפשרות של כשלונות יבולים ותיאום של מלאי מזון בין הארצות השונות, כדי להתגבר על איום הרעב בעולם.

מר איילנד אמר כי ממשלתו מאמינה כי הפתרון למשבר המזון טמון בהגדלת יצור המזון.

"זהו כורח מוחלט אם האנושות רוצה לשגשג, בעולם של ברוקים מתבצבים הולכים, אין להשלים עם כך שמאות מיליונים יהיו רעבים בעידן של שפע".

הוא אמר כי הארגונים הקיימים, ובייחוד ארגון המזון והחקלאות של האו"ם והבנק העולמי, "יוכלו להתגבר על המשימה העצומה ברגע שיכולתם הפיננסית תחוזק".

הוא הצביע על הצעדים הכבירים ההדשים כדי להגדיל את היצור החקלאי. בין היתר קרא לניצול יעיל יותר של דגנים והגולי הרקים, שיטת אשראי נאותה, והגברת העניין של החקלאים בעסקיהם, על ידי הקמת ארגונים חקלאיים וקואופרטיביים.

שבנכנסו של ידי הרעב. נציג קנדה אמר בועידה, כי ארצו תוכל להרים מיליון טון מזון בשנה בשלוש השנים הקרובות ואוסטרליה אמרה, שהיא תתרום כמות יחסית לתוצר הלאומי הגולמי הקטן יותר שלה.

סגן ראש ממשלת בריה"מ ניקולאי רודיונוב גרם אכזבה כללית, כאשר בנאומו שציפו לו בקוצר רוח לא הזכיר כלל את הצעותיו של ד"ר הנרי קיסינגר בדבר יצירת מלאי חיטה בינלאומי מתואם. עוד קודם לכן קידמה בריה"מ בקרירות קיצונית את ההצעה בדבר הקמת מערכת מידע עולמית על מלאי המזון והציר הסובייטי בועידת המזון טיעון סוקולוב אמר כי בידע מסוג זה יש לו חשיבות אסטרטגית.

נציג אש"פ יצא בועידת המזון

רומא — נציג של הארגון לשחרור פלסתין יצא ביום ב' בועידת המזון העולמית — על כך נבחר בשבת במקור המזון.

משלחה פלסתינאית המורכבת משני חברים מתתפת במעמד של "מקיפים" בועידה.

4 ארגונים תוקפים את ההנהגה הפלשתינאית

דורשים לכנס את המועצה הלאומית הפלשתינאית בקרוב, כדי לדון בסטיית ההנהגה של אש"פ מן האמנה הלאומית הפלשתינאית ✱ ערפאת יטוס במטוס ערבי מיוחד לניו יורק וישהה שם רק 12 שעות ✱ נציגי אש"פ לא ישוכנו במתקנים צבאיים

4 ארגונים תוקפים את ההנהגה — ביירות — 4 ארגונים פלשתינאיים, הנמנים על "חזית הסירוב" — "החזית העממית לשחרור פלסטין", "החזית העממית לשחרור פלסטין — המפקדה הכללית", "חזית הפיקוד הפלוני", "חזית המאבק העממי" — דורשים לכנס את המועצה הלאומית הפלשתינאית במועד קרוב, כדי לדון בסטיות ההנהגה של האירגון לשחרור פלשתין מן האמנה הלאומית הפלשתינאית ומגמות הפעולה של האירגון לשחרור פלשתין.

הדרישה הובעה במכתב אל יו"ר המועצה הלאומית הפלשתינאית חאלד אל פאחום ונאמר בה, כי על המועצה להתכנס באלג'יר, בבגדאד, בטריפולי או בעדן.

ארבעת הארגונים מאשימים את הנהגת אש"פ, שהיא מוליכה את העם לפתרון של „שלום אמריקני ציוני", בהתכוונה להתפייס עם המשטר הירדני, בהתפה פעולה עם משטרים ערביים ראקציוניים וסוללת את הדרך להכרה בישראל.

ערפאת יטוס לניו יורק במטוס ערבי מיוחד

ביירות — ערפאת ייטוס לניו יורק במטוס מיוחד אשר יועמד לרשותו על ידי מדינה ערבית, ומשך שהותו בניו יורק לא יעלה על 12 שעות — כך מסר ביום ו' העתון הלבנוני „אל מחרר" המקורב למחבלים.

מיד לאחר נאומו באסיפה הכללית על שאלת פלשתין, ייסע ערפאת במטוסו לבואנוס, לביקור רשמי בקובה על פי הזמנת ראש הממשלה פידל קאסטרו — הוסיף העתון.

העתון "אל שארק" המרו סורי מסר, כי "השגרירויות האמריקאיות מרס ה- ציניקו צד כה אשרת כניסה כלשהי לחברי המשלחת הפלשתינית לאו"ם".

העתון מזכיר כי אש"פ ביקש אשרות כניסה לארה"ב עבור משלחת פלשתינית בת 36 איש, מהם 9 נציגים של אש"פ.

נציגי אש"פ לא ישוכנו במתקנים צבאיים אמריקאיים

בניין האו"ם — דובר אמריקאי אמר כי נציגי הארגון לשחרור פלשתין המוזמנים לדיוני העצרת באו"ם, לא ישוכנו בבסיסים צבאיים אמריקאיים.

קודם לכן אמר הדובר לעיתונאים כי שוקלים את שיכונם של הצירים בבתים פרטיים, בתי מלון, או בסיסים צבאיים.

עם זאת אמרו מקורות יודעי דבר, כי עדיין יתכן שבני המחבלים ישוכנו בבסיס של משמר החופים האמריקאי על אי המושל ליד מנהטן, מכיון שהוא לא נחשב כבסיס צבאי.

הדובר אישר, כי ארה"ב בתור מארחת של האו"ם חייבת לספק "בטחון מירבי" לחברי אש"פ, אשר הוזמנו ע"י העצרת הכללית, ליטול חלק בדיון על פלשתין שייפתח ב-13 בנובמבר.

נשיא לבנון נועד עם ערפאת

ביירות — נשיא לבנון סוליימאן פראנג'יה נועד בביירות עם יו"ר הארגון לשחרור פלשתין יאסר ערפאת. הדיון נסב על הפעילות הפלשתינאית והערבית באו"ם — כמסרו סוכנות הידיעות הפלשתינאית.

הנשיא פראנג'יה עומד לצאת ביום א' למרכז האו"ם, שם יעלה את הענין הפלשתינאי בדיוני העצרת הכללית.

מסביב לענינים

צנע או מיתון

שתי אפשרויות עמדו בפני הממשלה לפתרון בעית דלדול הרזרבות של מטבע זר ואיזון המאזן המסחרי. אחת — הנהגת משטר של צנע וקיצוב, במתכונת ימי „דוב יוסף" או במתכונת אחרת, והשניה — התכנית בה בחרה הממשלה: קיצוץ דראסטי בסובסידיות למוצרי יסוד, העלאה דראסטית של מסי עקיפין, קיצוץ קיצוני ביבוא, ובמקביל — נסיון לכנות העלאת שכר ואפילו עיקור חלקי של תוספת יוקר. בקיצור, התכנית הכלכלית שפרטיה פורסמו בשבוע שעבר בצורה כמעט דראסטית המלווה כמובן בפיחות ניכר לכדי, בשיעור של 43 אחוז, פיחות שיתכן ואין בו כדי להעמיד את שער הלירה על ערכה הריאלי.

קיצוב וצנע אינם מקובלים על חוגים כלכליים בארץ ובחו"ל, קר: אילו תהנו ההולשים על התעשיה המסחר, העומדים בראש מפעלים ומוסדות, וזאת משום שהקיצוב והצנע פוגעים בכל השכבות של האוכלוסיה, בעניים וגם בעשירים ולהלכה ובמדה מסויימת למעשה ללא יוצא מן הכלל. יש בקיצוב כדי להבטיח את תנאי הקיום המינימאליים לכל אזרח, גם לעני ולפועל הפשוט. משטר צנע מתוכנן לתקופה מסויימת מתאים למצבנו ולתנאי המלחמה בהם אנו נתונים, אבל אצלנו לא בא הדבר בחשבון בכלל. הממשלה ובצדק דחתה כל מחשבה כזאת בשתי ידים, סירבה לדבר על כך.

וזאת משום שלמשטר של צנע, של קיצוב, דרוש מנגנון יעיל ובעיקר נקי כפיים, אחרת ישבע בים של רקבון ושחיתות, לא ישיג את המטרה ויביא להתעשרות של מעטים על חשבון סבלם של רבים, ומנגנון כזה, לצערנו, אין לנו. יתכן ובחלקו לא היה לנו כבר בימי הצנע של דוב יוסף, בתקופה הראשונה לקיומה של המדינה. גם אז התעשרו מעטים על חשבון הכלל, מצאו דרכים איך להפוך את המצוקה הכללית למכרה לגריפת הון רב. המנגנון הממשלתי לא עמד אז במבחן ומה עוד כיום... בנסיבות הקיימות במדינה, במציאות בה אנו חיים.

מי יעמוד במבחן זה?

רשמית ניתן לכנות את הצעדים החדשים של הממשלה בכל כנוי יפה, ולמעשה זו הכוונה למיתון, מיתון מבוקר ומתוכנן, עד כמה שניתן לעשות זאת. אם כי במידרון של מיתון אין לקבוע נתיב מראש. אין כל אפשרות לקבוע מהלכים. למעשה בחרה הממשלה במיתון עם כל הקטור העלול להתפתח ממיתון, היינו: אבטלה, סבל המיתים, התמוטטות מפעלים, מחסור חלקי וזאת בתקוה שמיתון זה יהיה מבוקר, והממשלה תתערב בצורה פעילה במקרה המיתון יחרוג ממסגרת שנקבעה מראש, לא לגרום למפולת רצינית מדי ומסוכנת מדי, העלולה להביא בעקבותיה זעזועים מסוכנים למדינה כולה.

האם תוכל הממשלה לפקח על ממדי המיתון? על השאלה הזאת לא נוכל לענות כיום אם כי הסיכויים אינם ורודים. משחקים דומים במדינות שונות לא עלו יפה ובינתיים נקבעו עובדות. המחירים של מצרכי יסוד הועלו בצורה דראסטית באין שום פיקוח על ממדי עליות המחירים של מצרכים ומוצרים שאינם יסודיים. המשק רוחה מדי ויש לצננו — טענו כלכלנים שונים ובינתיים קבלה המדינה מקלחת קרה מאד. השאלה הנשאלת כיום היא: האם נוכל לעמוד במבחן החדש והמסוכן הזה? האם המיתון לא יהפוך חלילה ובמהירות לכדור שלג הורס וקטלני?

האם תעמוד הממשלה בלחצים החזקים למדי מצד קבוצות לחץ מסודרות בסקטור העובדים ותשמור על הברים שלה? האם תקצץ הממשלה בתקציבה ותבצע הפעם החלטה זו אחרי עשרות החלטות דומות שלא באו לידי ביצוע? האם יהיה ריסון בנהגי הבזבוז של משרדי הממשלה ושל הפקידות הבכירה? האם באמת יחול מפנה באורח החיים הפרוע? האם תוכל המדינה לשאת אבטלה גלויה ולא סמויה בשיעור רציני למדי, כתנאי ראשון להעלאת היצור ומוסר עבודה שירד פלאים עד כי אין מהורים לנו במישור זה במדינות מפותחות ולא מפותחות, ואפילו באיזור שלנו, במזרח התיכון המפגר?

הציבור פסימי ובצדק

האם התעשיין, המתלבט בקשיים של חוסר הון חוזר, המתקשה להשיג אשראי בתנאים סבירים, יצליח לעשות זאת אחרי עלית המחירים וכל הוצאות היצור, כך ויאלץ עתה לדאוג לסכומים כפולים ויותר כדי להחזיק מעמד? האם תצליח עיריה זו או אחרת לקיים את שירותיה בשעה שהקציבה גדל במפתיע בשיעור מדהים בגלל עלית המחירים והשירותים? האם תוכל הממשלה לקיים את השירותים המקוצצים, נניח בתקציב שיעמוד לרשותה, או שתיאלץ להזדקק למשיכות נוספות מבנק ישראל ולהזרים סכומים עצומים למשק בניגוד לכל התוכניות שנקבעו מראש, ואולי גם בניגוד לרצונה? האם המנגנון הממשלתי מסוגל לעמוד בבנה הזה?

האם יצליח מפרנס ממוצע בארץ לקיים את משפחתו, למנוע רעב מילדיו ובני ביתו, ולשלם שכר דירה מוגדל וחשבונות עבור החשמל והמים המנופחים ולא לקפוא מקור בחורף עם האמצעים שיעמדו לרשותו? אפילו אחרי שינהיג קיצוב בצריכת לחם וחלב, בשימוש בחשמל וכדומה ויתנזר עם משפחתו בכל צריכה לא חיונית והכרחית? אנשי האוצר נראים אופטימיים, טוענים לפחות כלפי חוץ, שהם בטוחים בצעדיהם, משוכנעים שיעמדו במשימה הקשה. אבל משום מה אין להם שותפים רבים לאופטימיות זו. הציבור הרחב פסימי מאד, חושש לבאות ולא בלי יסוד.

תגובות על הפיחות

דולצין: התכנית הכלכלית תסייע

גזבר הסוכנות היהודית, מר אריה דולצין, אמר כי התכנית הכלכלית החדשה של הממשלה תגדיל את תקציב הסוכנות, המקבלת את הכנסותיה בדולרים ומשלמת את תשלומיה בלירות. כתוצאה מכך יגדל תקציב הסוכנות עד סוף שנת התקציב הזאת ב-208—250 מיליון ל"י.

מר דולצין אינו חושב שתהיה לזה השפעה על המגבית. בדרך כלל נפגעה המגבית מהמצב הכלכלי בעולם. 20 אחוז של התורמים הם אשר נותנים 80 אחוז של הכנסות הסוכנות והחלק הזה נפגע מהמצב הכלכלי. מה שנעשה כעת, ובהצלחה, הוא — העמקת תרומותיהם של 80 האחוזים. מר דולצין אינו רואה אמנם אפשרות להגיע להשגים של 1973, אך הוא סבור שמתרומותיהם של 80 האחוז אפשר יהיה להגדיל את הכנסות המגבית.

בקרית שמונה

תושבי קרית שמונה מכל מגזרי המשק ומכל שכבות החברה הגיבו בזעם על הפיחות והאמרת מחירי המצרכים הבסיסיים.

ליאון וקנין, יו"ר ועד עובדי עירית קרית שמונה המייצג 500 עובדים, אמר כי החלטת הממשלה נתקבלה בתדהמה. האמרת מחירי המצרכים החיוניים הם בבחינת קטסטרופה, שכן כל מענק שיינתן לא יכסה את ההתייקרות הזוהרת, ועד העובדים, אמר, מצפה שההסתדרות תגיב בכל החומרה נגד היוקר המאמיר, מה עוד שהממשלה כלל לא שיתפה את נציגי ההסתדרות בשיקוליה.

ביהודה ושומרון

החלטת הממשלה על ביטול הסובסידיות נתקבלה בתדהמה ברחוב הערבי ביהודה ושומרון.

טוענים שהמדיניות הכלכלית החדשה תביא לריסון הצריכה הירודה מסויימת בירכת החייב גם בעסקים המחזוקים.

חללית סובייטית בלתי מאויישת התרסקה בירח

מוסקבה יום א' — מלומה חיישה נתנה היום של תכנית החלל הסובייטית, עם ההודעה כי חללית הירח הבלתי מאויישת האחרונה של ברית-המ, לונה-23, נכשלה במשימתה.

סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" הודיעה, כי החללית נפגעה כה קשה בנחיתתה על פני הירח, שלא היה ביכולתה לבצע את הכוונה העיקרית, היינו חקר הסלעים של הירח.

המדענים הסובייטיים הפסיקו את פעולות החללית בתום שלושה ימים. (ע"ר, ע"צ ויופ"ע).

נסיון להתנקש בחיי הגנראל סטלין?

פאריס יום א' — משפחה צרפתית מסרה היום כי טרם הצליחה לקבוע אם אכן נעשה נסיון להתנקש בחייו של הגנרל פול סטלין, שפקד מבורד מלחמה גדול על השאלה אם המטוסים הצבאיים האמריקאיים עליים על מטוסי המיראז' הצרפתיים.

הגנרל סטלין, מפקד חיל האוויר הצרפתי לשעבר, אמר אתמול כי מי שהוא ירה לעבר מכוניתו ב-28 בספטמבר, 4 ימים לאחר שכתב מכתב שעורר סערה בצרפת, בו קבע כי בטוח המיראז' הצרפתי כדבם אף-1 מ-53 נופל בביצוע מיריביו האמריקאיים.

מיום ליום

אלה שלא נפגעו

החנווני שלי הוא בעל נסיון בהתיקרויות והוא אינו מה פסריבי. הפדיון בימים הראשונים, אמר גם ירד, אך הוא אינו מתלונן, לפני הימים הרבים היו לו ימים שמנים, כאשר עקרת הבית פינתה מן המדפים את כל מה שאפשר היה לקנות.

זהו ענין פסיכולוגי, טוען החנווני, יעברו כמה ימים בלבד והאנשים יתרגלו למחירים החדשים. בתחילה הם נרתעים אבל לאט לאט הם מתרגלים. כבר היו התיקרויות אמנם לא כל כך חריפות, אבל הבריות שוכחים כי בעצם אין זה הגל הראשון של התיקרויות מאז המלחמה והוא סבור כי אין זה גם האחרון.

אלא שעדיין אני חוזר ושואל: מהיכן לוקחים הבריות את כל הכסף הזה? מהיכן הם הצטיידו בסכומים גדולים בעת בהלת האגירה? אין זה אלא סימן טוב שהכסף עדיין מצוי בכיסיהם של רבים, אלה לא ייפגעו גם לאחר הגל הגדול של התיקרויות. ביני לבינך, אומר החנווני, אני סבור לפעמים שהממשלה צודקת, אם יש בידי הציבור כסף כל כך רב, החילה לרכוש מוצרי יבוא, לאחר מכן לאגור מכל הבא ליד, סוכר, שמן, קמח קפה וכל המצרכים האחרים שאפשר רק לאגור.

כאשר לעגנו לפני שבוע לאותם צרכנים מבוהלים, היתה תלויה על פניהם הרגשת אשמה כלשהי, על שפגעו בזולתם למען ריווח מפוקפק. עתה הם באו אלי בארשת של נצחון: נו, ראית מי צדק? אחד מהם אף נקב בסכומים שהרויח כתוצאה מן האגירה. תתאר לעצמך, רק בחמישים ק"ג של סוכר שאגרתי הרווחתי 200 לירות הלא כדי להרויח סכום זה עלי לעבוד קשה ארבעה ימים שלימים, כיון שאינני אינסטלטור וגם לא רופא.

✱

האמינות נפגעה

האמנם נפגעה האמינות של שרי הממשלה, אלה שניסו כל השבועות האחרונים להרגיע את הציבור, שאין כל כוונה לבצע פיחות וכי הם לא לפגוע בסובסידיות של 14 מוצרי היסוד. עתה התברר שהם שיקרו פרודין. האנשים אינם מאמינים להם כבר, זמן לכן על כל אלה שהפרוטה מצויה בידם לא התרשמו מן ההכחשות והם הוסיפו לאגור דולארים, סוכר ושמן.

אולם במקום אחר נפגעה האמינות. מספרים, ששרי הממשלה שהוזעקו לישיבת לילה במוצאי שבת, היו מופתעים. אולם היו אחרים שלא היו מופתעים. הידיעה דלפה החוצה כבר ביום ששי אחרי הצהרים. ידעו על כך יהלומנים, ידעו על כך אנשי השוק השחור, וידעו על כך עתונאי חוץ ועתונאים מקומיים שכבר בשבת אחרי הצהרים גילו את הסוד לכל מי שרצה. מי שראה את השווקים ההומים בירושלים המזרחית בשעות אחרי הצהרים של השבת, ידע שמשהו מתרחש במשק.

חילולי השבת היו בממדים גדולים. במשרדי האוצר דלקו האורות כבר בכל ליל השבת. רק אלה שאינם עוברים בקרית הממשלה בשבת לא יכלו לראות, שמשהו מתבשל שם. במשך כל יום השבת היתה תנועה של נכנסים ויוצאים במשרדי האוצר המרוחקים ממקום ישוב. אולם הפקידים ובני משפחותיהם ידעו ההולך להתרחש. ידעו גם קציני משטרה אשר נתבקשו להעמיד שוטרים בלבוש אזרחי ליד סניפי הבנקים, יכלו לנחש מה עתיד לקרות, כך שאין כל פלא מהיכן דלפו הידיעות לעתונאי חוץ, וכיצד יכלו קוראי העתונות העולמית לדעת על הנעשה בארץ לפני שהאזרחים וגם השרים בישראל ידעו על כך.

✱

חילולי שבת המוניים

המבצע היה קשור בחילולי שבת המוניים באוצר, במשטרה ובמקומות אחרים. האם היה בזה הכרח? האם יש סיבה מוזרת מדוע צריכים לבצע פיחות דוקא בערב שבת או במוצאי שבת? מה היה קורה אם הפיחות היה מתבצע ביום חול רגיל ולא היה צורך להעיר פקידים, להפריע אותם לעבוד בשבת.

כל הסידורים שנעשו במוצאי שבת אפשר היה להכין אותם ביום חול רגיל, מה עוד כאשר הבנקים נסגרו למחרת.

נראה שבמשרדי הממשלה אין רגישות לנושא זה ששמו שבת, גם לאחר שהמפד"ל חזרה אל שלחן הממשלה. „הצופה", שסיפר על האורות שדלקו בשבת במשרדי האוצר לא הגיב על כך אף במלה אחת.

✱

שאלת גיוס בני הישיבות — בטיפולו של שר הבטחון

בישיבת הממשלה ביום ראשון עלתה שוב על הפרק שאלת הגיוס של בני ישיבות, וכמו הפרה של המעוררים, וחברי הממשלה ויקטור שם טוב ומשה קול, שנר- הם מגעים לאותה מלאכה. הפעם בעקבות הדיון בשאלת הארכת השירות של חיילות הדיון על התי כדבות תלמידי ישיבות למשפ- האוזוה.

אלא שגם הפעם נמנעה הממשלה מלהזדקק לנושא זה, לפני הממשלה היו מספרים בדוקים על בני ישיבות שמקבלים דחיות מפעם לפעם. נציגי המפד"ל בממשלה דברו בשבחם של תלמידי ישיבות „ההסדר" להרחיב במסגרת זו ואילו לגבי השאלה העקרונית של גיוס בני ישיבות הציעו לקיים מגעים עם כל אחד מראשי הישיבות, אם נדון על הדברים לפי הידיעות של עתון „הצופה". הם התנגדו לגיוס בכפייה.

אולם, כאמור, הממשלה החליטה להשאיר את הנושא לטיפולו של שר הבטחון מר שמעון פרס.

✱

משפחת קאזאקוב שוב בחדשות

בשלוך של מי? — שואלים במשרדי הממשלה, לנוכח הידיעה על ירידתו של מר יוסף קאזאקוב העולה המפורסם ביותר, שעלייתו נתאפשרה רק הודות למאבק ציבורי שבראשו עמד הבן יאשה קאזאקוב אשר גם ערך שביתת רעב למטרה זו.

האב קיבל כאן דירה מפוארת של ארבעה חדרים וגם עבודה, אלא שהאיש לא התאקלם כאן והגיש תביעות מוגזמות בזו אחרי זו — טוענים אנשי משרד הקליטה. אין אנו רוצים לזרות מלח על פצעיה של המשפחה המפורסמת שבניה ואמה נשארו בארץ למרות ירידתו של האב. אבל, יש לעובדה זו משמעות קשה לגבי סיכויי העליה בעתיד מבריה"מ.

פרסום פרשה זו מזיקה לעליה מבריה"מ לא פחות מן ההכבדות שעושים השלטונות הסובייטיים. קשה להבין מה המניעים שהניעו את האב לרדת ולהשאיר כאן את המשפחה כולה. האמנם רק מפני שהוא מוגדר על ידי אנשי הקליטה כ„אדם קשה", או שמא התאכזב האב מן האוירה התחרותית השוררת בארץ? על כל פנים, הנסיון להציג אותו כאשם בלעדי בירידה זו איננה עשויה להקל מאומה בחומרת המעשה שיש בו להטיל צל על עבודת הקליטה החברתית בישראל.

✱

מי יסבול מן ההתיקרות

רבים הגיעו לכלל מסקנה שבגלל ההתיקרות של מחירי הדלק, לא כדאי לנסוע עם מכוניות פרטיות והם יחזרו להזדקק לרכב ציבורי. כמה מהם הבטיחו שוב לא יערכו טיולים בשבתות, ודבר זה הישג בפני עצמו. ככל שיפחתו כלי הרכב על הכבישים — יפחתו גם תאונות הדרכים ותפחת גם המעמסה הכבדה הנופלת על המשק הישראלי כתוצאה מן ההתנגשויות ההרג.

ככל שמתרבים המקרים של תאונות דרכים, מתרבים הנכים, היתומים והאלמנות הנופלים למעמסה על החברה הישראלית ומוסדותיה. פיחות בנסיעות יפחית את האסונות והרי ההישג גדול גם מנקודת ראות זו. אולם העובדה שהממשלה ביאותה כבר להגדיל את תשלומי אחזקת הרכב לפקידים ממשלתיים, אין בה כדי להקל על הרגשתו הנכורה של האזרח. מדוע לא יהדקו את החגורה של עובדי מדינה? האם רק האזרח צריך להדק את החגורה שלו?

אגב כך, אמר לנו עובד מדינה בכיר הקרוב לבעיית הרכב הממשלתי, שבשקט אפשר להנהיג קיצוצים גדולים בסעיף הוצאה זו. מספר רב של עובדים זכו להענקות על אחזקת רכב ללא כל הצדקה, רק מפני שמישהו היה מעוניין להעניק להם טובות הנאה. אותם פקידים, להבדיל, מנצלים שמלאכתם בנסיעות ממש, יכולים בהחלט להזדקק לרכב ציבורי כדי להגיע לתל-אביב או לאחת הערים האחרות מבלי להזדקק לרכב שהוא מיועד בעיקרו לצרכים פרטיים על חשבון הציבור. הממשלה.

✱

מי עומד מאחורי ההפגנות האלימות

הממשלה שאלה השבוע כה לפזור הפגנות אלימות כשרבה ההקה בתל-אביב, תוקרת עתה, מי הכיוס העומד מאחורי ארגון ההפגנות. אף שההפגנות עצמם נוהלים את האחריות לבלאיה זו. בין העצורים היה גם מי שעמד בראש „האנתרובוס" כי צ- היה חבר כבפת שלום מיה.

אך יש המבודים כי גם גורמים אחרים עומדים מאחורי ההפגנות האלימות, אלה הם גורמים המבקשים לדוג דגים במים עכורים על מנת לרכוש אהדה לקראת הבחירות הבאות. הם מנצלים רגשות כנים של אנשים מקופחים, אבל למטרות אנוכיות.

אוסטריה תמשיך לתת שירותי מעבר ליהודי בריה"מ

ניו יורק — הקנצלר האוסטרי, ברונו קרייסקי, אמר ביום, כי אוסטריה תמשיך בתתן שירותי מעבר למהגרים היהודים מבריה"מ.

הקנצלר ציין כי לא נפסק מעבר היהודים דרך אוסטריה לאחר סגירת מחנה שנאו ונפתחו עבור היהודים מחנות אחרים.

הוא אמר כי הביקורת נגדו לאחר סגירת המחנה לא היתה מוצדקת וכל אחד כעת יכול לראות שאנו ממשיכים במתן שירותי מעבר.

עם זאת אמר כי מדינות אחרות יצטרכו לשאת בחלק מן הנטל אם אמנם יגדל זרם ההגירה מרוסיה ל-60 אלף בשנה.

מכתבים למערכת

להחדש שבתון הרכב בשבת

עם הפעלת התכנית הכלכלית החדשה „התכנית שהוגדרה כנתוח מכאיב ביותר" אך הכ'... יש להחדש ולדרוש את הידרון של תקנות שבתון הרכב, בעיקר על נציגי היהדות הדתית במוסדות הפרלמנטריים לדרוש לקיים שבתון רכב מלא בשבת קודש. יש לצאת בהסברה מקיפה כי איסור נסיעת רכב פרטי בשבת יתרום רבות לצימצום האינפלציה הן על ידי צמצום בשימוש בדלק, והן על ידי צמצום רכישת מכוניות פרטיות באשר לדאבוננו יש אזרחים רבים הרוכשים מכוניות שעיקר שימושם הוא בימי שבת ומועד.

עובדה היא שהצעה זו כבר הדהדה בלבם של אנשי כלכלה שאינם דתיים. יש לחדש ביתר שאת הדרישה הנ"ל, ומובטח שלא לשמה בא לשמה ואור השבת יקרב אלפי יהודים לחיי התורה ומצוות.

יצחק לוי

בני-ברק — רח' הרצל

הצפיפות בבתי הספר של החינוך העצמאי בחיפה

לפני כמה שבועות הופיעה בעתונכם ידיעה על אודות ישיבה של ועד ההורים של בתיה"ס של החנ"ע.

בידיעה נאמר כי מצב הצפיפות בביה"ס בית יעקב המרכז ותורת אמת הוא ללא נשוא. אני מבקש לקבוע כי לא נעשה דבר לתקון המצב, אלא נוספה גם בעיה חדשה, גן תורת אמת הוכנס למבנה אשר היה כבלתי מתאים, ההורים המסורים מציעים פתרונות שונים אבל אין כל תוזה.

זאת ועוד גם התחבורה לשכונות המאוכלסות ע"י הצבור החרדי גרועה ביותר. התחבורה העוברת בקרבת שכ' ויזניץ נפסקת בשעה 9.30 בערב ואילו בכל העיר יש תחבורה עד 11.30 בלילה.

להעתי מוכיחים כל הדברים הנ"ל כי עירית חיפה מתיחסת אל הציבור הדתי כאל ציבור נחות דרגה שלא מגיע לו כל שרות ישיר או עקיף מצד העיריה.

עד מתי נסבול? האם לא הגיע הזמן שהצבור הזה יגיב וידרוש את זכויותיו.

ח"ים

✱

סובסידיה לשוכרי דירות

בעתונות פורסם על תכנית חדשה של משרד השכון לבנות להשכרה, במסגרת תכנית זו מוצע לתת סובסידיות לאותם שוכרים שהכנסתם נמוכה. נשאלת השאלה אם משרד השכון הגיע למסקנה שזו הדרך להקל על מצוקת יוקר הדיור למה לבצע אותה רק לגבי חלק קטן של האוכלוסיה שיזכה לקבל דירה לפי תכנית זו ולא לכל הדיירים הגרים בדירות שכורות.

על נציגי אגודת ישראל בכנסת לפעול שתכנית זו למתן סובסידיות לגרים בדירות שכורות שהכנסתם נמוכה תקיף את כל האוכלוסיה הזכאית לכך.

מ. אבישי בני-ברק

صكرامن الأصل

אבא

הרב שלמה לורנץ

ההססנות - בעוכרי המשק

תנאי בל יעבור להצלחת כל ממשל וממשלה הוא הכוח להכריע. הססנות, היעדר כושר לחתוך עניינים, אלה גורמים אסון לממשל ונזק לציבור.

אין איש רציני היכול לטעון שהמצב הכלכלי הקטסטרופלי שאליו הגענו היום, לא היה נראה מראש. אין מי שיכול להעמיד פני מופתע על שהגענו לכך שהרזרבות במטבע חוץ הגיעו בסך הכל לכ־900 מיליון דולר. כל זה היה צריך להיות ברור לכל מי שיודע חשבון אלמנטרי, אם לפני ששה חודשים הגיעו הרזרבות שלנו לכ־1,500 מיליון דולר, ואם מבזבזים ומוציאים כל יום סכום של 4 — 3 מיליון דולר, הרי שבמשך חדש ימים יורדות הרזרבות ב־100 מיליון דולר, ובששה חודשים — ב־600 מיליון דולר. פירוש הדבר שכבר לפני ששה חודשים היה צריך להיות ברור לנו בדיוק מתמטי שנגיע למצב שבו שיעור היתרות יגיע בסך הכל לכ־900 מיליון דולר.

לפני כשלושה חודשים, ב־6 באוגוסט 1974, הגשתי הצעה דחופה לסדר היום בנושא: ירידת יתרות המטבע החוץ מתחת לקו האדום. בדברי ההסבר לדחיפות ההצעה הסברתי בדיוק מה יקרה באותם שלושה חודשים, ואמנם בדיוק כך קרה. אגב, מוזר וגם מעניין שבמציאות הכנסת לא הכירה בדחיפות הצעתי בנושא של דלדול הרזרבות במטבע החוץ, וכך לא הוכרה דחיפות הצעתי. אולם הנושא הזה הוא דחוף ביותר היום. מדוע? מה נשתנתה התשובה. לכך היא פשוטה: לפני שלושה חודשים היה זה ענין תיאורטי, להלכה, זה היה ענין של חשבון. היום הענין הפך למציאות, וכאשר רואים את המציאות, הענין הופך להיות דחוף. אבל אוי להם לכלכלנים שאין להם אוזן קשובה לשמוע את קול האזעקה, והם אינם מסוגלים אלא לשמוע את קול הנפץ של הפצצות כאשר הן כבר נופלות.

וכך קורה בכל שאר המישורים. כלום צריך להיות כלכלן מומחה כדי לחשב ולדעת מראש כי בשנה זו נגיע לגרעון במאזן התשלומים של 3.5 מיליארד דולר, ובשנה הבאה — לגרעון של 4.5 מיליארד דולר. ובעיית הבעיות היא שאין כל דרך לכסות את הגרעון במטבע חוץ.

— ★ —

הצענו והורנו הצענו מזה כמה שנים, שאין לבזבז מטבע חוץ. דרשנו להפסיק יבוא מותרות, ואם באמת אנו זקוקים דווקא לבעלים מאיליה, להוציאם מאיטליה, או לברגזי כצפונה? האם איננו יכולים להיות מקוררים מחוץ לארץ? הרי יש ברוך השם בתי חרושת בארץ לייצור מקררים. האם איננו יכולים להיות אפילו בלי מכוניות מפוארות? בפעם הראשונה שמצבו מתברר הכנסת קרגמן ואפרת — ואני יכול לברך אותם על כך — שטענו שכך לא יכול להיות. עד היום שמענו בוועדת הכספים ומעל במת הכנסת הסברים של כלכלנים מפספסים שלכב, שהיבוא הזה מביא הכנסות גדולות למדינה, שהרי במקרים כאלה גובים 25 — 20 לירות עבור כל דולר, ואיך אפשר להציע הפסקת היבוא של המותרות האלה? היום כאשר השרים ומרגישים שלא נשארו כבר רזרבות במטבע חוץ אפילו לא לחודשיים של יבוא אוכל, גם מספסלים אלה נשמעת כבר הטענה שיש להפסיק את יבוא המותרות ולוותר על ההכנסה המפוקפקת הזו.

ולא רק זאת, שאלנו והורנו ושאלנו: האם אנו יכולים להרשות לעצמנו לממן במטבע חוץ נסיעה לחוץ לארץ של אותה הרוצה לבלות את חופשתו דווקא בחוץ לארץ. ואין זה דבר של מה בכך. זה מגיע ללמעלה מ־100 מיליון דולר לשנה. פעם טענו לעומתנו: המדינה מקבלת הכנסה ממס נסיעות, עשיתי את החשבון, וזה עורבא פרח. גם בהתחשב במס הנסיעות האוצר איננו מקבל יותר מאשר 5.5 לירות עבור דולר. כל דברינו נפלו על אזניים אטומות. הגרעונות שאנו רואים היום למעשה, אז היו רק ענין תיאורטי — אבל זו היתה תיאוריה מדויקת וברורה. אבל כאשר לא רואים את הדברים בעין, זה לא עושה כנראה אותו רושם.

— ★ —

הביקורת שלנו היא לא על כך שהמצב הכלכלי הוא קטסטרופלי. כי שיטה להיות אוביקטיבי — ואני יכול להרשות לעצמי להיות אוביקטיבי — יודע שיש גורמים שאין לנו שליטה עליהם, כמו ההתייקרויות הגדולות של מוצרים בסיסיים בחוץ לארץ, ההתייקרות שגרמה להוצאה נוספת של כ־מיליארד דולר במשך שנתיים; ההוצאות הגדולות לאספקת בטחון ממש לעניני בטחון מאז מלחמת יום הכיפורים; האטה בהשקעות ובהעברות הון מחוץ לארץ, שוב פעם עקב המשבר הכלכלי בעולם, ועקב המצב הבטחוני בארצנו. לכך יש להוסיף את קליטת העולים שיבואו אלינו מרוסיה בשנה זו. כל אלה הם תנאים אוביקטיביים, ומי שמתעלם מהם משום אינו אוביקטיבי. לכן איני מותח ביקורת מדוע המצב הכלכלי הוא קשה. השאלה שלי היא אחרת: למה חיכיתם, למה לא יכולתם להכין את התכניות הדרושות? אותן תוכניות שתביאו בעוד כמה ימים או בעוד שבוע, הייתם יכולים להכין אותן בשקט במשך כמה שנים. למה ההססנות, שגם היום גורמת לבלבול נוסף בציבור, לבהלת כספים, לשוק שחור במטבע חוץ, לספקולציות ולתופעות שליליות אחרות?

קשה להבין, כשלא יודעים גם בשעה זו את תכנית הממשלה. הרי אפילו מלפני שבוע ימים, מאז דיבר שר האוצר בכנסת, יש שינוי גדול, לא שמענו על כך. אבחנו מכשיו כי מצב דגים על שלב דאשתקד, מדברים על המדיניות של יולי בזמן שכבר מתבשלת תכנית כלכלית חדשה.

מה שברור, לפחות לי ברור, שאין פתרון פיגורתי ואין פתרון קל. דרוש אומץ לב לפחות לבדוק את הכל, להסתכן באי פופולריות ולבחון גם את המוסכם והמקובל ביותר. אוכיח רק שתי נקודות יסודיות. אני מציע עמדה רק לבחון, מבלי לנקוט עמדה לגופו של ענין. הנושא הראשון הוא המדד, תוספת היוקר, הקפאת מחירים מוחלטת, מדיניות אשראי, פריון עבודה. הנושא יוצא וכאוב. אחיה הארגון שירצה לפגוע בעמלים, אבל נדמה לי שאנחנו חייבים לבדוק ולבחון את הענין ללא משוא פנים.

נושא שני: העובדים בשירותים ציבוריים וקהילתיים מספרם בערך 300 אלף, זאת אומרת, כשליש מכלל העובדים במדינת ישראל. השכר שמקבלים עובדי השירותים מגיע ל־3 מיליארד לירות. אדוני שר האוצר, אני לא מאמין שאפשר לקצץ סכומים כמשיים בשירותים, אני לא יודע, איני בטוח, לא חקרתי ולא בדקתי את הענין, אבל משמיעים טענות שאפשר — אולי יש בזה משום בדיחה; אני לא אתנאי על הדברים — אבל אומרים וכותבים שאפשר להסתפק ב־50 אחוז מהפקידות בעיריות ובסוכנות ובמשרדים ממשלתיים מסוימים. צריך לפחות לבדוק ולבחון את המצב. כמובן, אין להכאיב חס וחלילה למישהו. אם יתברר שיש לצמצם, הרי בדרך של הסבה, להכשרה מקצועית של האיש אולי בתנאים טובים יותר בתחום היצרני.

ומענין לענין, גם באורייתא של קיצוצים וצמצומים צריך לקיים את הפסוק: "הזהרו בבני עניים". יש עניים מרודים, שביטול סובסידיות הכרוכה עלול לפגוע ממש בפת לחמם.

— ★ —

אסיים בשני דברים שנראים מוזרים מאד בעיני יהודי חרדי. אצלנו מקובל שענין אמונה ובטחון, ולהסתמך על ניסים, הוא נחלתה של היהדות החרדית, לצערנו, האחרים צוחקים ולועגים לנו כשאנחנו מדברים על אמונה ובטחון. והנה יש דבר פרדוקסלי, דווקא בכלכלה, שבה גם אנחנו מצווים לא לסמוך על הנס, דווקא אלה שבדרך כלל הם רחוקים מאמונה ובטחון, כאן הם מלאים אמונה ובטחון, כמעט מחכים לניסים ולא עושים מה שצריך לעשות.

דבר שני, אצלנו יש תרי״ג מצוות ואחרים מותחים עלינו ביקורת שאנחנו מקפידים עליהן, כי כשמישהו רוצה חס וחלילה לפגוע במצווה ממצוות התורה, אנחנו אומרים: עד כאן אין חשבונות, אין חישובים. זה קודש, מזה אי אפשר לנגוע. והנה דבר מוזר: אלה שלא מקדשים כל אותם ערכים נצחיים, לא מקפידים ומזלזלים בהם הם חיפשו להם ערכים קודשים אחרים. מציעים פתרונות בכל הכליים טובים אליבא דכולם, הנה אומרים: הדבר בלתי אפשרי, זה נוגד את העקרונות של מר משל מההסתדרות, זה פוגע בעקרונות של מפ״ם. דוחים פתרונות מצויינים, שיכלו לפתור בעיות משקיות וכלכליות, מחר שלא מאמינים נעשו אדוקים ביותר, חרדים, ביותר לא לנגוע בדברים שהם בדו מליבם וקבעו אותם כדברים מקודשים.

אני חושב שהמצב האוביקטיבי הכלכלי הוא די קשה, יותר מדי קשה, אנחנו נמצאים כבר בתוך תוכה של קטסטרופה כלכלית ואנחנו צריכים להיות הגיוניים. כל מיני דוגמות, עקרונות שלא ידעו אותם אבותינו ולא ידעו אבות אבותינו. צריך לגשת לבחון — אני לא אומר בשלב זה שום דבר אחר, אלא רק שיש לבחון היטב היטב את הנושאים שהזכרתי ולהסיק מסקנות בכל אומץ הלב.

(דברים בכנסת)

ב. קנובלוביץ

כבשת הרש

"התפוגה הוכרזה בג׳ונגל" — כך מספרת האגדה — "לאחר מלחמות כבדות ביותר ועקובות מדם שהביאו לצדדים הלוחמים חורבן מכסימלי לעומת רווח מינימלי"...

לאחר לבטים עתירי מצפון החליטו היריבים לשבת בצוותא סביב שלחן עגול ולקבע מסמרות ביחס לבטחונות אשר יחסנו בעתיד מפני שואה ג׳ונגלית עקרה נוספת...

אצן רצו תושבי הג׳ונגל כדי להתקבל כחברים נאמנים כן השדה כשהקריטריון הנדרש לקבלת כרטיס כניסה הנו "נקיון כלתועה אבסולוטי".

מאמצים נכבדים נעשו בכיוון מצד החברות הפרנסביצ׳יאליות: האחד רוחץ ומזהם כפיו — לאותו הטרף — בכמוית...

השני צחצח ניבים נוספי קהם במשחה מלבינה מהחשאה...

השלישי מיהר להסמיך את גמזי צידו הרשן בגל גורתו הפרסית הבהיק פרוותו בדטרגנט ריחני ומהוהה לכהונת יושב הראש המובטחה לו...

התלקטו ובאו תושבי היער "הבדים מצוּר" וייסדו "ארגון חיות מאוחדות", ערכו מצע מקיף ומעמיק המבוסס על אדני הצדק ונוסף מוד הומניות ליברליות המפיצה ניחוחה על כל סביבותיה...

רגשו כל יושבי הג׳ונגל דצו ועלזו על היצירה ללא תקדים אשר זכו להיות עדים להתקדמותה ולידתה בגדא סבא...

— ✶ —

ויהי ביום ואזת מהחת אורחיות הזלובות שביעה מצוה את פיה ותפסה בהכנסה... והנה זו כבשה מרוטה וקרוחה עד אימה מכל צמרה, שסוכה ודי צוצה מבלי מתום — תוצאות המלחמה המדמים אשר עברו על ביוה הדווי — ותרחום הכבשה ע״י שוסי״ה והנמבניים אשר לאחר טעדם את לבם במיטב חלבה ודמה ולאחר שרפוה את קנם בפאה צמרה צבעם לבם הרחום על מר גורלה ויחליטו ברוב קולות להקצות לה קרן זוית נדחת להניח בה את ראשה הדואב...

ואז עלתה לפתע קרנה של הפמה הנשכחת השוממה והדווה־יה בעיני שכניה יושבי הקרנות ושלוחם האפסית הופרצה קשה... התלקטו יחדיו באחוות אחים שגיאה — אויבים מאמש — למגר ולהכחיד שארית הפליטה... השפו צפרני פלדה... הרכיבו תותבות קונבנציונאליות... ורבים כחול הים הסתערו על הכבשונה: להרס למגר ולהכחיד את שארית פליטתה...

אך ראה זה פלא: חגרה עז הקטנטנה והמנופל של חוצפה השיבה מלחמה שערה רוהו הצי״ם שוק על ירך... ואוי לכלימה...

לאחר התבוסה לא אמרו הללו נואש ויאגרו מצבורי כלי משחית בסיוען האדיב של שאר החברות הארגון חכות הלבב אשר רוממות השלום בגרונן, וחרב פיפיות בידן וינטו מולך — חדשים לבקרים — להשיג את המשימה הנכספת ביותר ויהי בה...

— ✶ —

כאשר נוכחו להווהם כי מלבד אבוד יוקרה ודמים תרתי משמע — העלו חרס בידם לבשו מהצלוה תבוסתונה ויצקו בניצול מיבוי של כיסב כלי התקשורת להשמעת קולה נכאים ונהי מקצה הג׳ונגל לצד קצהו...

ותוצמע קינתם ברב כשרון ותהדהד בכל מרחבי היער ויהמו ויתרוצצו כל חיית יער וימונו הדר

לבב: האמנם, היתכן? הכדי כך התדרדרנו כי נניח לחוצפתה של הכבשה כי השגיאו?

הנבליג לתוצאות מעשי הטורפת הגרונות הללו השוסעת ונקורעת נתחים מאליהם של תושבי הציד המכובדים?...

לא יקום ולא יהיה...

ויהום היער ויתגעש ותוזמן אספה רבתי של ארגון הגל, וכחן מקשת הגיעו ונאספו כל חברותיו הנכבדות בעודן מתאמצות לבלוע את שיירי צידן הרשן הבלתי חוקי...

אף הצבים הפזו הגיעו כעל כנפי נשרים ישבו שקלו וטרו דנו והחליטו כי על הכבשה להשיב את כל הנדרש ממנה בהוספת ריבית ופצוי... בדיקן מבל ובושה...

ותכתב בהחלטה הגורלית בספר הזעקים ההיסטוריים והכרוה והמוטסר בנבל ההיסטורי: "החלטה 742..."

— ✶ —

ובמראות הכבשה סימני מאון לתת גווה לשוסים, ועמו אויבים רבנו ידידים ושלחו שליחים בלבוש כבש להעתיק לפני הכבשה כי למען הצדק האבסלוטי נבשם ההוכגות הצרופה ותקות עולם והדר ואיד יאלי תשיב מלקוחי״ה לבעליהם ותוסף משלה תמורות הבטחת דהיות הכלין לשמה בתוספת הציר מלוא הכף וקש לריפוד האבוס.

ואין אתם — כמובן — (בלחש לה) אלא שתתבן עצורות וצמצום תבולת האבוס...

ותאלף ותאות הקטמה ותשיב ותהלך מיטב צמרה הלבה ותשאר צרם דרייה...

— ★ —

והשכנים לא ידעו שבעה וישמו תככים בנצעה וישלחו שלוחי הדון להטיל טרור ולזרע מות בהודי הכבשה ויתכלו וישיתו כל חלקה טובה ללא רחם וילוהו ברב תאוה והדם השפך בהגוי תרועות ספריר סיות רמות ולמקצב מוסיקת רקע נאורה ההולמת...

מגיע והדים לאזניהם לרגישות של חבורות הארגון לא חחו ולא זעו ואף הרטיטו את קצה אפן האריסטוקרטי לאות מורת רוח על כי "שני הצדדים הלוחמים אינם יכולים לשמר על שקט ומפריעים את מנוחת השכנים".

המסקנה אי לכן: "יראוי הצד הגורם — כלומר הכבשה — לנזיפה ואתראה חמורה עקב היותה המקור והמגיע לסרחה..."

— ✶ —

ויתאגדו המשחיתים לאגוד מכובד בלוחי כל סמכוני הדיפלומטיה הצרופה... ובעודם שפים את צפרניהם בגשפות הדמים וממרקים את מדיהם המסואבים — הוזמנו ברב יקר בבלוא בינוני הטקס ולרגם מכוחי כבוד להואיל ולהצטרף כחברי כבוד "לארגון האומות הנאורות שוחרות השלום". כל היסוס ופקפוק נקטע באיבם ע״י אשרי ההחלה הנהרות והבנה הסולידריות השאפנים ועולים על גדותיהם...

וכיון שלא ביגחים היו מבשרי השלום והאחוה ביישיבה בצוותא עם הכבשה מהרהרה המדנים הגיעו כולם פה אחד למסקנה החד משמעית: סליקה של הלזו המוזה קוץ באליה השלום העולמי...

יושרו ההדורים והסולק הכבשה יתרותיו כולם ותנוה עליהם הנוה דיתעבו לדון בבעייה הבוערת והכאובה ביותר בעולם היהום בסדרו לקראת אגב דנו: הכיצד להגשים את התחזה התרוממה על דגל הארגון: "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ..."

שמחה ב. ארנסטר

העולים והיורדים

בעיית הירידה של "היורדים" לי מעשה מן הארץ, ושאלת העליה של "העולים" להלכה בארץ — ברצון או בנסיון — להתנחל, ביהודה ושומרון בעבר לקו הירוק; מהווים חלק חשוב מהנושאים האקטואליים, שעלו על הפרק ותופסים מקום נכבד באחרונה — במישרין או בעקיפין, במחשבה בדיבור ולמעשה — בחיינו בארה״ק.

במקרה, או — בהתאם לאמונתנו הצרופה בהשגחה העליונה — באין כל דבר קטן וגדול "סתם מקרי" בעולם, הופיעו לפנינו בימים הללו שבתקופתנו הגדולה, שתי שאלות אלו יחדיו, וכאילו במקביל. הנם על סדר היום בעת ובעונה אחת, לכאורה, כצמד חמד הקשורים בקו רעיוני — וכפועל יוצא על רקע המציאות של ימינו — ואיברא, הנה הנם שתי הפכים בנושא, ועומדים בניגוד קוטבי איש מול רעהו — וכאילו לאיזון ושיווי משקל — מן הקצה אל הקצה, וזה לעומת זה ברא אלוקים...

— — —

ברור ונגמר הוא, שהמשימה הנכונה המוטלת על האדם שומר נפשו, להתרחק מדרכים קיצוניות — מאיזה צד שהוא — ולבחור, להשתדל למצוא ולחתור להגיע לדרך האמצעי — הידוע בשם "השביל הזהב" בספה״ק — כי אכן בבינו "גזירה שווה" על הקצוות, וכמו שכתוב "לא תוסיפו ולא תגרעו" כאחת, וכן "לא תסורו ימין ושמאל" בדיבור אחד — בכל אופן תוך כדי דיבור — השמיענו א־ל המיוחד. כי אמנם נכון הדבר, שלא זו הקיצוניות — היא דרך הישרה שיבור לו האדם, וגם נודע הדבר, שאין כ״כ הפרש והבדל מהותי, בין המוסיף והגורע, ובין העושה והנוטה לצד ימין ולצד שמאל — בדרך כלל — ברם: יש להיזהר ומן הראוי להימנע מהכללות, ואין לחתות הכל בחדא מחתא...

זאת אומרת, שאין להעריך כל רוח ורעיון חד צדדי בהשוואה, ואין למדוד כל יחמה וצעד קיצוני באיזה קנה המידה, המלמד לאנוש בינה, וחונן לאדם הרוצה בה דעת, להבחין בקלא אילן ולהבדיל בין קודש לחול, בין אסור למותר, ובין עלות ומהוריה. ולעניננו: אין צורך להיות "ציוני" מובהק דוקא או בעל בדרגה בעולה ובאחנות, בכדי לראות את המרחק כבין מזרח למערב בינותם — בין היורדים והמתנחלים — להבדיל, ולקבוע שהפער שביניהם הוא אמה את הפער שבין "אהבה לבין הקרבה עצמית"...

שפלות התרוממות

כל נפש חיה — כקטון כגדול — יש לו כוח משיכה ודחיפה אינסטינקטיבי, לחיות, להקל ולהמתיק את חייו. האדם מן השורה — מהורתו ולידתו או מפאת חינוכו הסתגלותו — אוהב את עצמו, שומר בשרו דחיל לגרמיה וחושש לעורו שלו. וממילא, בוחר ומעדיף לחפש מנוחה השקט ובטח, שואף ומשתדל להשגת חיים קלים, נוחים ונעימים ככל האפשר. והו דבר טבעי המובן מאליו, והאומר "חייך קודמין"... הרי זה כדבר ההכרחי — במידה מסויימת — אשר לא יגונה ולא ישובח...

אלא מאי? יש תכונות נפש שונים, עדיות חיבוריות, מתרוממים ומתדרדרים בחבורה. ישנם אנשים הבולטים או הזורים מן השורה לטובה ולהיפוך. יש, המשליך עיניהם האפיים אחרי גיוו, מוכן ומזומן להקרבה עצמית, מצפצף בהוסר רצבון "חוק" לבצע כסף, ובהעדר צבאון בפותח למותרות, לחיים קלים ונהיות בקסימלית "בכל מחיר" בראותו את עולמו בעיקר — בחייו האידיאליים.

ויש, סוג אנשים "ספציאליסטים" יודעי דבר, בעלי מדרגות בששת הארשי, האוהבים את עצמם "ביותר" מפחדים לעורם ושומרים עצמותיהם "ביתר שאת" הן הכה אנשים "היורדים" כביכול, הם רגילים ומוכשרים לראות את "עצמם" בלבד, להקפיד ולקיים "חייך קודמין" אליבי דכ״ע ומהדרין מן המהדרין, בכל פרטותיה ודקדוקיה, גם מעבר ולפנים — ואולי גם בניגוד — לשורת הדין...

— — —

בשפלות הירידה

בהסתכלותנו על מכת ומחלת ה"ירידה" ובהתבוננותינו על היורדים ומביעיהם — בתור אנוש ויהודי, בעכו״ם מבחינה יהודית נאמנת — על המתנצגצים להו״ל, ועל הדביון הטרמה של יהודי, לראות את הפער הנתוק בין העניים: יש להצטער ולהתפלא על עובדה מכאיבה זו, ולהשתומם. היתכן עוד היום כזאת? האם אמנם נמצאים עדיין אחים — אם גם בעם מועט — אשר יבחרו לרדת ויעדיפו לקחת מקל הנדודים, כברצונם, "לחפש אושר" או למצוא מנוחת הגוף ושלוות הנפש, כביכול, בנסיון "לעשות חיים" דוקא בין הערלים — על אדמה טמאה ובאוירא לא טהורה — לעזוב את אחיו ללא נקיפה מצפון, ולנטוש את ארה״ק בלי אימה ויראה חיל ורעדה.

היתכן להגיע לידי מסקנא ולאמור, שלמרות מה שכתוב בתורה "ובגוים ההם לא תרגיע ולא יהיה מנוח"... ובניגוד למאמר רבי שמעון בן יוחאי "מדד הקב״ה את כל העולם כולו ולא מצא ארץ שהיתה ראויה להינתן לישראל, אלא ארץ ישראל"... היהודי היורד דנן חושב אחרת, וצר כדי להדיק לכה ולהתילים, לארוז ולהפוס הבילתי בידו ולישא את רגליו לשים לדרך פעמיו, הוא יחפש מרגוע "והאי ימצא מנוחה, ההוא "ביבויו" את עצמו מכל פגעים ומרעין בישין דידיין לפלמא, הוא, היורד הקטן — כבהדו בחול — הוא בעל היכולה למצוא, מה שהקב״ה לא מצא...

כמובן, המדובר במאמרנו הוא על היחיד ללא סיבה — אישית ומשפחתית — מספקת. אלא מאי? המצב בארץ, אינו "לפי ריחו" מזמן ובפרט באחרונה, המצב מסוכן "בשבילו" הוא פסיכי, לפי מאמרו — כשבאמת, הכסף יעצה לו את הכל ומעיקר "הכדאיות" הגשמית שבליבו — והוא המבריח את הכף לירידתו, בנוסף להפחד האמיגה והבטחון...

לפי "שיטתו" עת צרה היא ליעקב והוא סובר שממנה יושע דוקא בגוים — אפילו בשיים ופרוטריקנים בכלל. יצ״ב יתהב בנפשו עה, לברוח מפני ה׳ לקחת גורלו בידו, ולאמור כי הוא הנותן תשועה לעצמו... השאלה מתיצבת ובעינה עומדת, לפי "שיטתו". האם מותר להפנות עורף לאחיו לצרה להרוחא — אלו בן הרא״ גם לבצעה בו בשעת דוחקו? ובשעת גדולתה של מאבק היסטורי, יש להתחבק ללהסתלק מהגלה עזרו — המצב היא אם רב — זה "עמוד ויפתיר את הכל? לפי "...יש לצאת ידי שמים וידי בריות ולקיים והייתם נקיים מה׳ ומישראל? האם יעצבו ויהלוך כל סיכון — שלו ושל אחיו — בהבלעת, ובזה תגלה "עמוד לכל ההווים בירידתו הצי״ן על בית יהודא דישראל הנושע תשועת עולמים? האם וזהו הדרך הנכונה להיות הירא ורך הלבב, להמס לבב אחיו כלבבו, ולפרוק, במקום לעמוד על המשמר ובשהמדובר אבן בחלש גוף או אופי. ברוע לפקיד ולא לעזור את המצרכה — אם "לא למעשה אז לפחות במלה טובה "איש לרעהו יעזרו, ולאחיו יאמר חזק", לדבר טובה, ובמקום להניע "איש לנסוע עליו" לבחם בהקצת שובה. וכל מי שאינו גם בר הכי, ואינו מסוגל לכך: אז לכל הפחות, עליו לצודד לב אחיו בבנותיו בלבד... וכמו שכתוב "האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבו פה?" (בהצלחת מלאת בנחיה", אבל שכ״ע אל תבדחו, ולאווה) "אהב תשלו ציון!!"

— — —

כל אדם בן הישוב, אוהב את צרכי השגא צירוה, אלא מאי? יש נפש עדינה, המסתפק במיעוט אהבה עצמית ואינו מצטיין לשנוא ברוה כ״כ "במאודו"... ויש בעל נפש רחבה, שאינו מסתפק במועט, והאוהב את עצמו אבל "מאודו"... ההוא יוצא מן הכלל בזה, כי הוא לכשל שונא ציוה, כמעט ודוקא באופן "מיוחד". וזאת, כמובן אך ורק כשמבריות נוגעים לעצמו. כשאי״כ ציוה הוליה, זה לא כ״כ נורא... ואפשר לסבול, בלי באמון מיוחד...

אנא מפניך אברח?

מעשה שהיה — בספרים — בעני ואביון מובהק ומגני, בכלן בפונה, ולא יצלה למעצה, בעל שם "שלומיאל" כמדרשה ראשונה, אשר "הדלות" היתה מתגוררת בביתו, כאורח סדיר וכחייך קבוע ולא הרפה "הבה" מני לאי מפנו, מלהחזו בכל צעדיו ושלו דיוק אחריו בכל אשר יפנה שלא יצלח ורכל השתדלויותיו ונסיונותיו — להשתחרר מהדלות ולהתנתק כביש מולא — עלו בתוהו...

מכריו וידידיו — ואולי כליבנה הדיו — יעצוהו, לעשות עוד נסיון במאבק עליון, לעבור דירה — אפילו מנוה רצה לבית יותר גרוע — העיקר, להחליף את הכתובת, ועי״ז בטח ינצל ויתנן מכל שלטוני הדגין ומאדי דדיגא כי סגולה ידועה היא "משנה מקום משנה מזל"...

וייטב הדבר בעיני שלומיאל, ומהר התכונן לעשות ככל אשר יעצוהו, ויהי היום כאשר כבר הוציא מביתו את כל המטלטלין, הרהיטים ושאר חפצי ביתו, הטעינם על עגלה גדולה בגנבה רב, וכשהוא ועקרת ביתו עם הילדים — הקטנים והגדולים — נשקו את המזוזה להפרד מהדירה הישנה, ועמדו הכן ללכת לדרכם אל החדשה והנה פתאום, שומעים קולות צוה, שירה הפרה ברי־ קודים...

ויפן שלומיאל כה וכה, וירא אחד... ויבט איש, וישא את עיניו למעלה, והנה "הדלות נבגים מלי" הבם על הגובה, מתונג — צמד הפד — הנאמן, מתחבקים מעל ובוא... לקדים שלוב זרוע ומזמרים במצב רוח מרוממה... וישאל אותם מה פשר הדבר, ולשכחה זו מה זו עצמה? ויענו פה אחד: ואמרו לו, מה השאלה? "אנחנו הלא עוברים דירה"...

ולדידן: יש חשש מבוסס, שהיורדים דנן אינם יודעים את הסיפור דנא, — ובכל אופן הלפחות — אינם משיכנלים לגמרי, באריכה הדברים...

— — —

אשריה בפי השביע — יובל צ״ע מיכונים שיבם אחית בנו... באמרו "רק את בני לא תשב שמה...!

מה נאמר יפה נדבר, אשמנו בכל עם בושנו מכל דור, כי כל העמים ידעו את דרכיהם — שאין להם כל זיקה משמתית וקשר של קיבא ונצמד "לארצם — הם יבינו להכיר את קניינם ולהצמד אליה, "ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו" ובעיה״ד "ישראל לא ידע עמי לא התבונן"...

אבותינו ואבות אבותינו הי״ד, ידעו להתנצח, להגדיך בנחל דמעה, בבאמן היום ונשפחם עד כלות נפשם, הם הבינו "ההרוג ולומר אפילו על חלק החיים, למטרה, כדי שיכנו עוד פעם להגיע אל עיינו וארה״ק לדרוך על אדמתה ולנשום באוירה הקדושה, ולשפוך שיח לשוכן מרומים, בהשתפכות הנפש על יד שריד בית מקדשנו תי״ו. ואנחנו. לא נדע ולא נבין את זאת... ובינינו נמצאים עוד — אבן מעט מזעיר — המוכנים לוותר, על עצמם ואחיהם על עמם ועל ארצם, בעד נזיד עדשים והגבורת, בשא הוסנא, למכור "את הכלי" במחיר סיר הבשר...

נגיה ונגיד — "לפי שיטתו של היורד — אם אמנם יש משבר ויש גם סיכון, ואם אמנם כן, הוריו ואחיו הקרובים אליו חולים ולא מרגישים טוב או כשביתו נמצאת בסכנה, או שוטה עליו — על המוקיר את משפחתו הנאמן לביתו — לצפצף, ולהסתלק? ואולי דוקא בעת כזאת אסור לעזוב קרובים, ואין להיעדר מן הבית, אדרבא, להדדין ולביא מהר הביתה!!...

— — —

חבל על בר נש דלא חזי ולא מרגיש, הבל שאהרי כל מה דעדי עלנא בבירא עמיקתא ועד איגרא רמה — יש אשר לא ידע ולא יבין, כי הנה כבר העת התפונה אשר ראוה לנו לבוא לידי ההכרה והשכנוע, כי "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל"... וכי, אם בכלל ועד כמה (?) שיש לנו ולבננו עוד מה, חלק ונחלה על אדמות בעוה״ז, כי או הרי זה נמצא בשבילנו, אך ורק בין אחינו ובני עמינו בארץ נחלתנו "הארץ אשר השם דורש אותה, תמיד עיני ה׳ אלוקינו בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה"...

— — —

קטנו ונתעודד

חייב אדם לברך על הכוי — ובכלה גם על תחלת הירידה — ולאו כילי "גם זו לטובה"... ואיברא, אין כל בטיחות בדבר וגדולה היא השאלה: אם זמר יפסיד, ירידה יותר בעצם כי ידע, איזו ארץ נשכחת יורד מירידת הירידה, המבולבר אם הפסיק לשוב ובי זה הפישה עסק טוב או עסק בישה... בכל אופן, לא כדאי ביותר "מבור ילקחת ללבי, תנה לו לירדת כרצונו, ברוח נדיבה...

— — —

שיטה עלינו, להביט על העבר, לראות את ההוה, ולהסתכל אל העתיד — באמונה שלימה ובבטחון — כראוי ליהודי הנאמן, לקב״ה אורייתא וישראל, נברך לאלוקינו, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. בעקבותיהו היינו בגיישים מנחלתנו ונרדפים לנפשנו, ללעג ולקלס בגוים לוינו, בזוי לצה ולא איש נחשבנו, כצאן לטבח היפקרנו, ולמרמס תחת רגלי כל מרשחת ואבור באותו נפשו — כשבניה אלפיים בגלות מר כלענה — ואחרון אחרון, מה שהגדילו לעשות, עצבי ומה שעוללו לנו — לאבותינו לאחינו ולילדנו הי״ד — הגויים הטובים "המתקדמים" והנדיבים, הללו של הי־

(המשך בעמוד ה׳)

אילו הר הזיתים היה בוורשא?

— מאת יוסף דרוק —

השאננות שאחזה את אנשי השלטון בארץ לנוכח מצבו המחולל של בית העלמין היהודי העתיק בהר הזיתים מעוררת פליאה ✶ מאבקו של ח״כ הרב מנחם פרוש לעורר את הכנסת בנושא זה

מה קורה כאשר בעיירה מסויימת במזרח אירופה מתכננים או מבצעים שינויים בבתי העלמין היהודיים הוותיקים? כרגיל, מופעלת מערכת אזעקה וחרדה בעולם היהודי. ארגונים, מוסדות, ועדים ציבוריים ואישים שונים נוקטים בפעילות השתדלות, שיכנוע ומחאות. לעתים גם מעורבים בנושאים כגון אלו הרשויות הדיפלומטיות של ישראל. למען האמת במקרים רבים המחאות עוזרות, לפחות למנוע את ביזויים של קברות היהודים והשלכת העצמות כדומן על פני השדה.

בשנת תשכ״ב הגיעו לירושלים ידיעות על פעולות השלטונות הירדניים בשטח הר הזיתים, על ההלהון של עבודות סלילה והרחבת כבישים בשטח ההר על בית העלמין היהודי העתיק. הכנסת הזעקה דנה בנושא. הדוברים לא חסכו דברי גנאי וחרפה. מי שכיהנה באותם ימים כשרת החוץ — הגב׳ מאיר, ביטאה גם היא את חרדת הממשלה במלים בוטות. אך בדברי תשובתה הסבירה שהממשלה עושה ככל שביכולתה, אבל אין ביכולתה לעשות יותר. זאת — היא הדגישה — משום שהשטח נמצא בידי הירדניים. היה מי שהבין מתוך הדברים כאילו רוצה הממשלה להדגיש שבגלל עובדה זו ישראל לא יצא למלחמה כדי לשחרר את שטח ההר. ואכן לא על רקע זה יצא ישראל למלחמה בכ״ו אייר תשכ״ז.

אולם לאחר המלחמה היו מי שסברו שטהרת הממשלה, שאינה יכולה לעשות משום שהשטח אינו ברשותה, מחייב אותה לפעול באותה עת שישראל שולטת שלטון בלא בר ירושלים ובסביבתה. אמנם, כך סברו רבים וטובים באותו ימי הארץ. אך לא כן סברו כנראה, לפחות חלק מאותם אנשים שבידיהם לקבוע אב, מתי וכיצד תפעל המדינה לסילוק העובדות המחפירות שקבעו השלטונות הירדניים בשטח בית העלמין בהר הזיתים.

עם שחרור ירושלים החלה מסכת ההתכחשות והתנערות מאחריות על ידי חלק של הרשויות שהיו צריכות לכאורה, לקחת היוזמה בידם. שיוון נפש השתלט על אותם האנשים לנוכח הנצחת ההתעללות. הדברים הגיעו עד לכך שבגיב ראשי "כביר של שר המשפטים, מר צדוק, הצהיר לאחרונה בבית המשפט בירושלים, כי אין להרוס את הכביש הקיים בדרך נחל קדרון מהר הזיתים — שלדעת הכל בצאתהם של קברים בתוא כביש זה הוא דבר ביזוי, כל עוד לא הושלמה העבודה בדרך אלטרנטיבית. את ההצהרה מסר המנהל הכללי של משרד המשפטים מר צבי טרלו, בנושא 2 עתירות התלויות ועומדות לדיון בבג״צ.

ח״כ הרב מנחם פרוש, העוסק בנושא הר הזיתים עוד מאז שנת תשכ״ב, עת הציע את הכנסת, באשר, על מעשי העוול הירדנים בשטח ההר, היהוד בנישאו זו של מנכ״ל משרד המשפטים, הבהוה הדבר הראשי מטעם משרדי הממשלה נגדם. הוגשה הצהירה לבג״צ. במכתב אותו הריץ הרב פרוש למר טרלו, העמידו על חומרת הסיכון הכלי שיש בו כדי להבזיק פרס לצועדי רשעה. מר טרלו זומה הדרישה לחזור בו מן הסיכון הזה, בהסתתרו מאחורי פיצויים של חוק ובסכות בית המשפט.

רשאל הרב מ. פרוש: "היכן קיים במדינת ישראל חוק שמותר להוציא בעשי פשע ובזיון קברי ישראל? האם בשים שה עלול לפגוע בגוי הזיתים הפיסית של כמה עשרות מתושבי הכפר סילואן, שבפמנו אף ראו את ביצוע הונדאליזם ומילאו את פיהם ואולי אף עזרו במלאכת החלול.

ההשוואות בין ירושלים ומקרים דומים במזרח אירופה מקבלות השבעת אקטואלית לאחר מה שנודע על הסכמת ממשלת פולין להשאיר בעינו את בית הקברות היהודי בוארשה, לאחר מחאות מצד ארגונים יהודיים על הכוונה לפנות את בית העלמין העתיק ממקומו. הרב פרוש צילם מתוך את מכתבו של הרב ד״ר י. לוין, יו״ר הנשיא של אגודת ישראל בפולין בענין זה:

"דבר חשוב קרה בימים האחרונים בנוגע לפולין — נאמר במכתבו של הרב ד״ר י. לוין מעם יד השרי השבה, "כמעט כל דרישותי נתקבלו" — מציין הרב ד״ר י. לוין במכתבו. "בתי הקברות בוארשה ובלודז׳ הוכרזו למונומנטים היסטוריים ושום קבר לא יפונה".

את תוכן המכתב העביר הרב פרוש לתשומת לבם של מר צדוק ובבג״צ מינויו, ליו״ר ולחברי ועדת הכנסת העשויה לדון בנושא הר הזיתים. ואת, לאחר שמר צדוק הזר בו מדברתו בפליאה יבקש מן ההנהלה לעכב כל דיון בנושא בשל טענת "סוב־יודיציה", משום שהנושא תלוי ועומד — להדבירו. בבית המשפט הגבוה לצדק, בעקבות שתי העתירות, זו של תושבי הסילואן והשנייה של ועד העדה הספרדית.

מדי דברו בנושא זה, מודיע הרב פרוש מחדש לנוכח הציבור ששאננה את דוברי השלטון בענין חבור וכאב זה. הנוקים אף למנוע את הדיון בענין, הרב פרוש בגלל לפניו את נסיונו של השר צדוק לבטל הדיון בועדת הכנסת, עליו התלונה הבליאה בהסכמהו של השר צדוק, עתה היא החזה בו ובנכנסת בכל כוחו להגשים הבריה.

ביום חמישי פי אלול בשנה שעברה, העלה ח״כ הרב מנחם פרוש הצעה לסדר היום מעל במת הכנסת ובה ביקש לקיים דיון על הפישת הקברים שחוללו בידי הירדנים בהר הזיתים. עוד לפני שנשיאות הכנסת התירה העלאת הנושא, החל השר צדוק בנסיונותיו לעכב את הדיון ובבר או הצלה את טענת "סוב־יודיצה". השר גחלה בעובדה שבפני בית הדין הגבוה לצדק עומדות לדיון שתי העתירות שהזכרנו. בדבריו מעל במת הכנסת רמז הרב פרוש בבירור מי עומד מאחורי עצרה של ההר־

(המשך בעמוד ה׳)

א. וייס

חממת חינוך שגידלה את שחק

ד״ר שחק, המרצה באוניברסיטת של מג־ היב מתובלים מן הפלג הגרוע ביותר, בכמה ממדינות אירופה, איננו הגה טרגית כשלעצמו, הוא ילד של טראגדיה חינוכית שמקומה רק במדינת ישראל, כדרכי החינוך האחרים במדינה, הוא היה קודם נוסר — כי פול הלבן, אחר כך גדל בחממה של היוקרה האקדמאית הישראלית, קבל קתדרה משום שהוא יודע מקצוע מסויים, אף שאף פעם, הואת יאמר להצדקתו, לא העלים את דרך מחשבתו ה"מקורית", והוא הרצה כמעט באותה לשון גם בארץ בכל הזדמנות, קיבל משכורת יפה מאד, כי מי שמקבלים כאן הפרופיסורים למחיה, מבלי להתחשב במצב הכלכלי בארץ, בודאי קבל גם השלום הגון כדי לצאת להו״ל לשבת השתלמות. ושם הוא ממשיך להרצות.

באמסטרדם, ראיה לדוגמא.

האשם שלו איננו כל הטראגדיה של אותו אדם, היא, הטראגדיה מתרחבת ומעמיקה בכל שאנו מבקשים למשש בידים את תרגילי החינוך בארץ, תרגילים שנעשו תרפים עצמים. תרגילים שהוצאו מכל ספרי החינוך, בעולם מלבד הספרות היהודית.

אין ספק כי יש לא מעט שחקים בארץ, כאלה שהתחנכו באוירה זו שהיה בה כדי לגדל את ד״ר שחק ה־ רשעותו, כי אין ספק שעתידות החינוך הממלכתי שהרה ומשתמרה לשרוד בארץ, בגדולה יותר משחק אחד ויותר מאלף שחקים, אלא שלא כל אחד מסוגל לסבול את הארס כולו, להתפרנס ממנו, לינוק את כל הלשד הארור שבו ולהפוך לחלק אינטגרלי של הארס.

יודעים אנו השומרים בפסח מלשתות חלב של בהמה האוכלת חמץ בפסח, עד כדי כך אנו נזהרים מעבירה עד שאנו מוצאים פירורים מהכנה, בלתי נראים, אבל ממשיים, בחלב הבהמה שניזונה בעבירה, עבירה שאינה נוגעת לה.

כל שכן אדם שחונך על שנאה לעם היהודי, שאכל ושתה, ישן ולמד וחי בתוך אוירה זו של שנאה עצמו, גדל וקיבל דוקטוראט ושום דבר לא הפריע לו להיות מרצה, כלומר: מורה למאות תלמידים.

אולי אני עובר עבירה, אם אביא משל: נניח שישיבה מחפשת ראש ישיבה, והנה מופיע אדם אחד שמציע עצמו למשרה רמה ואחראית זו, בחנו אותו, והנה הוא בקי בכל התורה כולה, חריפותו מדהימה, בקיאותו מקיפה את שני השייסים, הוא בעל הבנה מעמיקה ומרצה שיעור להפליא.

אבל יש לו פגם "קטן", הוא אינו שומר שבת, או אינו מניח תפילין.

האם יחשוב מישהו שיש לו ריח של יהדות, אף רגע כמימרא, שכיון שהמדובר הוא באמת בגאון גדול, בוריף ובקי בכל הלכי תורה, להעלים עין מ"פגם" זה, מה איכפת לנו מה הוא עושה בביתו, שיעוריו הם יפים, הוא מדבר לענין בטוב טעם, בואו ולא נתחשב בפרט זה.

לא, דבר זה לא יעלה שום אדם על דעתו, אלא אם כן הוא מעוניין להחריב את הישיבה.

כי ראש ישיבה חייב להיות קודם כל, ירא שמים מרבים, כלומר מי שמעשיו קודמים לחכמתו, אחרת, אומרים חז״ל שאין חכמתו מתקיימת, אפילו חכם כשלמה המלך, אפילו בן אין לרב האי בשעתו — אין הורתו שווה כאומה, והתלמידים ישרפו אז יקברו, והוא יורחק לא רק מלהיות ראש ישיבה, אלא יעבר בבנו תיק ברכה על ה״ק פרסה.

כי היסוד שלו רקוב, נמצא שכל בנייניו יתמוטטו ללא ספק.

זוהי דרך החינוך היהודית, קודם כל יש לדעת כי הוא הרב, ואם הרב דומה למלאך ה׳ צבאות (עד כדי כך, ולא פחות) יקבלו תורה מפיהו, ואם לאו — לא יקבלו תורה מפיהו. "חידושיו" לא יקבלו, את החידושים הטובים ביותר לא יקבלו, ספריו הם ספרי מינים, אף שלא ימצאו בהם שום רמז למינות.

ראש הישיבה הוא, קודם־כל, מחנך, ולא זו בלבד, אלא חייב להיות סמל, התלמידים יסתכלו בו כשם שאדם מסתכל בראי לראות פגם בפניו, כך יסתכלו התלמידים ברבם, למצוא פגם בעצמם, הוא מורה דרך לא בלימוד בלבד, אלא בכל הליכות החיים.

אבל אם הוא עצמו שחוק, אין ספק כי תלמידיו הם ד״ר שחקים!...

וזוהי הטראגדיה הנוראה של החינוך בישראל, שהוליד את ד״ר שחק, ולא אותו בלבד, אלא, כאמור, הרי בה כמותו גדלו בחממה זו, העולה לנו מאות מיליוני לירות כל שנה. חממה שאף פעם לא התחשבה בחיי הפרטיים של המרצה, שאף פעם לא נתנה דעתה, כיצד הוא מרצה, מה הוא אומר, מה הוא חושב, ומה מקבלים ממנו תלמידיו.

מבחינה עקרונית, רשאי מרצה באוניברסיטה להיות פושע, אם הוא מרצה טוב, ואם יודע היטב את החומר ומקנה אותו לב התלמידים, אם הוא גאון במקצעו, בודאי שלא ירחיקו אותו. אם בחייו הפרטיים הוא אדם נחות דרגה, אם הוא עובר על כמה מן "הלאו" שבעשרת הדברות. דעותיו הפרטיות אינן מעניינות את הרקטוראט, וכל שכן שום רקטור לא יתבע מן המרצה שחייו הפרטיים ישמשו מופת לסטודנטים.

משום כך יש לנו ד״ר שחק.

ואם אין רבים כמותו, אין הרבים הללו אשמים, הם נמצאים אצלנו לא אחד ולא מאה, אלא שאין להם אומץ להזדמנות, איזה עזות המצח, הם אולי נרתעים מלהשמיע את דעותיהם בצורה בוזו ובחבורה זו, אולי הם הר־

(המשך בעמוד ה׳)

مكان الأصل

רבין: אין ספק שהשכבות הבינוניות יפגעו קשות

הממשלה מממנת, מתקציבה, 4 לירות לכל ק"ג סוכר ✱ אם היתה נדחית ההחלטה הקשה לעוד מספר חודשים, היה עלינו לשלם עבור היבוא מיליארד דולר נוספים

ראש הממשלה מר יצחק רבין, ביקר אתמול בעיר באר שבע ובמכללה עם מאות תלמידים ומשתתפים. רבין ציין כי אין בדעתו להשתמש את הישיבה השבוע. „המפולת היא... מבקשו לציבור ללא בהלה את המדיניות", אמר.

ההחלטה היתה קשה אבל אם היא היתה נדחית לעוד מספר חודשים, היו התוצאות שלהן בטבע קשה מתגלגלות באופן חמור ביותר. כדאי שתדעו, כי רק רבינו רק ליבוא את אותה כמות המצרכים למינימום, מי היה, כפי שיבאנו בחודש פברואר השנה, היה עלינו לשלם מיליארד דולר נוספים, כתוצאה מההתייקרויות בשוקי העולם.

הממשלה מסבסדת 4 ל"י לכל ק"ג סוכר

מר רבין הוסיף, שלמרות עליית מחיר הסוכר בבורסה בעולם, עדיין מממנת הממשלה, מתקציבה, 4 לירות לכל ק"ג סוכר, כשיום שמחירו של הסוכר בעולם הוא 10 לירות לק"ג.

מר רבין הוסיף, כי אין ספק שהשכבות הבינוניות יפגעו קשות. „אנו מודעים, יחד עם זאת, כי השכבות העשירות ישלמו יותר מר ואני בטוח כי גם בשל כך הן לא יהיו עניות. אנו עושים גם במיטב יכולתנו כדי להעניק פיצוי הולם לשכבות הנחשלות, בדעתנו לחפש בדחיפות דרכים כדי לשים קץ לעיוותים במערכת גביית המס. משימתנו היא להעביר את הייצור והיצוא וזו משימה קשה כי היום, קשה לפרוץ לשווקים חדשים בעולם.

מר רבין הודיע, כי אין הוא מבטיח שהמסקנת היבוא למשך הזי שנה, עליה הולם בביצאי שנה, אבן הבתיים כצבור 8 חדשים.

יופקו לקחים מהפרשיות הכלכליות האחרונות

ראש הממשלה הדגיש, בתשובות לשאלות, כי יופקו לקחים והמסקנות הדין בכל הנוגע לפרשיות הכלכליות האחרונות — התמוטטות של בנק אי"י בריטניה והחברה לישראל.

מר רבין ביקש להדגיש, כי הבנק שהסתבך הוא בנק פרטי ואילו ההנהלה הכלליות שניתנו למשקיעים בחברה לישראל ניתנו על ידי הכנסת ולא על ידי הממשלה. הוא הוסיף, כי לא הממשלה היא שנהלה את בנק אי"י בריטניה וחלקה בניהול החברה לישראל היה מועט.

מר רבין אמר, כי הוא מקווה, כי בקרוב יתקבל חוק שיאפשר פיקוח יותר קפדני על פעולות הבנקים הפרטיים. הוא אמר: „אני מודה כי את שמה של האדום שנפתה רק בשבועות האחרונים ולפני כן לא ידעתי כלל על קיומה".

שתיקה בענין שרון

בתשובה לשאלה הלכיד, הצהיר מר רבין, שמום מנ"ע פוליטי אינו מונע או מעכב את שובו של אלוף שרון לצה"ל". בהוסיפו: „יותר אינני יכול לומר בענין זה".

על שאלה אחרת השיב, כי הממשלה לא החליטה כי אסור להתגולל אלא שמרה לעצמה את הזכות לקבוע מתי ואיפה להתגולל.

בשאלת החזרה לשלום ותיפוש דרכים לשלום, הצהיר ראש הממשלה, כי בעיניו זהו אופיה המיוחד והמיוחד של מדינת ישראל.

„גם כאשר נשמעים קולות אחרים מן הצד השני, אין להפסיק בחתירה לשלום וריכני, כי אין אני צריך להתבייש בשל מאמצים אלה".

התעצמות צבאות ערב

ראש הממשלה סקר את ההתעצמות של צבאות ערב, „שקיבלו ביד נדיבה נשק רב ממעצמה כסוכנת", הוא הוסיף: „אני לא רוצה לבקר מעצמה אחרת, צבאות ערב קיבלו לאחר המלחמה 2000 טנקים חדשים במקום אלו שאבדו להם במלחמה. יש לזכור, כי מארוה ועד למזרח אירופה יש לרוסים 45 אלף טנקים, בעוד שלארה"ב יש רק 8000 טנקים.

מר רבין קרא שלא להתמסמם בחלום פתרון בעיות הפרט אלא להחלץ לעניני הכלל. הוא קרא ליותר מעורבות בחיי המדינה משום שזו תקופת חיים יחידה, בה ניתן לאדם לבקר בבלי לשאת בעול העשייה. (ע)

תובע דיון בממשלה במצב השלטון המקומי

שר הפנים תובע לשלם 200 מיליון לשלטון המקומי

שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, תבע לקיים דיון מיוחד בממשלה במצב הכספי של השלטון המקומי... בעקבות הפיחות והמדיניות הכלכלית החדשה.

בימים הקרובים יתקיים שר הפנים עם שר האוצר ויעלה תביעה כי משרד האוצר ישלם באורח מיידי סכום של 200 מיליון ל"י, אשר הממשלה התחייבה בעבר להעביר לרשויות המקומיות. כן יעלה שר הפנים הביעה, להקציב לשלטון המקומי שני אחוזים ממס ערך מוסף, אשר אמורים היו להיכנס לרשויות המקומיות בעקבות הכספים שהלפת סכום של 800 מיליון ל"י. לדעת שר הפנים יגדלו ההכנסות הכספים של הרשויות המקומיות... בכך משום פתרון של הכנסה דינמית, אשר יכסה חלק ניכר מהגירעון של התקציב הרשויות המקומיות.

קופת עיריית עפולה ריקה

קופת עיריית עפולה ריקה והמצב הכספי של העירייה אינה יודעת מניין תלקח הכסף לתשלום המשכורות.

ראש עיריית עפולה, מר שמשון שחר, אמר ביום ב' לכתב פתיים, כי במקום לעסוק בעניני פיתוח ד בעניני העירייה, עיקר עיסוקו עתה בהשגת כסף לתשלום המשכורות לעובדים.

מר שחורי הוסיף, כי נוסף לבעיות שנוצרו כתוצאה מהפיחות אין משרד הפנים מעביר לה את הכספים המגיעים לה. כיום חייב משרד הפנים לעפולה מיליון וחצי לירות.

3 מליון ל"י קיצוצים בתקציב עיריית בת ים

עיריית בת־ים תקצץ 3 מיליון ל"י, שתקציבי העירייה המאושר לשנת הכספים הנ"ל... בין ראש העירייה מר אהרן פלה לבין המשנה על המחוז במשרד הפנים מר דוד רוזוליו.

העירייה הנהיגה מדיניות צנע זו גם בשנת הכספים הקודמת, שבה הקצבה הופחתה בסך... מיליון ל"י. כך שמשרד הפנים בכל התקופות של עיריית בת ים בעדי... ויעילות הצימצום הפעולות המי־ עשיות הנקוטה עתה ע"י הממשלה.

צוות הכספים של העירייה מעבד עתה הכנסה לגבית מיגוררה על הבית שימושים ופיגורים המגיעים לעירייה באחוזים, בפעלי תעשיה ובתי מסחר המסתכמים בכ־20 מיליון ל"י. במסגרת זאת הע"י פעולות הסברה בקיוסק, תופעלה קופה ברחובות וי־ לגבי משתמשים יינקטו סנקציות של... קיית.

פ"ת תקצץ 5 מיליון לירות מתקציבה

עיריית פתח־תקוה הקימה ועדת קיצוצים שתבחן את תקציבי המחלקות השונות במגמה לקצץ בהם.

ראש העירייה, מר ישראל פיינברג, שמסר על כך, הוסיף, כי הוגשה למשרד הפנים הצעה לקצץ 5 מיליון לירות מתקציב העירייה, נוכח המצב הכלכלי במדינה.

חלק מבתי ספר בפ"ת ללא מקלטים

ראש עיריית פתח־תקוה מר ישראל פיינברג פנה השבוע לשר החינוך לאשר הקמת מקלטים בבתי הספר בעיר.

בפגישתו ציין ראש העירייה, כי בחלק מבתי הספר בפתח תקוה אין מקלטים. הוא דרש לאשר הקצבת מקלטים בהם ללא דיחוי.

בינתיים אישר משרד החינוך לבנות 2 מקלטים בלבד בבתי ספר בפתח־תקוה.

הצגמצת התאורה בכבישים וברחובות בפ"ת

ראש עיריית פ"ת, ישראל פיינברג, הודיע כי הוחלט על צימצום תאורת הרחובות ובכבישים המאורים בעיר.

התאורה תופעל מעתה בכל פנס שני בלבד, היינו חצי מהמספר הנורות השצות ייכבו בשלב זה.

מר פיינברג ציין כי פעולה זו תיעשה לאור הצורך הדחוף בחסכון בחומרים השונים.

הרב פרוש בפנייה לשר הדתות

מבקש לדאוג למילוי מקום דיינים חסרים

מתריע על המתנה ארוכה לדיונים בבתיה"ד

— מאת סופרנו בכנסת —

ח"כ הרב מנחם פרוש פנה לשר הדתות ד"ר י. רפאל לדאוג למלוי מקומם של הדיינים החסרים בבתי הדין הרבניים.

בשאילתא מתריע הרב פרוש על נזקקים לבית הדין הרבני בתל אביב, כשעליהם להמתין תקופה ממושכת עד שעניניהם מבוררים בבית הדין.

כפי שנמסר נובע הדבר מהמחסור הכרוני בדיינים הקיים בבתי הדין בכל הארץ בכלל ובתל אביב בפרט.

מה מספר הדיינים החסרים בבית הדין הרבני בתל אביב — שואל שר הדתות לענות — באלה בתי הדין בשאר הקטוה בארץ חסרים דיינים וכמה מספרם ?

כן שואל הרב פרוש אם התקן הקיים של מספר בתי הדין הרבניים בכל הארץ מספיק כדי למלא את הדרישות של כל הנזקקים לבית הדין הרבני, ואם לא כה עושה שר הדתות לתקן הדבר.

פרופ' שמעון לנדא ז"ל

פרופ' שמעון לנדא ז"ל מגדולי רופאי הנכים בביה"ח „הדסה" בירושלים, נפטר בערב שבת והובא לקבורה בו ביום.

בהלווייתו השתתף קהל רב, ביניהם רבנים וראשי ישיבה שהיו בטיפולו.

היה ידוע בטיפולו המסור לציבור הירושלמי ואף נבגע מקיבול בספים במבוע יכולת.

יעקבי: ,אל על' תפעיל מטוסים נוספים לארה"ב

מגנה הפגנות האלימות והלחצים נגד התכנית הכלכלית החדשה של הממשלה

אמרה „אל על" תפעיל בעונה לקרוב מטוסים נוספים, מלבד נדירורים — מסר שר התחבורה, מר גד יעקבי, לפני כאשר טס לאמריקה כדי להתגבר על המצב של שיהוי בעניני התיירות.

אך צתחנות ההסכם קרובה, נוהג מר יעקבי מלהקצב בכספי היזמים הנוספים של „אל על" באה"ב. יצא רק ציין, כי ידון בנושא זה עם גורמים מדיניים והתחבורתיים ויש לדעתו, כי יגיעו לידי גמר הסכמים שנתקבלו בצה ביקורו של נשיא ארה"ב לשעבר מר ניקסון בישראל.

בסיכומים אלה דובר בין היתר על תוספת טיסה לארה"ב ל„אל על", עליהם נאבקת חברת התעופה הלאומית כמה שנים. כן מדובר על שיתוף פעולה בהחזור התעופה האזרחית.

שר התחבורה אמר, כי משלחת של מומחים מארה"ב תבוא בקרוב לישראל ותסייע בהכנת תכנית התחבורה לארבע שנים ולעשר שנים.

בהתייחסו למדיניות הכלכלית של הממשלה, אמר השר, כי הוא מוקיע... בפיתוח התחבורה הציבורית והאווירית. הפיחות בא לעודד הכנסות במטבע חוץ גם בפרוייקטים תחבורתיים. עם זאת צפוי עיכוב מסויים בקצב הביצוע של פרוייקטים.

לדעת השר, צפויה ירידה בשימוש ברכב הפרטי ובד בבד יושם דגש על שיפור בתחבורה הציבורית, שתקבל עדיפות בסיבסוד.

לעצם התכנית הכלכלית אמר מר השר, כי בבתנה העיקרי יהיה בהגשמתה. בעבר היו תכניות כלכליות טובות, אך הן לא הוגשמו ובכך אבדה השפעתן.

מר יעקבי גינה בחריפות את ההתפרצויות האלימות והלחצים שהופעלו בתגובה על התכנית הכלכלית. הוא אמר, כי אם המפגינים באים מקבוצות מעוטי הכנסה, הרי התכנית הכלכלית שצבה למעגב, כדי למנוע פגיעה חמורה בהם בעתיד. אשר לקבוצות חזקות, שבכנסות להציב עתה דרישות חדשות, חייבת הממשלה להדוף בכל בכל. לדבריו, כל ויתור בקטע אחד של החזית עלול למוטט את המבנה כולו. הוא הביע תקווה שכל שכבות הציבור יתנהגו בתבונה ויתנו יד לבעיית של ממשלה אחראית, אשר נהגה מדיניות ההולמה בהתאם למצב, כדי למנוע את החברות.

עולה נדרש לפרוע חוב בסך 2.1 מיליון

עולה חדש מארה"ב חויב לפרוע חוב של 2.1 מיליון לירות לבנק לאומי בניו־יורק בגלל תקופת היותו בחו"ל. נגד עולה שני תלויה תביעה בבית המשפט.

בנק לאומי טרסט קומפני אוף ניו־יורק, הגיש לבית המשפט המחוזי בתל אביב באמצעות עו"ד בנימין לייבנזק תביעה נגד הייה בר גרד קליין והוגם פריד מרחובות. בתביעתו טוען הבנק, כי הנתבעים ניהלו חברת בשם „ס. אי ק. ספורטסוויר" בניו יורק והיו ערבים לכל חובותיה. השנים עלו לישראל והחברה נשארה חייבת 2.1 מיליון לירות לבנק.

ברוך קליין לא הגיש בקשת רשות להתגונן ורשם בית המשפט המחוזי בתל אביב, השופט דוד ולך חייב אותו ביום א' את החוב בתוספת 40 אלף לירות הוצאות המשפט.

מר הובס פריד פנה לבית המשפט באמצעות סניגורו עו"ד אנוש ברעלום וביקש לקיים את הדיון במסגרת תביעה רגילה ולא בסדר דין מקוצר, כפי שביקש הבנק. בקשה זו נדחתה, אך עדיין לא ניתן פסק דין בתביעה. כמו כן טרם הוגש כתב הגנה בסטם התבע.

חבורות מפגינים השתוללו אמש שוב ברחובות ת"א

המשטרה בלמה המתפרעים ובצעה מעצרים

כמה עשרות אנשים, ביניהם גם נערים שוב התקהלו אמש בשכונת התקוה והחלו לרגום באבנים רכב הולך ברחובותה.

מספר נערים שנשאלו למעשיהם אמרו, כי הם „פנתרים" וזו מחאתם נגד ההתיקרויות. שוטרים שהגיעו למקום פיזרו את המתפרעים וחסמו את הכביש המוביל לשכונת התקווה לתנועת כלי רכב, עד שירוגעו הרוחות.

בשעות הערב המוקדמות התפשטה ההפגנה בשכונת התקווה. המפגינים ניסו להגיע לרחובות לבבזה, להחנה המרכזית וכיכר המושבות. המשטרה ניסתה לחסום את דרכם בעזרת כוחות מתוגברים שהיו מוצבים בבית השוטר והועברו לכיכר המושבות. השוטרים נכנסו לצוויבות עם קבוצות מתפרעים והללו רגמו אותם באבנים. כמה אנשים נעצרו.

חבורות מפגינים משתוללים הגיעו לרחוב אלנבי בתל אביב לכל אורכו, מכיכר המושבות ועד שוק הכרמל. הם ניפצו חלונות ראווה תוך נסיון לבוז ביזה, רגמו כלי רכב באבנים וניסו לנפץ את זגוגיותיהם.

מפקד משטרת תל אביב, ניצב דוד עופר, מסר לכתב פתיים כי המשטרה תנהג ביד חזקה נגד המתפרעים. הוא אמר כי המשטרה בולמת את המתפרעים וביצעה מעצרים.

ניידות המשטרה נקראו לתגבורת ברחוב דיזנגוף נוכח החשש כי המתפרעים יגיעו גם לשם. כוחות משטרה ערכו סריקה בכל העיר.

בשעות הערב המאוחרות החלו הרוחות בתל אביב להרגע והמתפרעים ריסנו את עצמם. פרט למספר מקרים של יידוי אבנים וניפוץ שמשות ד... של קבוצות רחוב לא היו הפגנות או התפרעויות ממשיות.

כוחות המשטרה המשיכו בסיורים במעקב כל הלילה בכל רחובות העיר. דובר המשטרה, רב פקד משה שרת, מסר לכתב פתיים שעד כה נעצרו 14 איש, ביניהם ילד בן 9.

כמו כן נעצרה אשה שניצלה את ההתמוטות וגנבה מחלון ראווה מכשיר חשמלי. ברחוב אלנבי ובכיכר המושבות נופצו 14 חלונות ראווה, רובן של חנויות חשמל, בעדים ודברי הלבשה. (ע)

לאחר שהתפגנות בעיר שככו כבר, שבו והתלקחו ההתפרעויות בשמונה בערב. ההפגנה שמד לשעה 9. עשרות מתפרעים, השתוללו ברחובות ובכבר החלה לצרוף ארגזים של ירקות בשוק השכונה. להבות האש החלו לאכל את המבנים שבסביבה והמכבי האש היעקר לבקום הצלותו מקק זמן קצר לאחר את כל להבות האש.

מפקד משטרת המרחב, ניצב משנה יצחק דואל, הכריז על ההקהלות בלתי חוקיות ובהתאם להחוק הורה לכוחות המשטרה להתנפל על המתפרעים ולפזר אותם בכח.

השוטרים, החבושים בקסדות ובאלות, נעו לעבר המתפרעים התפתחה התכתשות, שבמהלכה נפגע אחד המפגינים בראשו והועבר למגן דוד אדום. המשטרה עצרה 35 אנשים כחשודים בהתפרעות בתל אביב.

במשך הערב נרגעה האוירה, בשכונות הדרום, פרט להתקהלויות של חבורה והוב. (ע)

מנדלבוים: על הציבור לגלות עירנות למפקיעי המחירים

אין מקום לדבר על ביטול הסובסידיות ✱ אין כוונה לשנות בקרוב מחירי מצרכי היסוד ✱ מחיר הסוכר בעולם עלה השבוע ל־1600 דולר לטונה ✱ הוגשו תלונות והוחרמו מחסנים

מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ד"ר משה מנדלבאום אמר אתמול, כי הממשלה תומכת בסבסידיה בסך 2.5 מיליארד ל"י, שעדיין נהנה, בנותה אותו ניבר כי המפליאים לצרכנים, ולפיכך אין מקום לדבר על ביטול הסובסידיות.

הדובר, שהופיע במסיבת תא הכתבים הכלכליים בתל אביב, ציין, כי בסוכר מהווה הסובסידיה כיום 50 אחוז מהמחיר לצרכן, בשמן — 78 אחוז, בלחם אחיד — 84 אחוז, חלה — 30 אחוז, חלב — 14 אחוז, ביצה — 21 אחוז, וגבינה לבנה — 46 אחוז.

באורז לא היתה סובסידיה, ואילו בבשר קפוא היא בוטלה. העלאת מחיר הבשר הקפוא היתה תוצאה מהפיחות אך לנוכח העלייה של המחיר בעולם היתה רק התייקרות של 15 אחוז ולא של 22 אחוז.

אין בכוונת הממשלה לשנות בזמן הקרוב את מחירי מצרכי היסוד, למרות שעדיין נמשכת ההתייקרות בעולם ד מחיר הסוכר עלה השבוע ל־1600 דולר לטונה.

קריאה לעירנות על הפקעות מחירים

ד"ר מנדלבאום קרא לציבור לגלות עירנות ביחס להפקעת מחירים ולהגיש תלונות למשרדים המחוזיים של משרד המסחר והתעשיה. ביום ב' כבר הוגשו תלונות ואף הוחרמו מחסנים.

לדבריו, חזר המסחר למסלול הקין הין שנות מספר לאחר הכרזה הפיחות, והסוחרים המצאו רשימה של המחירים החדשים של מצרכי היסוד. לגבי מצרכים אחרים ניתן היתר העלאה כולל של 8 אחוזים, ולגבי מוצרי יבוא ב־19 אחוז. מותר להעלות מחירים על המלאי, כי יש היטל מלאי.

להלן אמר כי במסגרת ההסדר עם השוק האירופי המשותף, ניתן להטיל הגבלות זמניות על יבוא. במסגרת זו הוטל האיסור על יבוא 39 מוצרים לששה חודשים, אך אין שום כוונה להאריך את הקפאת האיסור לאחר מכן. איסור זה כוונתו היתה להרים למלחמה באינפלציה, ולאחר שיפור, עדיין תהיה השפעה לשיפורי המכס ומס הקניה על צימצום הביקוש. היבוא הכולל של מוצרי מותרות מסתכם ב־140 מיליון דולר.

ביחס לעידוד היצוא, סוכם אתמול, עם נגיד בנק ישראל, שקרנות האשראי ליצוא יוגדלו ב־40 אגורות לדולר, כלומר מ־4.60 ל"י ל־5 ל"י ומ־4.20 ל־4.60 ל"י. זאת נוסף להגדלה של תמריצי היצוא.

נערכים לתכנית יצוא נמרצת

עתה נערכים לתכנית יצוא נמרצת. היצוא, בלי יהלומים, גדל ב־44 אחוז השנה, עד 1 בנובמבר, והוא יעלה עד סוף השנה, כפסב הראשונה, ב־50 אחוז. היצוא עם היהלומים גדל ב־32 אחוז. גם ביהלומים חלה התאוששות, ובאוקטובר הגיע יצוא היהלומים ל־69 מיליון דולר.

בדברו על התעשיה, אמר הדובר, כי הגדלה כדאיות יצור הציוד בארץ, לאחר שעד כה הוא היה תשוב ליבוא מתחרה. לכן יש חשיבות לנוכח הגידול בעליה אקדמאים לארץ. בענפים כטריסים כגון ענפי חומרי בנין ומוצרי מותרות, שבהם יחול צימצום הביקוש המקומי, יופנו היצרנים לשווקים אחרים או ליצוא.

התעשיה עומדת, לדבריו, בפני הכבדות, כתוצאה מעלית מחיר החשמל ב־125 אחוז, מחיר המים ב־130 אחוז ובמחיר המזוט ב־115 אחוז. על יבוא ציוד למפעלים באשראים הוטל לראשונה היטל בשווי של 15 אחוז. החלוואות למפעלים מאושרים בשפלה הוזלו, מאשקלת עד בהרית, יהיו צמודות לראשונה. בניגוד לשיהוהים קודמים, הוטל היטל על מלאי חומר הגלם בתעשייה, שישולם ב־9 תשלומים. כן מכבידות על התעשייה הקפאה האשראי והגדלה המסים על רווחי ההון. התעשייה גם חוששת מצימצום הביקוש המקומי.

כדי להקל על התעשיינים, סוכם על זירוז הפרעון של מילוות הבטוסיקים. המילווה יופשר בהדרגה בהתאם לבקשות שהוגשו.

לפי התחזיות מסתמנה ירידת מחירי חומרי הגלם בעולם, חוץ מבמזון, ולדברי ד"ר מנדלבאום יש יסוד לאופטימיות שהמצב ישתפר בהמשך שנת 1975.

תביעה להוזלת הגז והפעלת פקחים

מעלה המועצה הישראלית לצרכנות

המועצה הישראלית לצרכנות הזמנת משרד המסחר והתעשייה להוזיל את מחיר הגז לשימוש ביתי, נוכח העליה המופרזת במחירו — מסר אתמול מר משה שחל, יו"ר המועצה, במסיבת עתונאים שנערכה בתל אביב.

הדובר ציין, כי המועצה תנקוט שורה של צעדים כדי למנוע הפקעות מחירים, בעקבות העלאת המחירים הח־לה.

בקשר לכך תתבע המועצה מהממשלה להעניק סמכויות לסיירות פיקוח של מתנדבים, שיופעלו באמצעות המועצה, כיוון שמספר הפקחים מטעם משרד המסחר והתעשייה אינו מספיק. מצד המועצה תהיה פניה לארגוני נשים, סטודנטים וועדי עובדים, להתנדב לפעולה לשמירה על זכויות הצרכנים.

כן תדרוש המועצה לזרז את חקיקת „חוק בתי המשפט לתביעות קטנות" שהוצע ע"י המועצה. לפי ההצעה יוכלו צרכנים להגיש תביעות לבתי משפט אלה נגד יצרנים על הפרת חוק, ללא צורך בייצוג ע"י עורכי דין ובדיון קצר ובלתי פורמלי. בתי משפט השלום יוסמכו לדון בשעות אחר הצהריים בתביעות אלה בשיפוט מהיר. העונשים שיוטלו על מפירי החוק יפורסמו, ויהיו משפטים לדוגמא בענפים חיוניים.

המועצה תפתח במבצע הסברה בקרב הצרכנים בשפות שונות, כולל רוסית וערבית, כדי שהציבור ידע את זכויותיו. כמו כן תופק חוברת שתדריך את הצרכן.

לדעת מר שחל, היתה הממשלה צריכה לשמוע את חוות דעת המועצה ביחס להעלאות מחירי מוצרים ושרותים. הוא הביע צער על כך, שלא ניתן לבלום את בהלת הקניות בימים האחרונים.

המועצה הכין עתה סקר על סל המזונות לפי גובה ההכנסה של המשפחה, ועל נוהגי הצריכה השונים, כדי לספק נתונים בתחום זה. ביוזמת המועצה, יפורסם בימים הקרובים משרד החקלאות צו על סימון תאריך היצור של מוצרי חלב וביצים, כדי שהצרכן יוכל להימנע מקניית תוצרת בלתי טריה.

מר שחל קרא לציבור ולארגוני הצרכנים לשתף פעולה עם המועצה, בציינו, כי הצלחת המועצה תיבחן בהענות הציבור גם להכרזה של שביתת קונים במקרה הצורך.

גב' מאירה חבורי, מנהלת המועצה, ציינה, כי המועצה העלה עתה תביעות לייעול התחבורה הציבורית, לנוכח הגידול הצפוי במספר הנוסעים בעקבות ההתייקרות הרכב הפרטי. כן יושם דגש על מחירי הירקות, שצריכתן תגבר לנוכח ההתייקרות מוצרי מזון אחרים.

נציגי המועצה נפגשו עם שר המסחר והתעשייה, כדי להעלות את בעיותיהם. מטעם המועצה ייערך מבצע תשובות בטלפון על שאלות של צרכנים.

לשכה לסוחרים בענין המדיניות הכלכלית

לשכה מיוחדת שתענה לשאלות הסוחרים בקשר לבעיות שהתעוררו עם הנהגת המדיניות הכלכלית החדשה נפתחה ביום ב' ע"י האיגוד הארצי למסחר בישראל, בתל אביב.

הלשכה תרכז את שאלות הסוחרים ותנסה לפתור בעיות שהם נתקלים בהן, ביחסיהם עם ספקים, סיטונאים, גורמים ממשלתיים וכו'.

מחאות בגדה על ההתייקרויות

המושל הצבאי מיישם מימש אלה את התכנית הכלכלית החדשה בגדה ובעזה — נמסר ביום ד' לכתב פתיים.

בין היתר ינקוט המושל באמצעים כדי לפצות שכבות מעוטות יכולת.

המושל פירסם הודעה לתושבים בה הסביר את הסיבות למדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה. כן הודיע על פיצוי ההתייקרות שיוענק למשפחות מעוטות הכנסה.

בינתיים הגישו ראשי ערים בגדה מחאות למושלים הצבאיים על ההתייקרויות. הם טענו, כי תושבי הגדה, שמשכורותיהם אינן ברמה של המשכורות בישראל לא יוכלו לעמוד במדיניות הכלכלית החדשה.

השלטונות קבעו השבוע שער חדש של 18 לירות לדינר הירדני, במקום 13 לירות עד הפיחות. (ע)

היום תיערך באשדוד הפגנה נגד היוקר

משלחת תצא לת"א למחות על ההתייקרויות

כנס של ועדי העובדים באשדוד החליט אתמול על המשך הפעולות נגד ההתייקרויות.

בכנס, בו השתתפו נציגים של כמעט כל ועדי העובדים באשדוד הוחלט, כי היום בבוקר תצא משלחת גדולה של חברי הועדים לתל אביב ותבקש להיפגש עם ראשי ההסתדרות, כדי למחות על ההתייקרויות.

אחה"צ תיערך באשדוד הפגנה של כל הפועלים בעיר. ההפגנה תצעד מבניין העיריה עד בנין מועצת פועלי אשדוד.

אתמול בבוקר נערכה בנמל אשדוד שביתת מחאה בת שעה אחת של כל העובדים, במחאה על ההתייקרויות. גם עובדי עיריית אשדוד שבתו מעבודתם באותה שעה.

ביום א' תבעו ועדי העובדים בנמל אשדוד פיצוי מידי ומלא על ההתייקרויות. הועדים הודיעו, כי יינקטו בסנקציות במידה ותביעתם לא תיענה תוך שלושה ימים.

נוסעים לרומניה חזרו בגלל מזג האויר

נוסעי מטוס „אל על" לבוקרשט שיצאו לדרכם ביום א', חזרו לישראל לאחר שחגו מעל שדות התעופה של בוקרשט וקונסטנצה ונחתו נחיתת ביניים באיסטנבול.

המטוס, שהיה בדרכו לאתונה ולבוקרשט השתהה בגלל תקלה ויצא מנמל בן־גוריון ביום א' בשעה 7.30 בערב. הוא נחת באתונה כמתוכנן אך כאשר הגיע לבוקרשט מצא את הנמל סגור בגלל מזג האויר הגרוע.

המטוס חג מעל נמל התעופה כשעה ואח"כ פנה אל שדה התעופה בקונסטנצה, אך לכשהגיע לשם נסגר גם נמל זה בגלל תנאי מזג האויר הקשים. בינתיים הלך ואזל הדלק במטוס, והקברניט היפנה את חרטומו לעבר איסטנבול שם נחת.

אולם כאשר ביקש הקברניט לאפשר לנוסעי המטוס ולצוותו להמתין במלון, עד שמזג האויר ברומניה ישתפר, סירבו שלטונות נמל התעופה התורכים לאשר זאת. הם טענו, שמאחר והמטוס הגיע מאתונה לאיסטנבול אין לו זכויות נחיתה, ולנוסעיו אין אשרות שהיה בתורכיה. בלית ברירה המריא המטוס בחזרה לארץ ונחת בנמל בן־גוריון ביום ב' בחמש לפנות בוקר.

כעת ממתינים בנמל לידיעה מרומניה שנמלי התעופה שם נפתחו לתנועה ואז ייצאו הנוסעים לדרכם בפעם השניה. (ע)

מיליון ל"י נזק בת"א בדליקה ב„מרכזים"

חשש שהדליקה פרצה מהצתה זדונית

נזק המוערך בלמעלה ממיליון לירות נגרם אתמול בבוקר בדליקה גדולה בבנין התעשיה „מרכזים" ברחוב קיבוץ גלויות בתל אביב. המשטרה והכבאים חושדים כי הדליקה פרצה כתוצאה מהצתה זדונית.

האש פרצה בקומה השניה של בנין התעשיה שהוא בן 4 קומות. להבות האש התפשטו והחלו לאכל את נגריית האחים שהרבני, ומשם התפשטה האש דרך החלונות והחישלה מפעל לגרביים „פניקס" הנמצא בקומה מעל לנגריה.

הלהבות המשיכו והתפשטו כלפי מעלה וגרמו נזק רב למפעל סריגה, השייך לישראל צוק.

כתמת פעולות הכיבוי נמנעו מן המים כמפעל הסריגה „רוטקס" ובית מלאכה למוצרי ניילון של דוידוביץ.

כחות מתוגברים של כבאים בפיקוד יעקב ריטוב ואהרון אנקורי הגיעו לבנין ואיתרו את הדליקה. חברת החשמל ניתקה את הזרם.

כוחות משטרה חסמו את מבואות האיזור ואסרו את התנועה. הכבאים נעזרו בכבוי. מכונית חילוץ ובשלוש מכוניות כיבוי. תוך שעות ספורות הם הצליחו להשתלט על הדליקה.

חוקרים, מומחים לדליקות, העלו חשד שהיתה זו הצתה. החקירה נמשכת.

מחאות נגד היוקר בנמל התעופה

עובדי מחלקת הפריקה והטעינה בנמל התעופה בן־גוריון התכנסו באורח ספונטני אתמול והחליטו לנקוט במעשי מחאה נגד ההתייקרויות. בין היתר הועלו הצעות להשבית את העבודה, ליום אחד או למספר שעות.

אולם בירורים שנעשו מצד עובדים אלה העלו, כי אין נכונות בשלב זה בצד עובדים אחרים בנמל להצטרף לצעדים שישבתו את העבודה.

נודע, כי המשטרה ערוכה למנוע כל הפרת סדר בנמל התעופה.

שר הבטחון מינה ועדה לבדיקת העמלה לסוכנים

שר הבטחון, מר שמעון פרס, מינה אתמול ועדה שתמליץ על האמצעים שניתן לנקוט לביטול או לצמצום גובה העמלות המשתלמות לסוכנים על ידי ספקים או יצרנים של נשק וציוד לבטחון הנרכש על־ידי מערכת הבטחון, במגמה להביא לחסכון במטבע חוץ ולהפחית את המחיר המשולם על ידי משרד הבטחון ליצרנים או לספקים של נשק וציוד לבטחון.

בראש הועדה יעמוד עו"ד יהושע רוטנשטרייך וחבריה יהיו אלוף (מיל.) יצחק גביש ומר הדר כוכב, היועץ הכלכלי של מערכת הבטחון.

הועדה התבקשה להגיש לשר הבטחון את המלצותיה עד ה־1 בינואר 1975. (ל.ע.ב.)

הסתדרות צעירי אגודת ישראל בארץ ישראל
הנח"ל החרדי
היום יום שלישי כ"ז מרחשון תשל"ה במרכז החינוכי של צא"י „אור משה" בשעה 7 בערב תתקיים אי"ה
מסיבת סיום
לגרעין „מאיר" שסיים את שירותו בנח"ל
בהשתתפות ראשי התנועה
חברי הגרעין מוזמנים
החל משעה 6.45 תעמוד תחבורה לרשות המשתתפים מצומת קדמה לתוך הישוב

בית הכנסת חניכי הישיבות
של צעירי אגודת ישראל – בני ברק
החל מיום רביעי כ"ח חשון תשל"ה יתקיים אי"ה בכל יום רביעי בשבוע בשעה 8 בערב בביהכנ"ס שלנו רח' רש"י 27 (בפנים בחצר)
שיעור במסכת גיטין
ע"י הרב זלמן דרורי שליט"א
לומדי תורה מוזמנים

חדש בבני־ברק!
ברחוב ר' עקיבא 16 נפתחה סוכנות :
רהיטי כדורי בע"מ
בהנהלת מר דוב קרפל
ארונות קיר וחדרי שינה
• טיב מעולה — (סנדביץ, גבל)
• עבודה עצמית
• אספקה מהירה
• מחירים נוחים
לעולים 20% הנחה
וכן ארונות מטבח, תוצרת „ברונוויל" הולנד
סניף ראשי רהיטי כדורי בע"מ
רח' כורש 6 טל. 222767 ירושלים

ברכת מזל טוב נאמנה
להאי גברא רבא
הרה"ג מוה"ר מרדכי דוד לודמיר הי"ו
יו"ר רשת שעורי תורה
לארוסי בתו תחי' עב"ג הי"ו בשעטו"מ
יהי' הקשר קשר של קיימא ויזכה לראות רב נחת
רשת שעורי תורה באה"ק
ירושלים ת"ו

ברכת מזל טוב לבבית
לחברנו הנעלה
הרה"ג מוה"ר מרדכי דוד לודמיר הי"ו
יו"ר רשת שעורי תורה
לארוסי בתו תחי' עב"ג הי"ו
יזכה לראות משנה ומכל צאציו רב נחת לתפארת בית אבות
מרכז אגודת ישראל
ירושלים ת"ו
המועצה והמזכירות

הסתדרות בנות אגודת ישראל ירושלים
חוג נשים צעירות
היום יום ג' כ"ז במרחשון תיערך הרצאה בבית הכנסת „אדוננו עזרא הסופר" רח' הטורים 20 בשעה 8.00 בדיוק
המרצה גב' **ברכה שרייבר**
נא לדייק

ברכת מזל טוב לבבית
לרבה הנערץ של עירנו
הרה"ג רבי **שמחה הכהן קוק** שליט"א
ומשפחתם הרוממה הי"ו
לרגל הולדת הבן שיחי' בשטומ"צ
הזכו לרוות ממנו ומכל יו"ח רב נחת ואושר
כל הימים וקול ששון ושמחה ישמע בביתכם תמיד
הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י
סניף רחובות

ברכת מזל טוב לבבית
שלוחה בזה לחברנו היקר
הח' **ברוך ברוכמן** נ"י
לאירוסיו עב"ג
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י
הנוער האגודתי סניף פתח־תקוה

ברכת מזל טוב לבבית
שלוחה בזה לחברנו היקר
הח' **נתן בן־דוד** נ"י
לאירוסיו עב"ג
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י
הנוער האגודתי — סניף נתניה

ברכת מזל טוב לבבית
שלוחה בזה לחברנו היקר והמסור מרכז סניף אשדוד
הח' **מרדכי פלקוביץ** נ"י
לאירוסיו עב"ג
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
הסתדרות צעירי אגודת ישראל
הנוער האגודתי בארץ ישראל

ברכות מזל טוב לבביות
לחברנו היקרים
הב' **אריה ויס** הי"ו
בן ידידנו הדגול ר' **אליעזר** הי"ו
הב' **אברהם נובגרודצקי** הי"ו
לאירושיהם עב"ג שיחיו
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין לתפארת בישראל
הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י
סניף רחובות

مكان الأصل

העולים והיורדים

(המשך מעמוד ג)
באה העצירים, נזה לאבינו שלש־ מים שהביאנו עד הלום, הכינו למצב כזה, כאשר כל יהודי — הקטן כגדול — מאהבי", יש לו בחירה חפשית היכולת להרשות לעצמו "לוקס שב־ ליקס" הזה, שהיות בלתי אפשרית בשנים קדמוניות, ולא היתה בכלל עד עתה...
הגד בגוים מרצונו, באין אתם הכרח, כי אם מתוך "התנדבות" גרידא...
— — —
אל תהי תקופה ההוה קלה בעינינו. עלינו להודות לשומר ישראל וגואלו, יש לנו בית — הלכה ולמעשה — כילדות, ארץ ישראל כולה שלנו. והיום הזה. כל אחד רק בשם ישראל יכונה, וזכאי הבחירה בידו, אם להתירה או להוקיצה אם לקבלה או להזותה, אם להבבה ולהבקה לסר־ בוה ולבשקה, או למואסה. ולהצליבה ולהשמיצה וגם לנושבה — הכל כפי מה שהוא האדם — אם הוא רוצה בה: יעלה ויבוא, יוכל לשבת ול־ השתקע בה, להיות אהנו כאה באמן וכאורח ובעל בעמיד בשורי וכהיות החובות בהחלם, ואם אין הוא הפך ביקרו: בבקשה, יקבל דרכון יציל ויכובד בעולם, ההלך ילך, ונפרגן לו כל אוצרות אשר תחיל, וכיבלתו לידת כרצנו. — ואפילו לישדא בי קלא — ויבושם לו...
לא זו אף זו, היורד, לא יאבד את זכותו עקב ירידתו, וככל שירצה לח־ זור — אם הגוים לא יקבלו אותו או להיפך — בין אם יתחרט ובין אם יהיה באלך, ויחליט לשוב אלינו: בב־ קשה, וברוב כבוד, שערי ארצינו הרותות אחיו יהיו פתוחים לפניו ת־ מיד, ויוכל לבוא — או להגיע — בכל עת אל הקודש. יתכן אמנם הבדל ניכר, ביחס המשך הזמן — אם זה לפני או אחרי מו"ש — "ההיתר"...

אם יוכח הירה לחזור "בצוד מועד" או בא יבוא בהמה "קוממיות" לאר־ צנו. האם יאמר את המועד לכל הי, וכבר יבצר ממנו לבוא — דוקא קר־ כשיות — כי אז צריך ישאר והבה המיכלי לגמר ההמשך של אמת — להגיע איך שהוא — לכנוחות. אמנם אינו ... קולטו וכו' ברם, גם "יכבר אדמתו עמו" לאו מלתא הקורבא היא...
— — —
ואמנם, במרך על העבר ונבקש על העתיד, באמונה ובבטחה בשומר יש־ ראל וגואלו "כי לא יטוש ד' עמו ונחלתו לא יעזוב..." (ואיה וארחיק הזוכה לצכות לצם בהיה הפרת כל־ שושבה בגשמיות וברוחניות, בחומר ובמסור, וההפתה בשלבים, עדי באך להגד השלימה ב"ב). וכדברי רבהיק מבדריצוב בשם הרמב"ן ז"ל: שתי "הוכחות" יש בתורה, הראשונה, על חרבן וגלות בית ראשון, והשני, על חרבן וגלות בית שני. וזו הכל, אין ולא יהיה יותר...

התנאי לישועת ד'
כותב "ד' ילחם לכם, ואתם תחרי־ שון", הרי לנו בזה הבטחה מפורשת, שהשי"ת ילחם בעדנו ויושיענו, בת־ נאי שאנחנו נחריש — אם באי־ בה טובה או בסגולה — דהיינו "תח־ רישון". אם יש את נפשינו לדעת מה — כן או לא — לעשות למילוי התנאי לישועתנו, איכ איפוא שימה עלינו ראשית כל, לדעת בדיוק את פירוש המלה של "תחרישון". ואיב־ רא, יש ויש דובשין פירושים שונים והמה אחדים מהנה:
א). כפשוטו, לשתוק, לא לדבר־ סרה ודימה, דברי הבאי ושטויות — הרבה...
ב). לא לצעוק בהיסטריא, לא לה־ רעיש לעשות שערוריא, רק בשקט ובנחת...
ג). מלשון חרשת, חריש וקציר, אומנות ועבודה, וכהאמרי אינשי: הש"ית יתן לכם "להם", כלומר פרנסה, ברם, אתם מצידכם צריכים ביב ל־ עשות מה, לחרוש ולזרוע וכו' להיות קונסטרוקטיבי, לפעול בכוון המטרה כמיטב הבנתכם, ואז ישלח ד' ברכתו וצ"ד "וברכתיך בכל אשר תעשה"...
ד). מלשון מחשבה, מחריש לדעת זאת אומרת, להרהר בהגיון ולהתבו־ נן...
ה). לשון חרש, שאינו שומע ואינו מדבר, ולא להגיב בהמון על הכל... יתכן להאר, עד נצוד פירושים למלה זו. אולם, דבר אחד ברור כשמש, ש־ אין משמעות ואין כל יסוד, איך כל אפשרות להעלות על הדעת, שהתנאי בל "עבוד הפירוש המלה "התחרישון" יהיה דוקא "לברוח" ולהסתלק... כ־ נאה, לא ידענו ולא שמענו...
— — —
האם זה הגיוני, כשבראין לפני שפה ציפלי בוקר, וכרגע הפציעו צבנים ענוהיים, או מהו יש להתמוטט לג־ פול למה שחורה הכאן? איפוא האמונה בהנהגה העליונה, והשגחה פרטית? ואילו מוטב להאמין ולב־ טוח באמת, להתחזק ולהתאחד, ולא להתחשמל במריבות עצבים ולהתפלל עד כדי איבוד עשתונותיו? מדוע יפול איפוא ופחד, ולמה חיל ורעדה יאחז על כל שמיעה ויריצה, או חש־ שות וסברות בת הצגה על רקע קי־ קיון?...
לאחינו אלה "היורדים" ללא הצ־ דקה — ללא סיבה מוגדרת ומשכבעת ובדרך כלל, יאמר: אמנם היו זמנים בגלות, שהיינו דבקים בשיטה — בל־ תי יפה ונאה, אבל נכונה ויעילה ב־ עיקר — האומרה: מכיון שיש החשש שהגוי מרים ידיים, לפי דמיונך, אז עליך שימה מיד לישא רגליים, בפו־ על... אבל לא כל השיטות, העיצות והתרופות שמקודם דנא, נכונים, י־ עילים ומציאותיים כהיום הזה...
— — —
סימנא מילתא
כדי לסיים בטוב — במליצה — יש לציין עוד ניצוץ תקוה:
אם יש את נפשנו לדעת, הרי אין זו הפעם הראשונה, שפוקדת אותנו "גל ירידה" של מהססים ומחזרים שאינם מסוגלים — או רוצים — לעמוד בפני רוח מצוקה, וכבר היתה זאת לעולמים, כולנו יודעים וזוכרים היטב מצב, ומצב רוח יותר גרוע, וכאילו, מלא יאוש ואפס תקוה, היתה זאת רק לפני שנים־מספר — טרם פרוצה מלחמת ששת הימים — ותקו־ פה זו נסתיימה דוקא בזה, שהיתה לנו תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה, כעבור כמה ימים, זכינו לנסים ונפ־ לאות בחסדי השי"ת, ראו ראינו במו עינינו — בניגוד לתחזיות הפסימיס־ טים הנמלטים — איך נפלו גבורים ביד חלשים, נשבו רבים ביד מעטים והטמאים ביד טהורים, וראו כל אפסי הארץ את ישועת אלוקינו...
גלוי וידוע הוא — אין כל סוד בדבר — שאז בשעתה ובימים ההם — ימים ספורים לפניה — היו אשר פתאום הסתלקו — כהמס דונג מפני האש — ובין לילה נעלמו מן הארץ, בדיוק לפני תשועה... ויש־ ראל נושע — מיד אחרי עריקתם — התרוממו קרן ישראל...
איכ איפוא, בזכותנו המלאה לראות "סימן טוב" במבצע הירידה הנוכחית ולמזל טוב, וקוה ונקוה כי "סימנא מלתא..." יתכן, שגם כדאי לעזור — ולפחות לזרז — להשלים את המ־ לאכה, חיש מהר...
ובכן, חזקו ויאמץ לבבכם כל המי־ חלים לד'... כי קרובה ישועתנו ל־ בוא... "התיצבו וראו את ישועת ד' אשר יעשה" לנו, בב"א.

אילו הר הזיתים היה בווארשה?

(המשך מעמוד ג')
שבים הערביים, בציינו: "ד' ישראל באמצע".
לאחר שהרב פרוש הסביר, כי העילה לדרישתו לקיים דיון אינו המצב בכביש עצמו שהוא נושא הע־ תירה, אלא המעשה שעשיית ירד־ נים הראשונה באותם ימים לעצמה למנוע גם את המשך עבודת החשיפה בתוך שטח בית הקברות הסמוך ו־ מרוחק בן הכביש.
מובן מאליו כי כאשר דנים בנושא חילול הקברים בהר הזיתים שמקורם במעשי הירדנים, אי אפשר שלא להז־ כיר את חומרת הענין במלוא היקפו וכן הזכיר הרב פרוש את ענין הכביש שסללו הירדנים ומספר ה־ קברים שנשארו מתחתיו, והתפכב של ההירה העובדה שעדיין לא נחשפו כולם.
עוד בתשובתו מעל במת הכנסת כבר טען צדוק, כי הרב פרוש הרב התחייב שלא לדון בנושא "הכביש", ואף שהסכים להעביר הנושא לועדה, הדגיש את בקשתו שלא תדון בנושא שהוא "סוב־יודיצה". הרב פרוש גורס צה", וטוען שכלל זה אינו מונע אחרות את ההגבלה של "סוב־יודי־ צה" לדיון בקשר למצב הקיים בהר הזי־ תים בכללו בעוד שנושא העתירה בבג"ץ מתייחס רק לענין הכביש. אולם יתר השטחים בהר הזיתים גם הם עדיין עומדים בחרפת הילולים בידי הירדנים.
צדוק נתלה בדבריו של הרב פרוש שגורל גם את חרפת הכביש, אך לא ביקש לקיים את הדיון בנושא זה עצמו ומבקש ל"הוכיח" בכך ש־ נושא הדיון הוא "סוב־יודיצה" בשל הדיון בבג"ץ, ובפנייה החוזרת ליו"ר הועדה ביקש צדוק לעכב את הדיון בענין.
הרב פרוש מוכיח שועדת השרים לעניני ירושלים שבראשותה מכהן שר המשפטים הנוכחי, גם היא דנה בעניין הכביש. בשעתו, כאשר הכוונה להקים גשר "בילוי" מעל הקטע ה־ כמוכן. עוד טוען הרב פרוש, כי "סוב־יודיצה" מגבילה רק פתיחת דיון חדש בנושא התלוי בפני בית משפט, אך אינו מגביל המשך הדיון שהחל בו מכבר. את נושא הר ה־ זיתים רואה הרב פרוש כהמשך לדיון שהתקיים בכנסת ובועדותיה עוד ב־ קאדנציה הקודמת. במכתב ששיגר הרב מנחם פרוש אל שר המשפטים,
הצמיד על התועבה בה מתייחסת היהדות החרדית אל הענין והביע הד־ דעמה מן הגישה הרשמית הרוצה אף למנוע דיון בטענות פרלמנטרא־ ליות ומתמה על ידי כך על מחדל חמור, שמזה שבע שנים לא נעשה על ידי הממשלה להסיר את הכתם, אם על ידי תכנון כבישים אלטרנטי־ ביים ואם על ידי הפניית התנועה לכבישים אחרים ולהחזיר את המצב כפי שהיה עד מלחמת השחרור. ולא נתקררה הדעת עד שעבודות השיפה שנערכו בתוך שטח בית הקברות דקרו את עיניהם של אנשים מסו־ יימים שדרשו להפסיקם.
כאמור, הגיש הרב פרוש דרישה לומר סדלו שיתוף בו מן הסירון בבית המשפט, שאין להרוס הכביש הקיים כל עוד לא סוכם בקשר לדרכים אלטרנטיביות. הוא הפנה תשומת לבם של ראש הממשלה, שר הבטחון, שר העבודה, שר המשטרה ושר המשפטים להשלכותיו.
מרגיז ביותר — מציין הרב פרוש במכתבו — כי עתה לאחר שכבר הודה והוכרה שיש לעשות לסילוק המעוות, עדיין מנסה שר המשפטים למנוע הדיון בוועדת הכנסת.
בענין זה — מציין לפנינו הרב פרוש — כי עתה ניכרת גישה חדשה בעמדתו של ראש עיריית ירושלים המגלה הבנה לענין ומוכן לפעול בהסגרתו לתיקון המצב. הרב פרוש מזכיר את פגישתו המשותפת עם הרב דוד שמידל, ראש "אגודת אתרא קדישא", וראש העיר מר קולק, בה עמד מר קולק על רציגות הענין והתרשם עמוקות מאישיותו של הרב שמידל, הפועל בנושא זה ומבצע את עבודת החשיפה ללא ליאות שלא על מנת לקבל פרס. בכך הוא כשמש מופת אישי הראוי לציון לשבח.
מסכם הרב פרוש: "מי מאתנו היה מעלה על דעתו שתחת ריבונות מדינת ישראל ימשך מצב חילול קברות ובתי עלמין יהודיים אותם חיללו הירדנים. הגיע הזמן לאחר 7 שנות איחוד ירושלים לשים קץ ל־ ואנדאליזם הירדני המגונה, לדאבו־ ננו, בתוככי עיר הקודש". וכמי ש־ החזיר מעל במת הכנסת: אם הדבר לא ייעשה על ידי הגורמים הרשמיים, לא יהיה מנוס מלעשות פעולה עצ־ מאית ואף להסתכן בתביעה משפטית על כך.

דרך צאדוקס בבאר יעקב

באר־יעקב, הידועה בזכות מוסדות התורה אשר קנו בה שליטה, העניקה בימים אלה אות כבוד מיוחד לראש הקהילות בארץ הולנ־ דר אברהם יצחק צדוקס ורעיתו.
על פי החלטת המועצה המקומית, נקראה דרך במושבה על שמו בשם "דרך י. צדוקס" הדרך הממוקמת בירכותי איזור אשר בו שוכנים ישיבת באר־יעקב וקרית סמינר באר־יעקב החדשה והוא עתיד בע"ה להבר את שיכוני החרדים עם מוסדות התורה מכאן ומכאן.
זכתה משפחת צדוקס כאשר לפני שנים רבות הציפה היא להיות נחשון בהבנית גוונות שהיתה אז מבחינת אוטופיה: להקים קריה שלימה לאבטן את המוסד לנערות, שהיה אז בראשית צעדיו, ראש המועצה אז, מר ליכטנשטיין, אשר התעניין רבות במוסד הקטן וניהולו של הרב ב. ז. יעקובסון זצ"ל, העביר בזמנו החלטה במועצה בדבר קריאת שם הדרך בדוכה על עורק הציבור שיוקצה עם הקמת סמינר באר־יעקב.
הקשר בין משפחת צדוקס תבל"ים ובין נשיא הסמינר הרב ב. ז. יעקובסון זצ"ל — קשר אגודאי, ששנותיו כשנות דור, מאז פעל הרב בנימין זאב יעקובסון זצ"ל בארצות הבנלוקס בתקופת מלחמת העולם הראשונה. מאז ועד היום מייצג מר צדוקס את ענין אגודת ישראל בהצלחה ובנאמנות בארץ מולדתו, הרמה מעל ומעבר למספר החרדים בהולנד, בזכות עקביותו, מסירותו ונאמנותו הרבות במבחינ. מדינאי.

מר מ. צדוקס (במרכז) עם ש. גילרנטר, קיצוני מימין: הרב ב. יעקובזון

חממת החינוך
(המשך מעמוד ג')
ששים שמא הקהל יתקומם והאוניבר־ סיטה "תאלץ לפטר אותם, והרי הם כולם אוהבים את הממון ואוהבים את החיים ההילולים, בדרך כלל. הוא כן היהודים שאומר בפומבי את אשר הוא חושב, אחרים מהביאים את ד־ עותיהם, אבל בודאי שחתכו וגדלו ב־ אוניברסיטאות בישראל אנשים כ־ שחק.
הטראגדיה של החינוך בישראל היא בכך, שסטתה מדרך החינוך הי־ הודית המקובלת מדורי דורות, ולא שמה את הדגש על מהותו של המר־ צה, לא בדקה את ציציותיו, לא עמ־ דה על דעתו, לא איכפת לה, למערכת החינוך, מה חושב הפרופיסור, ו־ כיצד תהיה השפעתו על התלמידים.
עכשיו כבר נשמעים קולות מן ה־ ציבור הקובלים על העסקתו של ה־ מרצה במכללות בישראל. אבל למה עכשיו? האם הוא מחדש חידושים שלא ידעו עליהם לגבי עד היום? האם הוא שינה את דעתו ביצאו את הארץ? האם בארץ לא השמיע ד"ר שחק את דעותיו בפומבי?
האם פעם התעניינו הרקטורים ב־ אוניברסיטאות בנושא שהוא מדבר עליו בהרצאותיו מחוץ לאוניברסי־ טה? האם פעם התעניינו במשרד ה־ חינוך בהרצאותיו בפני קהל מן ה־ סטודנטים ומחוגים אחרים? האם פ־ עם הזמינו אותו ושאלו אותו: כיצד הוא מתרץ את פעילותו האנטי יש־ ראלית המובהקת, אכולת השנאה ה־ ארסית למדינה, עם עבודתו כמרצה וקבלת משכורות שמנות מקופת המ־ דינה?
לא, אף אחד לא התעניין.
האדם — להוה. שונא. מקיא ארס ללא הפסק, מלבה אש השנאה נגד ישראל והיהודים, מתקבל בהערצה על ידי המחבלים, רוצחי הילדים.
והמדע — להוה. הוא יחזור לארץ וימשיך להרצות, אם הוא עצמו לא יתבייש בזה. הוא ירצה בפני סטו־ דנטים שהם חיילים רצלולים, חלילה וחלילה, להירצח בידי מחבלים, מ־ ריעיו של המרצה, הוא יקבל מש־ כורת שמנה מקופת המדינה שהוא מסית להחריבה.
אלה הם שני דברים נפרדים.
זוהי שיטת החינוך שגידלה בחמ־ מתה את ד"ר שחק ושכמותו.
א. וייס

מאבחן רפואי
(המשך מעמוד ד)
ונעזר בהשוואה זו כדי לקבוע אב־ חנה.
50 אלף מעובדי י.ב.מ. נבדקו ב־ מערכה זו, ואצל שליש מהם נתגלו ליקויים רפואיים שלא היו ידועים ל־ נבדק. אצל 2.5 אחוזים נתגלו הפ־ רעות חמורות — בעיקר סכרת והת־ קפת לב סמויות — שהצריכו טיפול רפואי דחוף. אצל אחד העובדים אדם בן 44, שבדיקתו הרפואית האח־ רונה היתה 4 שנים לפני כן — נת־ גלתה הפרעה חמורה בפעולת הלב שלנבדק לא היה כל מושג עליה, רו־ פא, שאליו נשלח לביקור, קבע לו מיד תור לניתוח לב פתוח, הניתוח הצליח והאיש חזר לאחר מכן לע־ בודה, הרופאים סבורים שאילולי ב־ דיקת המחשב היה אדם זה נפגע בה־ התקפת לב קטלנית תוך מספר חוד־ שים ואי אפשר היה להצילו.

ביקור חולים
✱ חברת ביקור חולים ע"י אגודת ישראל, חולים הזקוקים או המעוניינים בביקורים בביה"ח בבית או בעזרה אחרת מתבקשים לפנות לחברת ביקור חולים שע"י אגודת ישראל תל אביב בכתובות דלהלן:
מרכז אגודת ישראל רחוב ברדי־ צבסקי 5, ר' משה אונגר רחוב הר סיני א. ג. ביבלה, רחוב סלמה 14 טלפון 33032.
וכן ניתן להשאיל כלים לחולים ה' זקוקים לכך, בימים שני וחמישי בש־ עות בין השעות 7־8 בערב בשירותנו.

קורסים
✱ המעתינת. ללמוד כתבנות ב־ כוורר הזדמנותי לטלפון בבוקר ב־ 9 — 8, 02־280539.

לכתובת הסוכן הקרוב טלפני 233227/8/9 ת"א או כתבי לת. ד. 23056 ת"א

לוח המודיע

דירות ובתים

בחיים התורניים
✱ אנו מודיעים בזה כי כ"ק הרב י. פרידמן שליט"א האדמו"ר מבוהוש ישבות בחיפה אי"ה בש"ק פ' חיי שרה כ"ד מרחשון תשל"ה לרגל יומא ד־ הילולא של אדמו"ר הק' מפלורעשטי זי"ע ועכי"א. ויתאכסן אצל מר ישראל לבנון, רח' השלוח 15 חיפה. התפלות וקידוש של ליל ויום ש"ק חיי שרה יערכו בביהכ"ד "אהבת חסד" רח' השלוח 12 סעודה שלישית תיערך ב־ ביהכ"ד של חסידי רוזין ע"ש הרב ברקוס רח' חסן שוקרי 18 מסיבת ההילולא של אדמו"ר הרה"ק מפלור־ עשטי זי"ע. תערך אי"ה ביום שני, פ' תולדות, כ"ו מרחשון בשעה 7.30 בערב, בביהכ"ד חסידי רוזין רח' חסן שוקרי 18, חיפה. כ"ק אדמו"ר שליט"א ישאר בעירנו עד יום חמישי, כ"ט חשון תשל"ה.
בברכה וישועה
ועד חסידי בוהוש
בחיפה.

הצעות ובקוש עבודה
✱ מחפשים פועל נקיון לישיבה בבני ברק, טל. 783082.
✱ סורג או מתלמד למכונה עגו־ לות דרוש לבוטיקס, ז'בוטינסקי 9 בני־ברק, 780041 14 — 8.

מטפלות
בירושלים
✱ דרושה מטפלת בבית וגן ל־2 ילדים 3 פעמים בשבוע 533109.
✱ מעוניינים במטפלת בסנהדריה מורחבת 114/6, 02—281227.
✱ דרושה מטפלת לתינוק בביתי, 02—287312.
✱ דרושה מטפלת אחה"צ לתינוק, לרנר, בשרי־חיים 14, מ־8 בערב.
✱ דרושה אשה לטיפול בילד ו־ לעבודות בית קלות בשעות לפנה"צ טלפון 283160.
✱ דרושה מטפלת בקרית צאנז לפנ־ ה"צ תנאים טובים להתקשר 534209 משעה 15.00.
בבני ברק
✱ מוכנה לטפל בילדים בביתי לפ־ נות בני־ברק רח' עזרה 58 דירה 5.
✱ מטפלת מעוניינת לקחת תינוק לביתה בבני ברק טל. 783760.
✱ דרושה מטפלת לתינוק בשעות לפנה"צ בבני ברק לפנות טלפון, 792017.

מכירות וקניות
✱ ארונות לחדר שינה, מטה, מקרר מטוכסים, תנור דברים, רנרט פנים מאירות 2.
✱ לאנשי חינוך ציורים חינוכיים על פרשת השבוע וכדומה 02־224126.
✱ סליחות, תפילין, מזוזות, ספרים ותשמישי קדושה, מחירים זולים ב־ יותר להשיג אצל משה אונגר, חנות חדשה בחצר בית הכנסת הגדול בתל אביב אלנבי 110.
✱ ה"דירה לדוגמה" תצוגת רהיטים ומכשירי חשמל ביתיים, בני ברק, רבי עקיבא 133 (קומה ב') כמעט ללא מחסנים, ניתן בפתה לרכוש חדרי שינה, ארונות קיר, סלונים, מזנונים, חדרי אוכל, מכונות כביסה, מכונות תפירה וכו', מחירים נוחים, איכות גבוהה, שירות אדיב.
✱ שעונים מאיכות משובחת קורניק בני ברק, ר' יהושע 15, טל. 792627.
✱ "ההידור" נפתלי קויפמן, בני ברק, רבי עקיבא 122, טלפון 785597, ארונות קיר ומטות, רהיט לסלון ד־ ברפסת, מחירים נוחים.
✱ מעוניינת לקנות מכונת תפירה במצב טוב 02—271558.
✱ כסאות "ימיני" אוכל מוכן, גריל, צון, סלטים, כשר להדרין, כפר השבע 1.
✱ למכירה דלת מטלון למרפסה עם זכוכית 2.70 × 3.30 .790564.

בירושלים
למכירה
✱ למכירה דירה יפה מיוחדת, 2½ חדרים, הול + פנת אוכל, 2 מרפסות גדולות, גינה, כניסה נפרדת. קומה שניה במרכז. לצלצל: בין 11 ל־1 536058.
✱ בהזדמנות! למכירה, 3, חדשה, ק"ג, ליד נוה צבי, 02—387461 ואחה"צ 02—382394.
✱ דירה הפוכה בסנהדריה שכון פאגי 3 חדרים למכירה! 02—323439 סטפנסקי.
✱ למכירה 3 מרווחים + מרפסת סגורה ק"ק קרית איתרי 110 ב"ר טלפון 233476.
✱ בהזדמנות דירה חדשה ברחוב אלפנדרי. 4½ גדולים למכירה! 02—535458 בין 2.00 — 1.00.
✱ למכירה דירות 4 חדרים עם סוכה ברוממה באיזור דתי פרסים קבלן ביבי 02—285982, מ־6—4.
✱ בהזדמנות!!! למכירה בשכונה דתית חדשה דירת חמשה חדרים גדולה — עם כל השכלולים — 270.000 ל"י בלבד — הקודם זוכה "אקספרס" המלך ג'ורג' 10.
✱ ברמת ירושלים (קרית אונסדורף) דירה למכירה! 4½ חדרים 145 מ"ר לחזית קומה ד' עם מעליה כניסה בעוד 16 חודשים בהזדמנות! 02—522395, 02—528013.
✱ למכירה מיידית 3 חדרים בקריה מטרסדורף להתקשר טל. 02־286363.
✱ למכירה ולמסירה מיידית(!) די־ רה 2½ חדרים בשכונה דתית בסנ־ הדריה, טלפון: 02־288544.
✱ במקור־ברוך 2½ חדרים ק"ב, בר מתתיהו 10, מ־2—4 אחה"צ אלחדף.
✱ למהיר החלטה דירה נהדרת 2½ חדרים בסנהדריה טלפון 282433 מסי־ רה מיידית.
✱ דחוף למכירה בהזדמנות מיוחדת 2½ חדרים גדולים לוקסוס, טויסיג, סלנט 15, ירושלים.
✱ למכירה דירת 3 חדרים בקרית מטרסדורף, להתקשר טלפון 02־286363.
להשכרה
✱ בשכ"ה דירה חדשה 3 חדרים הול גדול + הסקה בקטמון, 2½ חדרים בגאולה, 331744.
✱ להשכרה דירה 3 חדרים גדולים מרוהטת + טלפון והסקה, ל־6 חדשים. 60133.
✱ להשכרה דירת קוטג' חדש, 5 חדרים גדולים, מרוהט + הסקה. 60133.
✱ דירת 2½ חדרים מרוהטת בשכ"ה ברח' שטראוס החל מ־1 בדצמבר. מ־3 חדשים לצלצל: 02־234818 22.00 — 20.00 בערב.
✱ 2½ חדרים בשכ"ה בנוה צבי טלפון 02—535042.
✱ דירה להשכיר בקטסדורף 02—535465 עד 4.00.
✱ להשכיר, דירה 3½ חדרים, ל־ 6—4 שבועות, בגאולה, 02־287863.
✱ בשכ"ה דירת 3 חדרים מרוהטה והסקה בסנהדריה 02־289148 1 — 4.
✱ להשכרה דירה מרוהטת 3 חדרים הול גדול + טלפון, הסקה, כצליה ק"ב בכתב סופר 18 ירושלים טלפון 02־535276 אחה"צ.
ביקוש דירות
✱ דרושה דירה לאורחים בשכונות כרם־אברהם הל־ארזה כי"א כסליו ל־ 4—3 שבועות 6 מטות לפנות ל־ טלפון, 523993.

בדמי מפתח
✱ דירת 2 חדרים גדולים בלב גאולה ק"ב. 80,000 דמ"פ ב־12 — 9 .03—286951.
✱ דירת חדר קומפלט עם כל הנוחיות רהוט בלא בשכ"ה 02—536077.
✱ בדמ"פ דירת 3 + מרפסת גדולה וגינה בשערי חסד רח' כהנוב 10 משפחת נסים.
✱ בסביבה דתית בצפניה דירת חדר בדמ"פ כל הנוחיות להתקשר 386460 אחה"צ.
לתיווך
✱ דירות בית וגן 1—1½—2½—3—4 חדרים למכירה.
2½ — 3 חדרים דמ"פ.
2½ — 3 להשכרה שנה שנתיים בלבנר.
2 חדרים רח' שטראוס לוקסוס שנה־ שנתיים.
4 חדרים עזרת תורה בלי רהיטים שנה — שנתיים.
2½ — 4 חדרים ע"י ישיבת הכותל שנה — שנתיים.
2½ — 6½ למכירה בברכה, כלבנר שטראוס 23 מ־10 — 12 228330 אחה"צ 527689.
✱ באיזורי המשה חדרים חדש, מיידי 300,000.
✱ בבית וגן שלשה 365,000.
✱ בצפניה שלשה 220,000.
✱ מגרשים ובניינים למוסדות. כהוזך הלפרט, 02־227226 בבית 02—533597 02—285317.

בני ברק
למכירה
✱ למכירה 3 חדרים בסביבת ויזניץ 03—788984.
✱ בבני ברק למכירה במחיר הז־ דמנותי דירת 3 חדרים גדולים ב־ שלבי גמר 100 ממ"ר ק.א. ע"ש 03־784846.
✱ בבני ברק מרכז העיר מקום שקט למכירה 3 + הול, מרווחת, כיוור־אויר, מסירה מידית, טלפון, 02־221383 בערב מ־9.30 — 11.
✱ למכירה 3 חדרים ענקים + 4 מרפסות 2 סגורות + שטח להוספת חדר רביעי + הול גדול מיוחד ומואר + סוכה גדולה כניסה נפרדת 746560 בין 5 עד 7 בערב רח' אורלאן 19 בני־ברק.
✱ למכירה בבני־ברק 2½ חדרים ופ־ ארת, מטבח להסוס לפנות, 782080.
✱ למכירה 1½ חדרים קומה ב' הזית. רמת אהרן בני ברק 791217 בערב.
✱ בבני ברק למכירה 2 חדרים קומה ב' 792205.
✱ בהזדמנות דירת 2 חדרים עם מגרש לבניה עוד שני חדרים 787753.
✱ למכירה דירת לוקסוס 2 חדרים הזית. + הול מואר קומה ב' בני־ ברק ברח' עזרא לפנות גרינוולד אור החיים 12 בני־ברק בין 6 — 4.
✱ 3 חדרים הול שימושי 3 כווני אויר למסירה מידית אל־ישע 35 דירה 7.
✱ בבני ברק למכירה בהזדמנות דירה חדשה גמורה 3 חדרים 744605.
✱ בהזדמנות דירה 2 חדרים גדולים 2 מרפסות בירנבוים 23 דחוף.
✱ בהזדמנות למכירה במרכז בני־ברק דירת 2½ חדרים הול גדול הזית. לצלצל 39350 בין השעות 9 — 11 לפנה"צ.
✱ 2 חדרים במרכז בני ברק 100.000 תחד "צבדה" בני ברק, רבי עקיבא 102.
✱ 1½ + הול מואר + רשיון לבניה עוד 2 חדרים + חצר בנה אחיעזר. בהל שורק 46 —,65.000, 757753.
✱ למכירה 2 חדרים אפשרות ל־ הוסיף 1½ חדרים רשיון 16 בני ברק 767134.
✱ בהזדמנות! בבני ברק דירה 3 חדרים, קומה א', על עמודים בסבי־ בת סופרברקק, ליד רחוב ראשי. 790095.
להשכרה
✱ דירה משוכללה 8½ + סוכה כניסה מידית 105.000 בני ברק.
✱ 2½ חדרים בברכו ק"ג 125.000, מעונין בקנית ושכירת דירות בבני־ ברק, מהודך קויפמן, רבי עקיבא 45 ב"ב טל. 783703.
✱ להשכיר דירה 2 חדרים עם ריהוט מלא בקרית ויזניץ בני ברק טלפון 740444.
✱ להשכיר בבני ברק דירת 3 חדרים מרוהטת קומפלט לזמן ארוך עם טלפון, לטלפן 799207.
✱ להשכיר דירה בת 3 חדרים ברחוב הרצל 28 לטלפן 780884.
✱ להשכרה דירה בת 2 חדרים בשיכון ה' בני ברק לטלפן 788911.
✱ להשכרה דירה חדשה 4 חדרים ק"א על עמודים לא מרוהטת פנה חזון איש רב אשי בני ברק טלפון, 757850.
✱ להשכרה חנות 42 ממ"ר בסוף רח' רבי עקיבא בבני ברק טלפון, 785065.
✱ להשכיר דירה חדשה בת 3 חדרים עד סמסמבר ברח' השומר פינת רבי עקיבא בבני ברק טלפון, 280838 — בין 9 — 13.
✱ להשכיר 3½ חדרים מרוהטת + טלפון דבורה הנביאה ק"א 02־535360.
✱ להשכרה 3 חדרים מרוהטים ב־ סנהדריה מורחבת טלפון, 02־533013 או 03־783475.

בחיפה
ביקוש דירות
✱ מעונין לקנות דירה 3 חדרים בחיפה בסביבת הרצוג־בצלאל טלפון 04־728806.

בקריה אתא
✱ למכירה דירה 2 חדרים הול מרפסות בקרית אתא טל. 04־738806.

לוח היום

בס"ד יום שישי כ"ג חשון תשל"ה
הדף היומי: בכורות ל"ה
המשנה היומית: כלים טו, ב־ג

זמני היום

סוף זמן ק"ש	7,33
זמן שקיעת החמה	4,48
כתר	
זמן עמוד השחר	4,28
זמן בין החמה	4,28

תורנות בתי מרקחת
ירושלים
ליל שבת:
אורה גורג 27
יום שבת:
מרכז מסחרי קרית יובל
מוצאי שבת:
בית וגן, הפסגה 59
תל אביב
ליל שבת:
פרנקל גורג 28
שלמה המלך, רח' שלמה המלך 75
מעין חיים שד' ירושלים 49 יפו
יום שבת:
צפון יהודה המכבי 33
פרנקל, גורג 28
יאני, יהודה הלוי 67
מוצאי שבת:
הנביאים, רחוב גורג 72
גורדאו, בן יהודה 183
מעיין חיים שד' ירושלים 49 יפו
בני ברק
הרצל רח' הרצל 52 רמת גן.
שבת ומוצ"ש:
הירשביין, רח' עקיבא 11 ב"ב
רמת גן
ליל שבת:
הרצל, רח' הרצל 52
שבת ומוצ"ש:
גגבה רחוב גגבה 38
חיפה
ליל שבת:
בלפור, כסזה 1
נתניה
ליל שבת:
נתניה, הרצל 11
שבת ומוצ"ש:
הנשיא, ויצמן 36
פתח תקוה
ליל שבת:
בריאות חובבי ציון 13
שבת ומוצ"ש:
פינסקר, רח' פינסקר 2
באר שבע
ליל שבת:
"רמב"ם", שכון ד' ברכה.
שבת ומוצ"ש:
אסותא, מרכז גלעד חדש דרך הנשיא
בת ים
ליל שבת:
בלפור, רח' בלפור 44
שבת ומוצ"ש:
עזרא בלפור 135
חולון
ליל שבת:
שינקין רח' סוקולוב 68
שבת ומוצ"ש:
אסותא, טרומפלדור 4
הרצליה רמת השרון רעננה כפר סבא רמתיים
ליל שבת
רמת השרון, רח' אוסישקין 41
שבת ומוצ"ש:
גולדשטיין כפר כנור, הרצליה פתוח

תורנות בתי חולים
ירושלים
ליל שבת:
ילדים — בקור חולים. פנימיה — שערי צדק. כירורגיה ועינים — שערי צדק.
שבת ומוצ"ש:
ילדים — שערי צדק. נשים — בקור חולים. פנימיה כירורגית ועינים — הדסה.
בתל אביב
ליל שבת:
"רוקח־הדסה" — למחלות פנימיות, "איכילוב" — למחלות כירורגיות.
בשבת ובמוצ"ש:
"איכילוב" למחלות פנימיות וכירור־ גיות.
בחיפה ליל שבת: "רוטשילד". שבת ומוצ"ש: "רמב"ם"

דירות למכירה
✱ למשפחות דתיות, דירות מרווחות 2—3—4 חדרים בשכונת־משה (שכונה דתית יפה ליד סביון), 2 חדרים החל מ־126.500, 3 חדרים החל מ־150.000, 4 חדרים החל מ־172,500, אפשרות ל־ משכנתא. במקום בית־ספר וגן ילדים. כניסה: 5 חודשים. "אפריקה ישראל להשקעות" בע"מ, טלפון 03־751540, 03—50281.

עסקים
✱ עסק מבוסס למכירה מיידית פרנסה ל־2 משפחות 02־234790.

מגרשים
✱ במחירים מפתיעים מגרשים ב־ הרצליה, אבן־יהודה, מכמורת בכרמל ובבאר־יעקב "המקור" יבנה 16 ת"א 611044.

שידוכים
✱ גרוש 171/42 אקדמאי, מבוסס, אירופאי, דתי, מחפש מתאימה עד 32, גרושה אלמנה, ת. ד. 2045 ירושלים למספר 937.
✱ בת 30 מעונינת באברך ה"ח עד גיל 40 ת. ד. 211 בני ברק.
✱ שידוכים דתיים ת. ד. 211 בני־ ברק.
✱ מחפשים שידוך הגון עבור גרוש חרדי מבוסס בלי ילדים 24, ת. ד. 1530 בני ברק.
✱ בוגר ישיבה בן 30 גבוה ומכחיר מעוניין בדתית ת.ד. 357 783703 בני־ ברק.

שירותים
✱ שיפוץ דירות באחריות ובמהירות 02—287461.
✱ כור!!! כלטשים ומבריקים מרצפות + נקיון יסודי. 02—223731, 02—233008.

هكذا من الأصل

הד היום

גזירות שאין הציבור יכול לעמוד בהן

ב/ה. אפשר להסכים עקרונית עם הדעה, שמשמיעים כלכלנים יקרי ממשלה, שהתוכנית הכלכלית החדשה צריכה להוציא את הכסדה, אם המשק הישראלי יגרר שוב אל מעגל הקסמים של תשלום תוספת יוקר הגוררת אחריה התייקרויות וחוזר חלילה. לכן מופנה עתה עיקרו של המאמץ הממשלתי לצמצם ככל האפשר את ההד־פצות הכלליות העלולות לצמוח, אם יינתנו התביעות לתשלום מלוא תוספת היוקר והעלאת שכר כדי לפצות את שכבות הביניים על ההתייקרויות הנובעות מן הפיחות ומביטול הסובסידיות. אלא שאין בהסברים אלה לסבר את אוזניהם של אותן שכבות אשר נתבעות עתה להוריד את רמת החיים שלהן ולוותר על כל אותם נוהגים שהתרגלו להם שנים רבות.

התמיכה הגדולה שניתן לה בימים האחרונים [illegible] ... איננה מגיעה אל [illegible]

בכוונתה של הממשלה להרחיב את מסגרת ההסכם מפיצוי על התייקרות על ידי התלהו מתיוד הראשון, בצורה שהיא לא העריכה נכונה את מדת ההתנגדות שתיווצר באוכלוסיה. אולי הוצאות נבעה מן העובדה שהאוכלוסיה בלעה בשקט את גל ההתייקרויות הראשון שבא בעקבות מלחמת יום הכיפורים. אלא שיש להבחין היטב בין שני המועדים, הפעם היתה הכרה רצופה של המלחמה והתכרה שיש זיקה ביגם לבין הצרכים הבטחוניים הדחופים.

[illegible]

הממשלה שגתה גם בטקטיקה. כאשר תקפה את האוכלוסיה מבלי להבטיח תחילה את תמיכתה או לפחות, אי התנגדותה של „ההסתדרות". ראש הממשלה ושר האוצר שבאו אתמול לבנין הועד הפועל של ההסתדרות על מנת לשכנע בצדקת עמדתם, נראה שאיחרו את המועד והעמידו את ראשי ההסתדרות בפני עובדות מוגמרות כשהם נתבעים רק לענות אמן אחריהם ובדרך זו לעשות את עצמם ללעג.

נראה, שהבטחון העצמי, או חוסר הנסיון היו בעוכריה של הממשלה ולכן שגתה בשגיאות טובות בזו אחרי זו, בבדרה כזאת שהעמידו סימני שאלה על התוכנית עצמה.

אילו היתה מקדימה או בעת ובעונה אחת, לגזור גזירות גם על תקציבי הממשלה ומוסדות הציבור, בנסיונה לרסן את הבזבוז הזועק לשמים, היתה מקילה על הכאבים של הציבור. אלא שהיא לא עשתה זאת, הצאירה את המציאות כמות שהיא, ואנו אומרים זאת על אף הידיעות על קיצוצים צפויים בתקציב הממשלתי, דרוש גם שהקיצוצים ייראו ולא רק יישמעו. אף שההיראות מתבטאת בפכים קטנים של תקציבים גדולים, הרי לעתים חישובים הפסיכו־לוגית היא המכרעת ואל יהיה דבר זה קל בעינינו. כל עוד שהממשלה לא הידקה את החגורות שלה, ויש הרבה דוגמאות להוכיח זאת, נסתפק בעובדה שהיא לא קיצצה בצי הרכב הממשלתי הגדול ולא בזה המוחזק על ידה, אלא אף דאגה לפצות את מחזיקי הרכב על התיקרות הדלק, איננה יכולה לתבוע מן האזרח שהוא יפסוק את הדלק להסקת ביתו כדי להדביק את התקציב החודשי של המשפחה.

התביעה לרסן את התביעות לתשלום תוספת יוקר נופלות על אוזניים אטומות. הממשלה לא עשתה שום פעולת הסברה, תקופת התמתנה הניחה רק מקום לבעלי יכולת להתעשר, לליבוי קדחת האגירה, אבל לא לשום עצמה תוזכי מצד אלה אשר עתה נתגלים בחוסר האונים מול גלי ההתנגדות.

התוצאה עלולה להיות קשה, ערכה של הלירה נפחת וירד אבל שום תיקון לכלכלה הישראלית לא־יוגע. לפי שעה קשה לראות כיצד תוכל הממשלה להחלץ ממבוכה זו, אלא אם כן תאזור אומץ לא רק לעמוד נגד הגלים, דבר שנראה מוטל בספק, אלא גם לקצץ את רמת החיים של שכבות כאלה אשר הגזירות האחרונות לא פגעו בהן במאומה. אלה שבגללן ביטלו את הסובסידיות כדי שלא יהיה מישפט אחד לצבי העשיר, אלא שבינתיים העשירים לא נפגעים ואילו השכבות הבינוניות משלמות את מלוא החשבון.

„סכסוך לימונים" בין טורקיה וקפריסין

האמבורג — "סכסוך לימונים" פרץ בין טורקיה וקפריסין בנמל האמבורג שבמערב גרמניה. שתי המדינות טוענות לבעלות על 44,000 תיבות לימונים שהגיעו לנמל האמבורג באוניה הנושאת דגל גרמני "אוקיינאוק".

לפי שגרירות קפריסין במערב גרמניה, "נגנבו" הלימונים אלה על ידי כוחות טורקיה בקפריסין.

על פי בקשת השגרירות, הורה בית משפט לערוך בדיקה של מטען האוניה, ובדיקה זו גילתה כי לחלק מן הלימונים הצורה הסגלגלה האופינית ללימונים מגידולי טורקיה, ואילו 30 עד 40 אחוז של הלימונים — בעלי צורה עגולה — מקורם ללא ספק בקפריסין.

לפי שגרירות קפריסין, מאשרת בדיקה זו את הצהרות ממשלת קפריסין, לפיהן "גנבו" הכוחות הטורקיים חלק גדול מ־30,000 טונות הלימונים של יבול 1974 בקפריסין כדי להעבירם לטורקיה ולמכור אותם ללקוחות זרים.

הבודדים

במשפחה זו ישנם שש נפשות, ארבעה מבוגרים ושני ילדים.

ששתם יצאו „לתפוס" דברי מכולת. כל אחד במכולת אחרת, כדי שלא יכירו כי הם רוצים לאגור מצרכי מזון.

ששתם חזרו עמוסים כל טוב. בערב עשו חשבון, הם הוציאו כאלפים לירות.

הכסף היה להם במזומן, בכלל אין כעת בעיה של כסף אפילו אצל העניים ביותר.

משפחה כזו יכולה לחיות מהמצרכים שהם אגרו כחודש וחצי — מאותם המצרכים שמתקלקלים, וכ־ארבעה חדשים מאותם מצרכים שאינם מתקלקלים.

הם קנו סוכר, שמן, סיגריות בשוכחות, קמח, אורז בכמויות עצומות, הם דחסו למקרר כמה שאפשר עופות, בשר, הם קנו בקבוק וקופסאות שמורים של דגים ופירות, לפתנים וציר ואלכ. הם קנו גבינה צהובה חמאה, הם קנו.

לא נשאר מקום במזווה, הם מילאו את הארונות, הוציאו כלי בית מן הארון הביותר להם ודחסו לשם את המצרכים. אמר לי יודע דבר: הקמח ודאי יתקלקל, או שהוא יעלה עובש, או יתמלא תולעים או יבחושים. את האורז הם קנו בשקיות ניילון, הוא אינו מחזיק הרבה זמן, גם הוא מתמלא תולעים קטנים שבקושי מבחינים בהם.

אבל המשפחה ישבה בערב ונהנתה מזריזותה, עכשו יש לה מחסן מלא מזון, הם יצפצפו על השכנים האחרים שאינם חכמים די הצורך.

האוירה בישראל היא כה עכורה, מין אווה יורד על העולם, אדם אינו רואה ד' אמות לפניו, הוא רואה רק מה שמוחקר מתחת לאפו ולא סנטימטר אחד יותר מזה, הוא רואה רק את עצמו ורק את הרגע האחרון, הוא אינו מרגיש לא את המחר ולא את הזולת.

כאלו הוא במדבר, בודד.

הוא אינו מתחשב באחרים, ולא איכפת לו, אם, אכנם באמת יחסרו המצרכים, ומשפחות עניות באמת ומרובות ילדים יבואו למכולת לקנות ק"ג סוכר או שמן ולא יקבלו, והוא ישב דשן אל יד השולחן ויצחק מאלו שלא התחכמו. ואינו נותן את דעתו לכך, שיש אלפי משפחות שאין להן הסכום הזה, כי הן זקוקות לסכום כפול כדי לאגור מזון עבור עשרה פיות.

אבל היא איננו חושב על כך.

ולא רק הוא, אלא הוא מחנך גם את הילדים הקטנים שלו שלא להתחשב במצבם של אחרים, והיוה בשביל עצמם בלבד, לעצור את העיניים ולא לראות כיצד חיים אחרים, אולי הוא נוטל את לחמם של אחרים.

א"ז"ה זו ה"א בעוכרינו לא רק בשעה זה, אלא בכל שטחי החיים, אבל בשטחים אחרים של הח־ הצבור אין הם נראים באכזריות כה מדהימה, כפי שאנו רואים באגירת המזון של יחידים היכולים להרשות לעצמם את הלוקסוס הזה.

כי הרי הם לוקחים את מזונותיהם של אחרים.

כי אם חלילה, יחסר מזון, והממשלה תתחיל לחלק לפי מידה ומשקל, גם הם, המשפחה החכמה הזו, יקבלו את המנות שלהם, הם לא יספרו כי בביתם מחסן שלם של מזון והם כעת אינם זקוקים לקיצוב הזה.

אבל הפרדוקס הוא יותר ממשי, כאשר מצד אחד אותם האנשים עכורי הרוח, אין להם בטחון בפרוסה הם חיים מיום אל יום, אבל ושותה כי מחר וגר, הם מוציאים את הכל מה שיש להם על דברי מותרות ודברים שאין צורך בהם, הם אוכלים ושותים ביד רחבה, הרבה יותר רחבה מאשר כספם מרשה להם, הם לווים כסף משום שיודעים, שכמה שלא ישלמו רבית, כדאי להם מפאת התדרדרותו של ערך הכסף, והם קונים, מכל הבא ליד, בין אם יש להם צורך בזה ובין אם לא, הם מתביאים זה מעיני רואים, והיו כאלה שכבר הפסידו על ידי כך אלפי לירות, אבל תאבתם ויצר הרע השוכן בהם, אינו מניח להם להפסיק בזה.

וכל אחד מהם תוסף ואוכל, תוכף ושותה, חוטף ומתלבש בשגעון, כאלו מחר מסתיים העולם, כאלו מחר לא יהיה כבר כלום, ויש לחטוף, לחטוף, לחטוף.

לשם מה איפוא, לאגור, הרי אינך בוטח במחר, הרי אתה חושב כי מחר לא יהיה כלל. לא אתה ולא המחר בעצמו, לשם מה?

אבל ה„הב—הב" של הנהנתנים שבכל אדם באוירה עכורה של תקופתנו, אינם מניחים להם לחיות בשקט, אינם מרשים להם לבטוח, כי המחר יהיה יותר טוב.

והם אוגרים מזון.

וכאשר אתה עובר ברחוב, ורואה אתה זוגות זוגות מסתובבים בשווקים וליד החנויות הגדולות, מסתכלים היטיב היטיב בחלונות הראוה, נכנסים ובודקים כל דבר, אינם שואלים את המחיר, משלמים כמה שמבקשים, אינם עומדים על המקח, רק כדי למלא את הבית.

זאת ההנאה האוכלת בהם.

ולא איכפת לאנשים הקטנים הללו אם כל העולם ירעב, ולא איכפת להם אם הם אוכלים לחמם של אחרים.

לא, לא איכפת להם.

הם חיים בודדים, כאלו על אי בודד ללא שכנים וללא ידידים.

והם מתים בודדים, בעת הבצר בין שיניהם הם מתים, בודדים ורעבים כפי שיצאו לאויר העולם.

וכל האוחם בידם.

א. וויס

האתגר בפני ארה"ב לעמוד בהתחייבויות מוסריות ואינטרסים אסטרטגיים

הערבים מפעילים סחטנות על ארה"ב שתכיר באש"פ

ארה"ב נדרשת לנטוש את ישראל תמורת הסכמת הערבים לספק לה נפט במחירים מוזלים ולעומת זאת, אם תמשיך לתמוך בישראל מאיימים הערבים בחידוש הלוחמה והפעלת אמברגו נפט מלא ✱ מה שהערבים מבקשים — האו"ם מאשר

— מאת כתב מעריב בוואשינגטון —

וושינגטון) — ההחלטה בדבר הזמנת מעמד מיוחד לאש"פ, שנתקבלה פה אחד בועידת הפיסגה הערבית בראבאט — הציבה בפני ארה"ב את האתגר להוכיח על עקרונותיה המוסריים ועל האינטרסים האסטרטגיים שלה, [illegible] יותר מצד הערבים.

מומחים בוושינגטון בטוחים, כי עוצמת של הפייסנות כוונו על ידי הצעה התכנות האחרונה שהופלתה על ידי הערבים בפני ארה"ב. לפי הצעה זו נדרשת ארה"ב לנטוש את ישראל תמורת הסכמת הערבים לספק לה נפט במחירים מוזלים. לעומת זאת, אם תמשיך לתמוך בישראל מאיימים הערבים בחידוש הלוחמה והפעלת אמברגו נפט מלא.

כמעט שום איש אינו מטיל ספק בכך, שלאחר שמיצה הנאומים על "שאלת פלסטין" יתן האו"ם את אישורו להחלטה רבאט. עם זאת יתכן כי התוך ההיא בהענקת הכרה לפלסטינאים כישות לאומית. נציג אש"פ בארה"ב אמר, כי הארגון עצמו אינו מצפה לכך אלא כעבור שנה או יותר.

מה שהערבים מבקשים — האו"ם מאשר

בכל מקום ברור, כי מה שהערבים מבקשים — האו"ם מאשר. בוושינגטון סבורים, כי לא במעט תרמו לכך עמדתה של מוסקבה, פייסנותה של אירופה, הטירור הערבי, מערכת התעמולה של ארצות ערב והדולרים של הנפט. כל אלה השפיעו את השפעתם הן ברבאט והן באו"ם.

משקיפים מערביים בוושינגטון סבורים כי החלטה רבאט לא היתה מתקבלת מעולם לולא חברו יחד כמה וכמה גורמים. בין אלה כלולים הגורמים הבאים:

— המשך הסיוע הצבאי המלא מצד מוסקבה לערבים, ללא שים לב לתמיכת ארצות הברית בישראל.

עידוד מאירופה והולשה מארה"ב

— העידוד שקיבלו הערבים כפאריס, אשר הגיעה לפעמים עד למבדים על הענקת השראה. עמדה זו נתקבלה גם לדעתם של שאר מדינות אירופה, אשר באו למסקנה כי היא עשויה להציל להם יתרונות.

— החלבה שלא תאבן אשר הופגנה על ידי האמריקנים. בהיות ביררת הדבר נובע מן המדיניות האמריקנית לקדם את ההפשרה בין ארצות הברית לבין ברית המועצות, על אף העובדה שבמזרח התיכון, לפחות, מתנהל הכל לפי תנאיה של מוסקבה.

— פייסנות כלפי תביעותיהם של הערבים בעניין סיוע לכנני, כספי וצבאי תוך כדי הפעלת לחצים על ישראל וכניעת תמיכה דיפלומטית ממנה לשם הכרעות דיפלומטיות.

הסאלה כיצד ומתי תטפל וושינגטון בבעיית אש"פ היא נושא לניחושים בלבד. בזמן העדרו של קיסינגר מוושינגטון נמנע המימשל במתן התחייבות פומבית ישירה לצד זה או אחר.

רמזים על התקרבות ארה"ב לאש"פ

היא הצהיר רקשלא זה שיצר בעמדה ארה"ב. אך עם זאת נמנע מלומר "לאו" לאש"פ. רמזים רבים נתגלו מן הדרגים הגבוהים ביותר במשנגטון, שארה"ב מתקרבת והולכת מצד אחרי צעד לעבר אש"פ, כמעט כמעט שהנביא להעבר ניכמן ידיד קיסינגר נהגו ברואבאט, לפני שהסכימו לפתוח בבו ב עם הויאטקונג על שלום במדינה זו.

הצהרת הבית הלבן ומיניסטריון החוץ בדבר העדר שינוי במדיניות האמריקנית לא שיכנעו איש, כי הנשיא פורד לא התכוון לכה שאמר כי אשר הצהיר כי יהיה צורך לשאת ולתת עם ירדן או עם אש"פ.

הצגת הענין הפלסטינאי באו"ם היה מכוונת, לפי המצופה, בעיקר כלפי ארה"ב. לאחר שהערבים הצליחו כבר להמשיך לצדם את מערכת המדינות האחרות בעולם, הרי יבקשו עתה לרכך עד כמה שאפשר גם את התמיכה העממית שישראל זוכה לה בארצות הברית.

יש לצפות כי אש"פ יזכה לגישה מלאה לכל אמצעי התקשורת בארצות הברית, והוא ינצל את הדבר כדי להשביע את דרישתו למען "מולדת פלסטינאית בדומה לזו שיש ליהודים". יש להניח כי תועמלני אש"פ יאמרו, כי ההתפתחות העתידה היא שתקבע את היחסים בין המדינה הערבית הפלשתינאית לבין ישראל.

קיסינגר: ארה"ב אינה צריכה לשנות את העולם

וושינגטון — שר החוץ האמריקני, הנרי קיסינגר, ביקורת על המיניסטריון שלו עצמו, באמרו שארה"ב צריכה כנכונותה לעשות רפורמה בעולם תלקם מדינת החוץ של "ראש צלול וחם קר".

"אנו עומדים כיל בהת שנוצר בין דרישות הבטחון לבין המהרי־ב מתוך הערכים שלנו" — אמר קיסינגר בנאום שהשמיע בפני אגודה עובדי שרות החוץ.

"הרפיון כי אנו נוכל להכניס רפורמה בכל ממשלות העולם הופעך" ע"י כמה ההמהמרות, "ובכלל זה הנכיון שלנו כאן בבית". בדבריו בפני קהל אשר כלל רבים מבין אלה הבותחים ביקורת על כנגון הפלוטביית הכוכב שלו, דחה קיסינגר את הדעה שהוא בו לכרשרם של אנשי שרות החוץ, אך עם זאת אמר כי הם אינם פועלים לפי רוח הזמנים.

הוא אמר: „בזמנים קודמים, באשר מצב הדברים היה מיושב יותר, יתכן כדי היה שאנשי שרות החוץ פשוט ידווחו על כה שמתרחש במדינות חוץ".

"אולם במצב הבינלאומי הנוכחי המסובך, הכרח הוא לדווח לא רק כה שאומרים הברית, אלא גם מה שהם מתכוונים, ויש לבצע זאת על בסיס על הערכה בתוך ראש צלול וחם קר, כדי לקבוע מה מחייב המצב".

כמדיגה זו אין אנו כבליחים, כפי שיכולים הינו להצליח.

לקראת הויכוח הפלשתינאי בעצרת האו"ם,

משלחת אש"פ — לאו"ם

עראפאת ו־10 נציגים אחרים מ"אש"פ" קיבלו אשרות כניסה מיוחדות בשגרירות ארה"ב בקהיר ✱ אמצעי בטחון לקראת בואו של ערפאת ✱ האשרות שניתנו לפלשתינים מגבילות את תנועותיהם לרדיוס של 40 ק"מ בלבד

ואשינגטון — מנהיג אש"פ, יאסר עראפאת, יעמוד אישית בראש המשלחת שתייצג את ארגונו בעצרת הפלשתינאי בעצרת האו"ם, העומד להיפתח ביום ד' — נאמר בהודעה רשמית שנתפרסמה ביום ב' על ידי מיניסטריון החוץ האמריקני.

דובר המיניסטריון, מר רוברט אנדרסון, אמר כי ערפאת ו־10 נציגים אחרים של אש"פ קיבלו אשרות כניסה מיוחדות לארה"ב. האשרות ניתנו להם בשגרירות ארה"ב בקהיר.

אשרות דומות ניתנו על ידי השגרירות האמריקנית בביירות ל־9 נציגים אחרים של אש"פ, שנועדו לטפל בעיקר בפעולה אינפורמטיבית.

אנדרסון אמר להלן, כי אין הוא יודע לאיזו מדינה שייך הדרכון שערפאת מצויד בו. כמו כן לא ידועים לו פרטים על הדרכונים הדיפלומטיים אשר עליהם נמסר כי הם מצויים בידי שני חברים אחרים של משלחת אש"פ.

מר אנדרסון סירב לגלות היכן יתאכסנו אנשי אש"פ בזמן שהותם בניו יורק, בהקשר זה הדגיש את ההיבטים הבטחוניים כל הביקור ואמר כי אין הוא בן־חורין לאמר דבר על מקום איכסונם של הפלשתינאים.

הגבלות כל תנועת אנשי אש"פ

לחברי המשלחת ניתנו אשרות המגבילות את תנועתם לרדיוס של כ־40 ק"מ מסביב לניו יורק, האשרות נמסרו לפלשתינאים ביום א'.

מר אנדרסון אמר להלן, כי בדיון על שאלות פלשתין לא ישתתף שר־החוץ האמריקני ד"ר הנרי קיסינגר ואף לא כל פקיד אחר של מיניסטריון החוץ בוושינגטון. ארצות הברית תיוצג בדיון על ידי השגריר האמריקני באו"ם, מר ג'ון סקאלי, ואנשי צוותו.

אחד הכתבים שאל את מר אנדרסון, אם נכון הדבר שמיניסטריון החוץ ביקש מאת הליגה להגנה יהודית לשמור על רגיעה בזמן שהותם של נציגי אש"פ בניו יורק, אנדרסון השיב כי אינו יודע על כך. עם זאת ציין, כי הוא בכוח שהאו"ם כודאג מאד בקשר להיבטים הבטחוניים של הביקור וארה"ב משתפת פעולה עם האו"ם.

אנדרסון ציין להלן, כי מאחר שהאשרות של אנשי אש"פ מגבילות את תנועתם לרדיוס של 40 ק"מ, הרי לפי מיטב ידיעתו איש מהם לא יבוא לוושינגטון.

שלטונות ארה"ב העניקו אשרת כניסה למנהיג הארגון לשחרור פלשתין, יאסר ערפאת, כדי שיוכל לבוא לניו יורק להשתתף בדיוני העצרת הכללית של האו"ם על פלשתין — אמר השגריר האמריקני, ג'ון סקלי.

דמות ערפאת הועלתה באש ליד האו"ם

בשעה שהנציג האמריקני מסר הודעה זו במסיבת עתונאים במרכז האו"ם עצרו שוטרים כ־30 צעירים יהודים. אשר הצילו באש בובה בה דמותו של ערפאת ובכלו את עצמם באזיקים אל הגדר שמחוץ לבנין האו"ם.

המפגינים, שביניהם היו גם נערות, שפכו נוזל אדום על המדרכה, באמרם כי הוא מסמל את הדם שנשפך בידי אש"פ.

השגריר סקלי פנה בקריאה אל הציבור הניו יורקי להמנע מהפגנות, העלולות להוליך למעשי אלימות.

עוד הודיע כי לפחות 10 אישים פלשתינאים נוספים קיבלו אשרות לבוא לארה"ב לרגל הדיון העומד להתחיל ביום ד'.

עראפת, הנמצא עתה בקהיר, יהיה הנואם הראשון.

המפגינים שמחוץ לבנין היו חברי ארגון בית"ר.

בעת שהשוטרים ניתקו אותם מגדר הבנין והוליכו אותם למכונית המשטרה הממתינה, השמיעו המפגינים סיסמאות נגד אש"פ.

על ההפגנה היהודית הגדולה שנערכה בשבוע שעבר נגד השתתפות אש"פ בדיוני העצרת, אמר סקלי: "אני סבור כי ההפגנה אשר אורגנה ע"י ארגונים יהודיים בשבוע שעבר היתה שלוה וקונסטרוקטיבית".

עוד אמר כי ממשלת ארה"ב לא תשים מכשולים בדרכם של נציגי אש"פ שיבואו לניו יורק, אם ירצו לנצל את הזדמנות זו כדי להבהיר את השקפותיהם לציבור.

צעדי בטחון יוצאים מגדר הרגיל ננקטו בבניני האו"ם וסביבתם, ולצעדים הללו יותמרו עוד יותר החל מיום ד', עת שינתנו זו הפעם הראשונה חיפושים על גופם של אנשים המבקשים להכנס לשטחים מסוימים של הבנינים, שבהם יראו נציגי אש"פ.

כל רשיונות הכניסה הזמניים בוטלו הוקם משרד חדש להוצאת רשיונות כניסה, אשר אליו צריכים לפנות כל המבקשים להכנס.

ערפאת במצרים להתייעצויות

קאהיר — מנהיג המחבלים יאסר עראפאת הגיע מדמשק לקאהיר, מסרה סוכנות הידיעות המצרית.

ערפאת עשה את סוף השבוע בדמשק, לרגל מושב של הוועד הפועל של אש"פ. הוא צופר לצאת תוך 24 שעות לניו יורק כדי לשאת את דברו בעצרת הכללית בדיון על פלשתין, אמרו מקורות דיפלומטיים.

נציגים של אש"פ בביירות סרבו לגלות את תכניות הנסיעה המדוייקות של ערפאת "מסיבות בטחוניות ברורות".

אולם משרד אש"פ בביירות הודיע, כי ערפאת יתקבל על ידי ראשי המשלחות הערביות הידידותיות בבואו לניו יורק".

הזו ביקורו השני של עראפאת במצרים מאז ראשית החדש, בביקורו הקודם נועד עם הנשיא סאדאת ועם שר החוץ פהמי.

משלחת הסברה פלשתינאית מביירות לניו יורק

ביירות — משלחת הסברה פלשתינאית יצאה מכאן לניו יורק, כדי לסייע בהפצת ההשקפות הפלשתינאיות, בעת שהעצרה הכללית של האו"ם תתחיל בדיון על בעיית פלשתין ביום ד'.

בראש המשלחת עומד שפיק אל־חות, ראש משרד אש"פ בביירות, והוא יהיה נספח למשלחה הפלשתינאית המדינית שתפעל בפרוזדורות האו"ם.

משלחה של אש"פ „הגיעה לניו יורק

ניו יורק — משלחת של הארגון לשחרור פלשתין הגיעה אחר הצהריים לנמל התעופה קנדי, לאחר שננקטו אמצעי בטחון קפדניים ביותר.

למעלה מ־150 שוטרים ואנשי השירות החשאי וסוכני בטחון של מיניסטריון החוץ הוצבו בנמל התעופה לקראת בואו של מטוס איר פראנס אשר הביא את הפלשתינאים.

המטוס נחת באזור מרוחק של נמל התעופה הגדול, ושם עלו לתוכו אנשי המכס כדי לבדוק את הנוסעים.

באותה שעה ריחפו הליקופטרים של משטרת ניו יורק מעל למטוס.

סבורים כי ערפאת לא נכלל בין אנשי אש"פ שהגיעו היום, אך הוא צפוי להצטרף למשלחת תוך 24 שעות.

בעל הטור אולסופ: אין סכנת מלחמה מידית למזרח התיכון

וושינגטון — בעל הטור ג'וזף אולסופ כתב כי יש תקוה חדשה במזרח התיכון, וכי המלחמה באזור זה אינה ענין של סכנה מיידית.

"הסכנה שתפרוץ מלחמה במזרח התיכון תוך 12 חודש נצטמצמה שוב מ־70 אחוז ל־50 אחוז" — כתב בעל הטור.

"נמתין ונראה אם לידתה של תקוה חדשה זו באזור הסכנה המזרה ביותר בעולם, מבשרה שחר אמיתי או שחר כוזב" — כתב בעל הטור.

"מדיניות ארה"ב עדיין לא נתדרדרה לשפל כזה, שהלחץ על הישראלים לקיים שיחות רעים עם עראפאת" — כתב.

"הפתעה משמחת" ציפתה לקיסינגר בהגיעו לקהיר לביקורו האחרון. הפתעה זו היתה בצורת של רמז רציני מצד סאדאת שהוא מוכן בהחלט לנהל מו"מ עם ישראל על צעדים נוספים לקראת צורה כל שהיא של שלום דה פאקטו, שיתבסס על נסיגות נוספות בסיני" — כתב אולסופ.

לשיבות טלפוניות במשטרה

משטרת ישראל הפעילה לאחרונה מערכות קשר טלפוני המאפשרות למפקדי המחוזות והמרחבים לקיים „ישיבות טלפוניות" בשעה כל אחד מהמשתתפים יושב במשרדו.

המערכות מתוצרת ישראל מאפשרות לקצינים הבכירים לקיים דיונים על ידי חיוג מספר טלפוני. מרגע חיוג המספר כחוברים מכשירי הטלפון של אותם קצינים לאוזכוק הם יכולים לנהל שיחה חופשית.

הציוד המאפשר את קיום ה„ישיבות הטלפוניות" הוא חלק מציוד קשר חדיש שרכשה לאחרונה המשטרה. בין היתר הוכנסו לשימוש מכשירי טלפרינטר חדישים בעלי מהירות גבוהה.

משה דיין בוושינגטון: אל תמכרו את ישראל בעבור נפט זול

וושינגטון — חבר הכנסת משה דיין קרא לארה"ב שלא תבגוד בישראל למען השגת נפט זול יותר.

בנאום שהשמיע בוועידת העתונות, קרא דיין לארה"ב להתנגד ללחץ הערבים, ולא להפסיק את הסיוע הכלכלי והצבאי לישראל.

"אני יודע שהערבים אומרים שאם אתם תמשיכו למכור לנו נשק לא תחשבו כמדינה ידידותית לערבים" — אמר דיין.

"אנו מבקשים מכם שלא למכור אותנו בגלל הצורך בנפט זול יותר. אין אנו רוצים שתילחמו למעננו. אנו נלחם למען עצמנו, אנו רוצים שתמכרו לנו את הנשק הדרוש לנו.

בנאום רחב ידיעה, הביע דיין התנגדות להקמת מדינה פלשתינאית כל שהיא, והשמיע דעה פסימית מאוד לגבי המצב במזרח התיכון. היא הדגיש את החשיבות שיש לייחס למאמצי ארה"ב לקבוע את ברית"ם שהישאר מחוץ לאזור.

אין מקום למדינה פלשתינאית

"אין מקום למדינה פלשתינאית, אילו רצו מדינות ערב ברצינות להקים מדינה פלשתינאית, לרשותם 20 שנה, לפני שעברה הגדה המערבית לשליטה ישראלית".

"אולם הערבים לא רצו אז במדינה פלשתינאית. הם ראו את רבת עמון כבירתם ושלחו את נציגיהם לרבת עמון מרצון חופשי".

להלן אמר מר דיין כי רק המלך חוסיין יכול לדבר בשם הפלשתינאים, ולא יאסר עראפאת.

דיין הביע את דעתו שהקמת מדינה פלשתינאית בגדה המערבית וברצועת עזה תהיה רק עילה להשתלטות על ישראל כולה בסופו של דבר.

דיין נמנע מלמתוח ביקורת ישירה על מאמצי השלום של קיסינגר, אך אמר בגלוי: "אינני מאמין שהנוסחה של ההתקדמות לקראת שלום צעד אחר צעד הצליחה".

"נגיד בגילוי לב, המצב אינו כזה, אשר בו אין הערבים רוצים לעשות שלום עמנו. הם אינם רוצים בכלל שאנו נהיה שם".

"לא שמעתי משום מנהיג ערבי, כולל סאדאת, שהם באמת מוכנים לשלום עמנו" — אמר מר דיין.

על השאלה אם סבור דיין שהנשיא פורד יתמוך בישראל באיתנות, כפי שעשה הנשיא ניקסון, השיב דיין: "באמת אינני יודע".

מיום ליום

מוסדות התורה במצוקה

בעקבות השינויים הדרסטיים שחלו הקבוע בכלכלת המדינה, במחירי המצרכים והיהלומים חיוניים, לא רק משפחות נפגעו אלא גם מוסדות התורה בישראל, המקיימים מוסדות עם פנימיות עבור אלפי תלמידים.

העלאת מחירי שמן וסוכר, מוצרי קמח וחלב, חשמל ומים, דלק, גז וכל השאר — משפיעה מידית בצורה דרסטית על הישיבות ומוסדות אחרים שמקיימים פנימיות בלי שיוכלו למצוא מקור מיידי לאיזון כלשהו של מכת התייקרות זאת. גם מוסדות שחלק מהכנסותיהם בא ממקורות־חוץ והוקים משיוכלו לכסות בכך את הפער שנוצר, שהרי במקרה הטוב ביותר, מרכיב מטבע־החוץ הוא רק חלק מן התקציב ההכנסה, ובה בשעה ההתייקרות באחוזים גדולה פי כמה משיעור הפיחות.

אמנם גדולה הדאגה לגורלן של משפחות מרובות ילדים ודאגה זו מאד מוצדקת, אך אי־אפשר שלא לשמוע גם את קול־המצוקה של מוסדות־התורה שצריכים עתה לעשות מאמץ גדול לעבור את המשבר, והלואי ויוכלו לעמוד בכך בספק אם מותר לציבור להשאיר את הבעיה התמורה הזו רק על כתפיהם של מנהלי מוסדות שכן קשה להניח כי יוכלו לעבור במצומצם הזו. בד־בבד עם זה שנציגי הציבור דואגים את דאגת היחיד ומנסים לבטא את מצוקתו, עליהם לבטא גם את מצוקת המוסדות העלולים לעמוד, הלילה, בפני סכנה של צמצום פעולתם או ברוע מזה.

אש"פ והיאבונו

בסופו של דבר היפול ה„צבצה" שעשה אש"פ ב„בורסאנג" על מנהיגי המדינות הערביות. הן הקימו את הגולם הזה וטיפחוהו, עד שבסופו של דבר הוא יקום על יוצריו, בשעה שאולי לא יוכלו להתגבר עליו, אלא רק בנקיטת צעדים דרסטיים ביותר.

דומה כי ניצניו הראשונים של "בורסאנג" זה כבר נראים, כאשר אחד מדובריו של אש"פ כבר הכריז, שאין הארגון אומר להסתפק בזה שהחליטו המדינות הערביות בועידת רבאט לתת לו, דהיינו את „השטחים הכבושים" על־ידי ישראל; הוא גם לא מסתפק בתביעתו היומרניה לחסל את מדינת ישראל ולקבל לידיו את כל ארץ־ישראל, אלא הוא רואה את עצמו אפוטרופוס ובעלים גם על מזרח־הירדן, דהיינו ממלכתו של חוסיין. אותם ה„ניבוקים" שעומדים לארגון זה בעניין השטחים יעבדו לו גם בשביל להשיג לידו את שטח ממלכת ירדן...

מדינות ערב הזליזו להעמיד את אש"פ כגורם שתובע וכאילו הם רק עומדים לצדו. בסופו של דבר יצטרכו הם לשלם את המחיר של עידוד חבורות רוצחים שפלים והפיכתו ל„גורם מדיני". עתה נמשך המשחק לפי התסריט שיוכתב הערבים, אך לא לאורך ימים. ארגון שתאוות הרצח הוא מניעו היסודי הבה שהוא רוחש לחיי־אדם מפעיל אותו, איננו יכול לעצור רק על־סף מגבתו המצאהיה, הוא מוכרח להרחיק לכת ולבסוף להסתכסך עם אלו שתמכו בו.

יש להניח כי בעקבות דבריו של דובר אש"פ על מגמת הארגון „לשלב" גם את ירדן ב„ממלכה הפלשתינאית", יהיה חוסיין הראשון שיתפורר משגיאתו להכיר בארגון ולהושיט לו סיוע מלא. לאחר־מכן אולי יבינו גם האמריקאים שהענין לא כדאי עבורם כי הם יאבדו את המאחז שיש להם בירדן וללא־ספק יתחילו גם מדינות ערביות אחרות לחשוש מפניו של הארגון שהתמתוו היחידה היא ברצח ובמעשי פיראטיות.

לאן נעלמו המצרכים?

שבוע לפני שהממשלה החליטה על העלאת המצרכים, נתקל הקונה הפשוט שנכנס לחנות המכולת לקנות סוכר או שמן, בתשובה השיגרתית: חטפו את הכל ואין להשיג. לא ידע הקונה להחליט, אם אכן באמת הכל נחטף (ולמה אני לא ידעתי?...) או שמא ויה החנוני פיקח והוריד את המצרכים ל„מחתרת" עד לבשורה הגואלת על העלאת המחירים.

אכן, ברור הדבר שקונים. חטפו והונה בהלת־אגירה ורבים פשוט מילאו את בתיהם במצרכים אלה, אך הכרחי הדבר שגם חלק כהגירסה השגיה נכון, דהיינו שנמצאו סוחרים שצברו מלאי כדי להרוויח רבבות לירות ב„מכה אחת", כפי שכבר החל להתגלות על ידי אנשי המכס, שמצאו במקומות שונים מחסנים גדולים עם עשרות טונות של סוכר ושמנים. החישוב הוא פשוט ביותר על כל טון סוכר יש רווח נקי של 4000 לירות, וזאת כשמדובר במחיר הקמעונאי, אך סוחרים הלא קונים במחיר סיטוני, ואז הרווח גדול ביותר. אותו סוחר שמצאו אצלו 20 טון סוכר, ציפה לרווח של למעלה מ־80 אלף לירות.

האם זה רק קצע של אלה שאגרו וצברו למטרה של צבירת רווחים מופרזים? ההיה זו שגיאה להניח הנחה יחידה זו. זו בהחלט אשמת השלטונות שלא ידעו לשמור סוד והדבר נתגלה לציבור מוקדם מדי, וכן גם משום שלא נקטו מיד בצעדים הדרושים כדי לחסום את הדרך לאגירת מצרכים. אם שבוע לפני הפיחות כבר ידעו כולם שמחיר הסוכר, למשל, עתיד לעלות בשיעור גבוה ביותר, יכלו השלטונות להניח שיימצאו רבים שירצו לנצל מצב זה. למה לא נערכו תיכף ומיד למבצע של ביקורות־מלאי? למה חיכו עד לרגע האחרון כמעט, כאשר רבים כבר הצליחו למלט מתחת כל עין של ביקורת כמויות עצומות של מצרכים שהתייקרו?

משורר ופרופסור

הח"כ תופיק זאייד, הוא חבר בסיעת רקח, על־פי שייכותו הלאומית ועל־פי השתייכותו המפלגתית, אין לצפות ממנו כי יהיה אוהב־ישראל יפי יצהיר מדי בוקר אמונים למדינת ישראל. הוא ערבי וגם קומוניסט, והוא איננו מסתיר את שהוא מתכחכה הלזו בביאוגרפיה שלו.

בכן, תופיק זאייד נמצא באחרונה מותקף בצורה חריפה על־ידי חברי־הכנסת מסיעות שונות, משום שהוא חיבר שיר שבו הוא משתפך ברגשנות ושבחה על הצלחת הערבים במלחמת אוקטובר והוא לא מסתיר אפילו את שמחתו על שפך־הדמים שהיה במלחמה זו.

אין ספק שחבר־כנסת של מדינת ישראל, גם אם הוא ערבי וקומוניסט, צריך לדעת לרסן את עצמו, אלא שקשה להבין את ההתרגשות שקמה נגדו, כאשר ברור כי הוא זמה הוא. אפשר להניח שעיקר של ההתרגשות נובע מכך שרבים מאלה השתעשעו בתוכנו באשליה־שוא על „אחוה יהודית־ערבית", ראו לפתע־פתאום כי, בעצם, אלה הם הערבים ואתם יש לנו עסק, ומה שגילה זאייד כלפי־חוץ איננו אלא מה שמסתתר אצל הערבים בפנים. חטאו הוא, איפוא, הן בתחום הטקס בתור חבר־כנסת והן, ובעיקר, משום שגילה מה שבאמת מתרחש בתוך לבו.

האם על כך צריך לדונו ברותחין? הלא יכול זאייד לשאול בפשטות: למה אתם מרשים לפרופסור יהודי להמשיך בתפקידו האקדמאי באוניברסיטה בשעה שהוא הולך להשתתף באסיפה של ה„פתח" בהולנד? למה אתם מרשים בתוככם לשרלטנים ולשונאי־עמכם להחזיק בעמדות, להתהלך כאורחים לגיטימיים? אם יציג שאלות כאלה, לא יוכל להיות בפי איש מענה להן, שהרי זאייד מגלה בסך־הכל נאמנות קיצונית לעמו, בעוד שאצלנו ישנם, למרבה הצער, לא מעטים שמתגלים בבוגדנות קיצונית כלפי עם ישראל.

נהגים וחישוביהם

אלה שעוסקים בתחבורה ציבורית, אם באוטובוסים ואם במוניות — שקועים עתה בחישובים לגבי עתיד הענף שלהם, ואם כדאי לילכת בקיצוניות ולדרוש העלאת מחירים „מופאליה", כפי שתוכנייה מהעלאת מחירי הדלק, החלפים, השכניים וכל השאר, או שמא מוטב לנהוג במתינות, כדי שלא לקפח את הענף שעליו יושבים.

אמר לי נהג מונית בגלוי, כי הוא חושש שפרנסתו תתקפח דווקא אם אמנם יעלה את המחיר ב־50 אחוזים, כפי שמחייב בערך מההעלאה שנעשו. אם יצטרך נוסע לשלם למעלה מעשרים לירות בעד נסיעה ממוצעת, משום יימנעו הנוסעים ופרנסתו תישבר. כבר כיום, הוא טוען, מורגשת ירידה ניכרת בנסיעות ועתה צריך להכות שהמשודר במונית יזעיקו לנסיעה. אנשים ממעטים בנסיעות במוניות כי ההפרש בין נסיעה כזו לבין נסיעה באוטובוס הוא עצום, מה גם כאשר יתקנו מחירים, אז יעדיפו רוב הנוסעים במונית נסיעה באוטובוס, גם אם התייקר וגם אם היא מכבידה, על נסיעה במונית שתגרום לפשיטת־רגל...

מעניין שגם חברות התחבורה של האוטובוסים הודיעו כי ידרשו העלאות מתונות, מתוך חשש לירידה במספר הנוסעים...

שם רע לשר שמטוב...

שר הבריאות, מר ויקטור שמטוב אוחז כל הזמן בנשק יחיד שמצוי בידיו: גיוס בנות הדתיות לבתי־חולים. הוא לא מרגיש איך הוא קונה לעצמו שם רע, שאיננו ביכול להתגבר על בעיות יסוד שבתחום מיפעלו. כל אחד יודע שהסיבה למחסור באחיות איננה בסירוב בנות הדתיות, אלא פשוט משום שלא מצא את הדרך להתגבר על בעיה זו וליצור תנאים מתאימים שאחיות לא תברחנה ממקומן.

הנימה האנטי־דתית השוררה בטיעון הזה של שר הבריאות — בולטת ביותר, שכן בדיקה שטחית מעלה את האבסורד בטענתו. הוא בעצמו הודה לא פעם, כי המחסור איננו באחיות־שירות אלא באחיות מקצועיות. כל אחד יודע כי על־מנת להכשיר אחות־מקצועית, עליה ללמוד לשם כך כמה שנים, איך הוא יכול לנצל לשם כך בנות שלא לכדו כאחות בתקופת הזה?...

מלבד זאת, אין כל משמעות הגיונית בטענותיו. בנות דתיות משתמרות מסיבות של דת ומצפון. מה הקשר בין זה לבין מחסור באחיות? בבתי־החולים מועסקים שהסרות פיעלוה־העשיה. יש מחסור בכוח־עבודה בכל מיני ענפים — האם עלה ביתהו על הדעת לתבוע לשם כך „גיוס בנות"? מה הדיבור הזה? האם משום שהוא מתבצר למיבורי הדת, מותר לו בכל שני הכבי־לבהל הסתה פרועה?